

Met elkaar voor het kind

Samen op weg richting
een inclusieve leer-
en ontwikkelomgeving

Inhoudsopgave

I Ambities en context

1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding en context	7
1.2 Leeswijzer	8
1.3 Samenvatting	9
1.4 Vaststelling, goedkeuring en instemming	10
2 Strategische koers: de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving	12
2.1 Missie, visie en waarden	12
2.2 Inclusieve leer- en ontwikkelomgeving	12
2.3 Vijf kernbegrippen als kompas	16
3 Prioriteiten 2027-2030: onze speerpunten	17
3.1 Speerpunt 1 – Op weg naar de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving	17
3.2 Speerpunt 2 – Passend onderwijs als fundament voor inclusie	29
3.3 Speerpunt 3 – Sterke samenwerking als voorwaarde voor inclusie	31
3.4 Speerpunt 4 – Een doorgaande leerlijn waarmee we inclusie versterken	36

II Onze regio

4 Onze regio in beeld: feiten en cijfers	42
---	-----------

III Randvoorwaarden

5 Organisatie	48
6 Inzet van middelen	56
7 Procedures	62
8 Kwaliteitszorg, rollen, verantwoordelijkheden en indicatoren	64
9 Risicobeheersing en continuïteit	78
10 Informatiebeveiliging en Privacy (IBP)	82

IV Ouders

11 Ouders als partners in ondersteuning, inclusie en beleid	88
--	-----------

Bijlagen

12 Bijlagen	94
--------------------	-----------

Deel I

Ambities en context

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

We werken met elkaar aan een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving waarbinnen ieder kind welkom is en zich optimaal kan ontwikkelen, met passende ondersteuning waar nodig. Dit vraagt om intensieve samenwerking, goede afstemming en veerkracht in een context die steeds complexer wordt. De realisatie van deze inclusieve leer- en ontwikkelomgeving is een gezamenlijke opgave. We geven deze ontwikkeling zorgvuldig en in een passend tempo vorm, zodat we dichtbij kinderen kunnen blijven en hen een passende en inclusieve plek kunnen bieden.

De uitdagingen zijn aanzienlijk. Het tekort aan personeel in het onderwijs is de afgelopen jaren verder toegenomen en ook ketenpartners in jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg en maatschappelijk werk ervaren grote druk op hun capaciteit. Daarnaast zien we een groeiende instroom van kinderen met diverse achtergronden, mede door internationalisering en migratie. Dit vraagt om een responsief, flexibel en cultuursensitief onderwijs- en ondersteuningsaanbod.

De regio Helmond-Peelland telt ongeveer 25.000 kinderen, verspreid over meer dan honderd scholen. Met tien gemeenten en 22 schoolbesturen is het werkgebied omvangrijk en divers. Deze complexiteit wordt versterkt door maatschappelijke ontwikkelingen zoals polarisatie, onzekerheid over financiering en veranderende verantwoordingskaders. Dit vraagt om samenhang, gezamenlijke verantwoordelijkheid en een duidelijke koers.

SWV'en, waaronder SWV Helmond-Peelland PO, vervullen hierin een cruciale en wettelijke rol. Zij dragen verantwoordelijkheid voor het realiseren van een regionaal dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod en voor het waarborgen van de ononderbroken ontwikkeling van kinderen. Dit doen we samen met scholen, schoolbesturen, ouders, gemeenten, jeugdhulporganisaties, jeugdgezondheidszorg,

sociale teams, kinderopvang, vervolgonderwijs en collega-SWV Helmond-Peelland VO.

Een specifiek aandachtspunt in de planperiode is de borging van bestuurlijke continuïteit. Daarom moeten de koers, afspraken en werkwijzen stevig zijn verankerd in de organisatie. Door ontwikkelingen in het onderwijsveld actief te volgen, periodiek te reflecteren en waar nodig bij te sturen, is het samenwerkingsverband in staat zijn bestuurlijke opdracht duurzaam waar te maken. Op deze manier blijft de uitvoering van het ondersteuningsplan stabiel en wordt de continuïteit van ondersteuning aan kinderen gewaarborgd, onafhankelijk van personen of wijzigingen in de bestuurlijke samenstelling.

Inclusie vormt het dragende principe van dit ondersteuningsplan. Het is geen eindpunt, maar een ontwikkelproces dat voortdurende inzet vraagt en verder reikt dan de planperiode 2027–2030. Iedere stap – klein of groot – draagt bij aan deze beweging.

In het proces naar dit ondersteuningsplan is gewerkt met gebiedsgerichte netwerken als werk- en uitgangspunt. Binnen deze netwerken zijn ervaringen gedeeld, dilemma's besproken en opbrengsten opgehaald. Deze werkwijze was functioneel en ondersteunend aan het gezamenlijke leren en denken. De netwerken vormen geen vast organisatie-model en schrijven geen blijvende structuur voor, maar bieden ruimte voor ontwikkeling en maatwerk.

“

“Inclusief onderwijs vraagt regionale samenhang en lef, het is onze taak om die condities te creëren.”

College van Bestuur (CvB)

“

“We staan voor één gezamenlijke beweging richting inclusief onderwijs, dat kunnen we alleen realiseren wanneer ieder zijn verantwoordelijkheid neemt.”

Gemeenten

Het ondersteuningsplan is tot stand gekomen op basis van de inbreng van voorschoolse organisaties, ouders, kinderen, scholen, schoolbestuurders, jeugdhulpmedewerkers, sociale teams, de SWV-organisatie en gemeenten. Samen hebben we de koers bepaald voor de periode 2027–2030, met 2035 als stip op de horizon.

De context rondom passend onderwijs en inclusie is voortdurend in ontwikkeling. Nieuwe inzichten, evaluaties en mogelijke aanpassingen in wet- en regelgeving kunnen in de komende jaren van invloed zijn op de inrichting van ondersteuning, samenwerking in de regio en de positie van SWV'en en schoolbesturen. Dit vraagt om een ondersteuningsplan dat richting geeft, maar ook ruimte laat voor bijsturing wanneer de context daarom vraagt.

Ontwikkelingen in de brede regio kunnen invloed hebben op de organisatie en uitvoering van passend onderwijs. Het SWV volgt deze ontwikkelingen actief en betreft ze bij toekomstige beleidskeuzes.

De landelijke beweging richting een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving kent een meerjarige implementatietijd. Uit onderzoek van de Inspectie, OCW en sectorraden blijkt dat schoolbesturen en scholen landelijk nog in een ontwikkelfase zitten. Daarnaast vraagt de realisatie van een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving om aanpassingen in wet- en regelgeving, wat eveneens invloed heeft op het tempo en de richting van deze ontwikkeling.

Tegelijkertijd kent de regio Helmond-Peelland een bijzondere urgentie door een sterke toename van ondersteuningsvragen, financiële druk, ketenbelasting en personeelstekorten. Daarom combineren wij een realistische fasering met enkele voorbereidende en uitvoerende stappen die al in 2026 worden gestart.

Het plan is daarmee een gedeelde belofte: ieder neemt verantwoordelijkheid voor de realisatie van de gezamenlijk vastgestelde ambities, binnen de eigen rol en in samenhang met anderen.

1.2 Leeswijzer

Het ondersteuningsplan is een omvangrijk document met wettelijke onderdelen, beleidskeuzes en bijlagen. Om de toegankelijkheid en leesbaarheid te vergroten, is deze leeswijzer opgenomen.

Dit ondersteuningsplan heeft een ontwikkelingsgericht en kaderstellend karakter. Als strategisch meerjarenbeleidsplan beschrijft het op hoofdlijnen wat we gezamenlijk willen bereiken, waarom we deze koers kiezen en hoe we hier samen richting aan geven. Het plan schetst de gezamenlijke beweging richting een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving en biedt ruimte voor professionele afweging, dialoog en leren.

“

“Ik ga nu gewoon naar een school om de hoek. Dat is veel fijner dan iedere dag een lange taxirit.”

Quote van een kind

Daarbij bouwen we voort op onze gezamenlijke visie op de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. Deze visie is uitgewerkt in vijf kernbegrippen die concreet maken hoe een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving eruitziet en wat we daarin belangrijk vinden. De kernbegrippen geven richting aan beleid, samenwerking en inzet van middelen. Om deze richting in de praktijk te versterken, leggen we de komende periode de focus op speerpunten die bijdragen aan het realiseren van deze kernbegrippen en daarmee aan de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. De daadwerkelijke uitvoering krijgt lokaal vorm, waarbij scholen, schoolbesturen en partners – passend bij hun context en behoeften – keuzes maken in aanpak, prioritering en samenwerking.

Voor wie verdieping zoekt in achterliggende beleidskaders, procedures en uitwerkingen, verwijzen we naar de bijlagen.

Gebruik van termen

Om het document helder en consistent te houden, hanteren we de volgende begrippen:

- ♦ **SWV-organisatie:** hiermee bedoelen we de interne organisatie van het SWV.
- ♦ **SWV:** wanneer we SWV schrijven, verwijzen we naar het SWV als geheel: de SWV-organisatie en de aangesloten scholen gezamenlijk.
- ♦ **Scholen of schoolbesturen:** wanneer het uitsluitend gaat over scholen of schoolbesturen, benoemen we deze expliciet.
- ♦ **Ketenpartners:** hiermee bedoelen we alle partners in en rondom de regio die samenwerken aan onze gezamenlijke ambities.
- ♦ **Hij/zij of hem/haar:** waar in deze tekst hij/zij of hem/haar wordt gebruikt, bedoelen we ook die/hen.
- ♦ **Ouders:** met ouders bedoelen we ook verzorgers.
- ♦ **Kernwaarden:** Met kernwaarden bedoelen we de waarden van waaruit wij samenwerken en handelen. In dit ondersteuningsplan zijn dat: gezamenlijkheid, professionaliteit, veiligheid, gelijkwaardigheid en betrouwbaarheid. Deze kernwaarden vormen het fundament onder onze missie en visie en geven richting aan keuzes, samenwerking en gedrag binnen het SWV.

- ♦ **Kernbegrippen:** Met kernbegrippen bedoelen we de vijf begrippen die samen beschrijven hoe de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving eruitziet en wat wij daarin belangrijk vinden. Deze kernbegrippen zijn: alle kinderen welkom, dichtbij huis/thuisnabij, sterke pedagogische basis, brede ontwikkeling en multidisciplinaire samenwerking. De kernbegrippen fungeren als kompas voor beleid, samenwerking en inzet van middelen.
- ♦ **Speerpunten:** Met speerpunten bedoelen we de vier strategische prioriteiten voor de planperiode 2027–2030. Deze speerpunten geven aan waarop het SWV in deze periode inzet om de kernbegrippen te realiseren. De speerpunten verbinden de gezamenlijke koers op SWV-niveau met de lokale uitwerking door scholen, schoolbesturen en partners.

Een overzicht van gebruikte termen en afkortingen is opgenomen in [Bijlage 1 – Lijst met afkortingen](#).

Opbouw van het ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan is opgebouwd uit samenhangende hoofdstukken die gezamenlijk richting geven aan de ontwikkeling naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving.

Deel I – Ambities en context

Hierin beschrijven we onze missie, visie en kernwaarden, onze visie op de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving en de strategische koers 2027–2030.

Deel II – Onze regio

Hierin schetsen we een beeld in feiten en cijfers van onze regio.

Deel III – Randvoorwaarden

Hierin beschrijven we de randvoorwaarden die nodig zijn om deze ambities te realiseren, waaronder de organisatorische en bestuurlijke inrichting en de inzet van middelen.

Deel IV – Ouders

Hierin beschrijven we de rol van ouders en hoe hun perspectief wordt betrokken bij ondersteuning en beleid.

1.3 Samenvatting

Dit ondersteuningsplan beschrijft de gezamenlijke koers van het SWV voor de periode 2027–2030. Het plan is gebaseerd op de ambitie om samen te werken aan een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. Deze visie is uitgewerkt in vijf kernbegrippen die duidelijk maken hoe een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving eruitziet en wat wij daarin belangrijk vinden. Voor de periode 2027–2030 zijn vier strategische speerpunten vastgesteld die bijdragen aan de realisatie van de kernbegrippen en daarmee aan de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving:

- 1. Op weg naar de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving**
Met een focus op de kernbegrippen ‘Alle kinderen welkom’ en ‘Dichtbij huis/ thuisnabij’.
- 2. Passend onderwijs als fundament voor inclusie**
Met een focus op het kernbegrip ‘Sterke pedagogische basis’.
- 3. Sterke samenwerking als voorwaarde voor inclusie**
Met een focus op de kernbegrippen ‘Brede ontwikkeling’ en ‘Multidisciplinaire samenwerking’.
- 4. Een doorgaande leerlijn waarmee we inclusie versterken**

De realisatie van de vier strategische speerpunten voor 2027–2030 is alleen mogelijk wanneer de randvoorwaarden op orde zijn (zoals uitgewerkt in deel III).

Het plan bevat concrete doelen, ontwikkelingsindicatoren, meetmomenten en een verantwoordingscyclus. Er is aandacht voor governance (ALV, RvT, OPR), samenwerking met gemeenten en ketenpartners, een transparante financiële inrichting en een duidelijke verdeling van rollen en verantwoordelijkheden. De

strategische koers wordt SWV-breed uitgewerkt en vervolgens lokaal vertaald, zodat rekening wordt gehouden met de specifieke context van wijken en gemeenten. Kinderen en ouders krijgen hierbij een positie: via het Ouder- en Kindsteunpunt wordt hun perspectief structureel betrokken bij beleidsontwikkeling, ondersteuningstrajecten en evaluatie, zodat de stem van gezinnen daadwerkelijk richting geeft aan de uitvoering.

Het plan is toekomstgericht, met aandacht voor internationalisering, cultuursensitief werken en de verdere ontwikkeling van een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving in 2035. Dit document voldoet aan de wettelijke vereisten zoals vastgelegd in de WPO en het inspectiekader.

1.4 Vaststelling, goedkeuring en instemming

Dit ondersteuningsplan wordt vastgesteld binnen de governance structuur van het SWV Helmond-Peelland PO, volgens de wettelijke kaders Passend Onderwijs (WPO, WEC) en de interne reglementen van het samenwerkingsverband. Daarnaast wordt het ondersteuningsplan besproken met de tien wethouders in het OOGO (op overeenstemming gericht overleg). De Raad van Toezicht ziet er daarbij op toe dat het ondersteuningsplan uitvoerbaar, consistent en financieel houdbaar is, en dat de gekozen koers voldoende ruimte laat voor bijsturing op basis van monitoring, evaluatie en veranderende omstandigheden.

Het ondersteuningsplan wordt bekrachtigd door middel van ondertekening door:

Rol	Naam	Handtekening	Datum
Voorzitter ALV	Frans Stienen		7-4-2026
Voorzitter OPR	Suzan van Lieshout		7-4-2026
Voorzitter RvT	Hans Verbraak		25-3-2026
College van Bestuur (CvB)	Erik Wissink		14-4-2026
Voorzitter OOGO	wethouder Tuerlings		9-4-2026

“Wij bewaken koersvast en transparant bestuur, zodat de beweging naar inclusie duurzaam ingericht kan worden.”

Raad van Toezicht (RvT)

Geldigheidsduur en actualisatie

- ♦ Het ondersteuningsplan geldt voor de periode 2027–2030.
- ♦ Jaarlijks wordt een jaarplan vastgesteld dat de uitvoering concreetiseert.
- ♦ Als landelijke wetgeving, financiële kaders of regionale omstandigheden hiertoe aanleiding geven, kan het ondersteuningsplan tussentijds worden geactualiseerd.
- ♦ Elke aanpassing volgt opnieuw de besluitvormingsstructuur (advies – instemming – goedkeuring – vaststelling).

Publicatie en verantwoording

Na vaststelling wordt het ondersteuningsplan:

- ♦ Gepubliceerd via de website van de SWV-organisatie.
- ♦ Gedeeld met schoolbesturen, scholen, gemeenten, de Inspectie en ketenpartners.
- ♦ Opgenomen in het jaarverslag en verantwoord binnen de kwaliteitscyclus.

2 Strategische Koers: de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving

2.1 Missie, visie en waarden

Het SWV Helmond-Peelland PO staat voor samenwerking, kwaliteit en inclusie. Wij geloven dat ieder kind een kans verdient om zich optimaal te ontwikkelen.

Missie

Wij zorgen ervoor dat ieder kind in onze regio passend onderwijs krijgt. Dit doen we door de krachten van scholen, ouders, gemeenten en zorgpartners te bundelen. Samen realiseren we een dekkend en eerlijk ondersteuningsaanbod, zodat geen enkel kind tussen wal en schip valt.

Visie

Wij geloven in een toekomst waarin ieder kind zich kan ontwikkelen naar vermogen, bij voorkeur in de eigen schoolomgeving. Dit bereiken we door vroegtijdig te signaleren, samen te werken vanuit vertrouwen en verantwoordelijkheid en ruimte te bieden voor maatwerk en inclusieve oplossingen.

Onze vijf kernwaarden (van waaruit we samenwerken)

Onze kernwaarden vormen het fundament onder deze missie en visie. Ze zijn het kompas dat richting geeft aan ons dagelijks handelen en aan de keuzes die we onderweg maken. Wij werken vanuit *gezamenlijkheid*, handelen met *professionaliteit*, zorgen voor *veiligheid*, gaan uit van *gelijkwaardigheid* en bouwen op *betrouwbaarheid*. Samen drukken deze waarden uit waar we voor staan en hoe we samen het verschil maken.

Strategische koers

Deze missie, visie en kernwaarden komen samen in het gedeelde toekomstbeeld: de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. Dit toekomstbeeld is samen met alle schoolbesturen en ketenpartners geformuleerd en vormt de basis voor onze gezamenlijke strategische koers.

“

“Wij dragen samen de opdracht om inclusie lokaal mogelijk te maken voor elk kind, op elke school.”

Schoolbestuurder

2.2 De inclusieve leer- en ontwikkelomgeving

“Binnen een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving zijn alle kinderen welkom op een school dichtbij huis. Er wordt vanuit een pedagogische basis gewerkt aan de brede ontwikkeling van alle kinderen. Elk kind ontwikkelt zich, wordt gezien en hoort erbij. De kinderen leren met en van elkaar. Het team waarover de school kan beschikken is multidisciplinair en biedt de ondersteuning die nodig is om alle kinderen onderwijs te bieden. De inclusieve leer- en ontwikkelomgeving is toegankelijk voor alle kinderen, leraren en ouders.”

Totstandkoming

Het proces naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving is medio 2024 officieel van start gegaan met een gezamenlijke bijeenkomst met schoolbesturen en ketenpartners. Hierin is de basis gelegd voor de gezamenlijke visie en de vervolgstappen. Daarna is een werkgroep inclusieve leer- en ontwikkelomgeving ingericht, met de opdracht om deze visie verder vorm te geven. In de ALV van

juni 2025 is deze visie (Bijlage 5 – Vastgestelde visie op de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving) vastgesteld.

In de eerste helft van 2025 vonden bijeenkomsten plaats gericht op het verder concretiseren van de mijlpalen richting 2035. Schoolbesturen, gemeenten, de SWV-organisatie en ketenpartners spraken daar over de visie en de praktische betekenis ervan. In het najaar van 2025 is het beeld verder aangescherpt via een schriftelijke inventarisatie en vier lokale bijeenkomsten, waarin lokale accenten, keuzes en randvoorwaarden zijn verkend.

In november volgden gesprekken met schoolbesturen, ouders, de OPR, ketenpartners en SWV VO over de structurele elementen in het ondersteuningsplan.

“Wij willen ieder kind goed kunnen begeleiden, en daarvoor hebben we extra expertise en ondersteuning nodig om écht inclusief te kunnen werken.”

Leerkracht

Van visie naar uitvoering

De opbrengsten van al deze stappen vormen de basis voor dit ondersteuningsplan. In dit plan worden de gezamenlijke doelen, mijlpalen en ontwikkelingsgerichte indicatoren voor inclusie in 2030 vastgesteld. Lokale plannen bevatten de praktische en operationele vertaling voor de komende jaren. Ze bieden ruimte aan verschillen in context, tempo en ontwikkeling, zonder afbreuk te doen aan de gezamenlijke doelen die in dit ondersteuningsplan zijn vastgelegd.

Hierbinnen geldt globaal de volgende fasering:

- ♦ **2026–2027:** startfase waarin schoolbesturen, gemeenten en ketenpartners gezamenlijke kaders vaststellen en eerste pilots worden uitgevoerd.
- ♦ **2028:** tussenevaluatie van de voortgang en eerste opbrengsten. Deze evaluatie richt zich op wat werkt, wat bijstelling vraagt en welke lessen relevant zijn voor het vervolg van de inclusieve route.
- ♦ **2029:** fase van bijsturing en verdieping, waarin op basis van de tussenevaluatie keuzes worden aangescherpt. In dit jaar wordt tevens input opgehaald bij schoolbesturen, gemeenten, partners en andere betrokkenen ten behoeve van het volgende ondersteuningsplan en start het schrijfproces daarvan.
- ♦ **2029–2030:** afronding van de planperiode, waarin de opbrengsten worden geborgd en de uitgewerkte vervolgroutes worden vastgelegd in een nieuw ondersteuningsplan richting 2035.

Het jaar 2030 is geen eindpunt, maar een belangrijk reflectiemoment. Het is het moment waarop zichtbaar wordt welke stappen zijn gezet richting de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving en welke vervolgstappen nodig zijn om het einddoel in 2035 te realiseren. De in dit ondersteuningsplan geformuleerde doelen en ontwikkelingsgerichte indicatoren zijn direct gekoppeld aan deze fasering en sluiten aan op de regionale ambities die in het najaar van 2025 zijn opgehaald.

Het einddoel in 2035 is de realisatie van een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving waarin alle kinderen zich kunnen ontwikkelen, ongeacht ondersteuningsbehoefte of achtergrond.

Gezamenlijke basis

De gezamenlijke basis vormt het algemene deel van het ondersteuningsplan en geldt voor alle partners op dezelfde manier. Dit deel beschrijft de structurele elementen van onze ondersteuningsstructuur die als voorwaardelijk en ondersteunend worden gezien voor de gezamenlijke ambitie om te komen tot een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. De gezamenlijke basis omvat:

- ♦ **De wettelijke opdrachten van het SWV en de betrokken partners**, die als voorwaardelijk en ondersteunend worden gezien voor de gezamenlijke ambitie om te komen tot een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving.
- ♦ **De gezamenlijke kernwaarden** waaraan partners zich committeren (gezamenlijkheid, professionaliteit, veiligheid, gelijkwaardigheid en betrouwbaarheid). Deze waarden geven richting aan samenwerking en besluitvorming.
- ♦ **De rolverdeling** waarin de SWV-organisatie de regionale samenhang bewaakt en een regierol vervult, schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van onderwijs en ondersteuning, en gemeenten en ketenpartners een belangrijke schakel vormen in zowel beleid als uitvoering.

Lokale invulling

Inclusief onderwijs vindt bij voorkeur plaats in de directe leefomgeving van het kind en is daarmee in de kern een decentrale opgave. Op lokaal niveau moeten de partners binnen het SWV gezamenlijk in staat zijn om een passend en samenhangend aanbod te realiseren. De lokale partners (scholen, schoolbesturen, gemeenten, opvang, zorg en andere partners) werken hiertoe samen aan het versterken van de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving, passend bij de lokale context en de vragen die daar spelen. Vorm, schaal en wijze van samenwerking worden bepaald door wat lokaal nodig en helpend is om de gezamenlijke ambities te realiseren.

In de lokale uitwerkingen sluiten we aan op:

- ♦ de lokale schaal en wijkstructuur;
- ♦ de kenmerken van de kindpopulatie;
- ♦ de aanwezige voorzieningen en samenwerkingspartners;
- ♦ de bestaande kracht van schoolbesturen, scholen en van teams.

Daarbij geldt dat de lokale invulling:

- ♦ klein genoeg is om fysieke nabijheid te garanderen;
- ♦ groot genoeg is om een divers en kwalitatief ondersteuningsaanbod te organiseren;
- ♦ logisch ingedeeld is ten opzichte van gemeentegrenzen en lokale kenmerken.

De lokale plannen met specifieke doelen vormen een essentieel onderdeel van de uitvoerings- en ontwikkelcyclus van het ondersteuningsplan. In deze plannen worden de gezamenlijke ambities en uitgangspunten uit dit ondersteuningsplan verder geconcretiseerd en vertaald naar keuzes, prioriteiten en fasering, passend bij de lokale context en ontwikkelfase. Binnen deze plannen wordt expliciet aandacht besteed aan de inzet van middelen, ondersteuning en randvoorwaarden, waaronder professionalisering, samenwerking en het organiseren van tijd en ruimte voor ontwikkeling. De lokale jaarplannen vormen daarmee de plek waar de inclusieve route praktisch en inhoudelijk verder wordt uitgewerkt.

De gezamenlijke basis en de lokale invulling vormen samen één beweging richting 2030. De gezamenlijke basis legt het fundament vast – wettelijke opdrachten, kernwaarden en afspraken – en creëert de randvoorwaarden waarbinnen regionaal wordt samengewerkt aan passend onderwijs en een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. De lokale invulling bouwt hierop voort en geeft deze inclusieve leer- en ontwikkelomgeving binnen dit kader een contextgebonden vorm.

Dialogo, reflectie en monitoring

Jaarlijks leggen schoolbesturen en de SWV-organisatie, op basis van gezamenlijk vastgestelde ontwikkelingsgerichte indicatoren, verantwoording af aan elkaar én aan het College van Bestuur van het SWV. Deze verantwoording vormt de basis voor gezamenlijke bijsturing van koers, middelen en prioriteiten. De centrale vraag is in welke mate het ons lukt om ieder kind dichtbij huis, in een veilige en stimulerende omgeving, samen te laten leren en ontwikkelen.

De SWV-organisatie faciliteert en organiseert hiertoe structureel momenten van

gezamenlijke reflectie, waaronder de Dag van de Dialoog. Deze momenten zijn bedoeld om:

- ♦ ervaringen van schoolbesturen en lokale netwerken met elkaar te delen;
- ♦ inzicht te krijgen in wat werkt en waar knelpunten ontstaan;
- ♦ gezamenlijke ambities te verbinden aan de dagelijkse praktijk;
- ♦ verschillen tussen contexten te benutten als leerstof.

De opbrengsten van deze dialogen vormen een essentieel onderdeel van de kwaliteitscyclus van de SWV-organisatie¹. Ze voeden de monitoring, dragen bij aan beleidsbijstelling en ondersteunen scholen en schoolbesturen bij het maken van bewuste keuzes.

Monitoring binnen de inclusieve route is gelaagd ingericht en sluit aan bij de organisatie van het SWV. Deze gelaagdheid maakt het mogelijk om lokale ontwikkeling te verbinden aan regionale samenhang.

- ♦ **School(bestuurlijk) niveau:** schoolbesturen en scholen volgen hun eigen ontwikkeling en benutten deze inzichten voor verbetering van de onderwijs- en ondersteuningspraktijk. Monitoring ondersteunt hier het professionele gesprek binnen teams en met schoolbesturen.
- ♦ **Lokale netwerken:** binnen de lokale netwerken worden ervaringen, dilemma's en opbrengsten gedeeld. Patronen worden herkend en gezamenlijke ontwikkelvragen geformuleerd, die richting geven aan verdere ontwikkeling en bijstelling.
- ♦ **De SWV-organisatie:** op regionaal niveau wordt inzicht verkregen en gegeven in voortgang, samenhang en knelpunten. Deze inzichten worden benut voor beleidsontwikkeling, ondersteuning, keuzes voor facilitering en verantwoording.

Deze niveaus versterken elkaar: wat lokaal wordt geleerd, voedt de regionale koers, terwijl regionale inzichten richting geven aan lokale ontwikkeling.

De inclusieve ontwikkeling wordt gevolgd via een combinatie van data en dialoog. Belangrijke instrumenten zijn:

- ♦ het POS-dashboard, inzet arrangementen, thuiszitters en TLV-data, die inzicht geven in deelname aan onderwijs, ondersteuningsniveaus en trends per regio;
- ♦ ouder- en kindfeedback via het Ouder- en Kindsteunpunt, die een beeld geven van beleefde inclusie en vertrouwen in ondersteuning;
- ♦ LEA-overleggen op lokaal niveau en ARO-vergaderingen op bovenregionaal niveau, waarin afstemming plaatsvindt tussen onderwijs, zorg en gemeenten;
- ♦ de bestuursmonitorgesprekken, de Dag van de Dialoog en de bestuursoverstijgende overleggen op lokaal niveau, waarin lokale bevindingen in de vorm van jaarverslagen worden vertaald naar de SWV-brede koers.

Binnen de lokale invulling hebben schoolbesturen een versterkte rol in de realisatie van passend onderwijs. De SWV-organisatie blijft eindverantwoordelijk vanuit haar stelselverantwoordelijkheid. Dit omvat onder meer het borgen van het dekkend aanbod, de besluitvorming rond TLV's, het waarborgen van datakwaliteit en rechtsgelijkheid bij de inzet van expertise, evenals rechtmatigheid en een doelmatige verantwoording. De Raad van Toezicht ziet toe op de uitvoeringskracht van het SWV en bewaakt de balans tussen decentrale uitvoering en regionale samenhang.

¹De lerende cyclus verloopt in vier stappen:

- Inzicht: lokaal verzamelt de SWV-organisatie data en signalen uit scholen, ouders en partners.
- Dialoog: lokale reflectie over wat werkt, wat schuurt en wat versterkt kan worden.
- Afspraken: prioriteiten worden vertaald naar concrete verbeteracties.
- Actie: uitvoering en borging in de praktijk, gevolgd door gezamenlijke terugkoppeling.

2.3 Vijf kernbegrippen als kompas

De inclusieve leer- en ontwikkelomgeving vormt het eindpunt van onze gezamenlijke route als SWV. Deze visie is uitgewerkt in vijf kernbegrippen die concreet maken hoe een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving eruit ziet:

1. Alle kinderen welkom
2. Dichtbij huis/thuisnabij
3. Sterke pedagogische basis
4. Brede ontwikkeling
5. Multidisciplinair samenwerking

De vijf kernbegrippen vormen het kompas voor de strategische koers 2027–2030. Met de gezamenlijke inzet op de vier speerpunten (hoofdstuk 3) werken we in deze planperiode aan de verwezenlijking ervan.

“Professionalisering is de motor van inclusie: zonder vakmanschap, tijd en gezamenlijke ontwikkeling komt de beweging niet van de grond.”

Professional

Hieronder volgen de SWV-brede kernbegrippen:

Alle kinderen welkom

We streven naar minder verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs, minder thuiszitters en een sterkere inclusieve schoolcultuur waarin ouders, kinderen en teams zich welkom en gehoord voelen.

Dichtbij huis/thuisnabij

We bouwen aan een dekkend aanbod waarin onderwijs, opvang en zorg lokaal geïntegreerd en nabij beschikbaar zijn, met transparante toegang en structurele multidisciplinaire samenwerking.

Sterke pedagogische basis

Elke school borgt een stevig pedagogisch fundament waarin veiligheid, vertrouwen en samenwerking centraal staan. Teams leren, reflecteren en ontwikkelen samen vanuit een preventieve en inclusieve pedagogische benadering.

Brede ontwikkeling

Schoolbesturen en scholen stimuleren de brede ontwikkeling van ieder kind, in samenwerking met ouders, opvang, zorg, cultuur en sport. Activiteiten sluiten op elkaar aan en bieden kinderen een rijk leer- en ontwikkelaanbod.

Multidisciplinaire samenwerking

Onderwijs, zorg, jeugdhulp en ouders werken intensief rondom het kind. Expertise volgt het kind, samenwerking is structureel en casusregie is gedeeld en helder georganiseerd.

3 Prioriteiten 2027-2030: onze speerpunten

In dit ondersteuningsplan richten we ons op vier speerpunten. Dit zijn thema's die het samenwerkingsverband belangrijk vindt om goed onderwijs te kunnen bieden aan alle kinderen.

3.1 Speerpunt 1 – Op weg naar de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving

Dit speerpunt vormt de basis van de ontwikkeling naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving in 2035. We beschrijven hierin zowel de SWV-brede doelen voor 2030 als de lokale uitwerking daarvan. Daarmee verbindt dit speerpunt de gezamenlijke doelen en uitgangspunten voor het hele SWV met de lokale invulling, waarin deze doelen worden vertaald naar de lokale context, kindpopulatie en samenwerkingspartners.

De beweging richting inclusie verloopt via cycli van uitproberen, leren, bijstellen en borgen, niet via blauwdrukken. De weg wordt samen bewandeld en het tempo volgt de behoefte van kinderen, teams en partners in de lokale context. Het realiseren van een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving is daarmee een gedeelde opgave.

“

“Dankzij monitoring en bovenregionaal zicht kan de SWV-organisatie tijdig zien wat nodig is, en zo in afstemming passende oplossingen organiseren.”

SWV-organisatie

“

“Een geïntegreerd aanbod van onderwijs en jeugdzorg, zowel op je zorglocatie als op de school, vergroot de kansen binnen onderwijs en leidt tot minder uitvallers.”

Jeugdhulporganisatie

Het vraagt om samenhangend beleid, duidelijke verantwoordelijkheden en een voortdurende dialoog tussen alle betrokken partijen. Alleen door structurele samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid kan deze ambitie worden gerealiseerd.

De beweging naar inclusie is naar onze overtuiging een proces dat onze voortdurende inzet en aandacht vraagt. In dit proces zijn twee uitgangspunten cruciaal:

- ♦ We denken en handelen vanuit het belang van het collectief van alle kinderen, want wat goed is voor het ene kind dient vaak ook andere kinderen.
- ♦ We realiseren ons dat dé oplossing niet bestaat – daarom streven we niet naar perfectie, maar zetten we ons in voor continue verbetering van ons onderwijs.

Om in 2035 een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving te realiseren, is het van belang om ambitieuze doelen te formuleren die we in 2030 bereikt willen hebben. Deze doelen zijn direct gerelateerd aan de vijf kernbegrippen, zoals vastgesteld in de ALV van 10 juni 2025 ([Bijlage 5 – vastgestelde visie op de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving](#)). Deze kernbegrippen maken duidelijk hoe een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving eruitziet en wat wij daarin belangrijk vinden. Met de inzet binnen onze vier gezamenlijke speerpunten werken we in deze planperiode aan de verwezenlijking ervan.

Binnen dit speerpunt ligt de focus op de kernbegrippen ‘Alle kinderen welkom’ en ‘Dichtbij huis/thuisnabij’.

Alle kinderen welkom

In een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving telt ieder kind mee en is diversiteit de norm: we gaan niet om met verschillen, we gaan uit van verschillen. We richten de omgeving zo in dat alle kinderen kunnen meedoen en zich kunnen ontwikkelen. Met alle kinderen bedoelen we ook letterlijk alle kinderen, zonder uitzondering. Die hoeven niet allemaal leerbaar te zijn in de klassieke onderwijskundige betekenis van dat woord.

De enige manier waarop we dit uitgangspunt écht waar kunnen maken, is dat we de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving vormgeven samen met onze belangrijkste ketenpartners. Daaronder verstaan we ten minste de gemeenten, opvangorganisaties, zorgkantoren, de inkoopregio jeugd, de zorgaanbieders en het voortgezet onderwijs. Leidende principes bij het organiseren hiervan zijn:

- binnen iedere leer- en ontwikkelomgeving is voldoende expertise aanwezig;
- het moet zo georganiseerd worden dat het efficiënt, realistisch en kwalitatief goed is;
- we gaan uit van evenredig lasten dragen: geld volgt het kind, expertise delen, gezamenlijke verantwoordelijkheid en gelijkwaardigheid tussen de verschillende leeromgevingen.

“Door specialistische expertise op school in te zetten, krijgen kinderen vaker passende ondersteuning op hun eigen, thuisnabije school.”

SO expertise aanbieders

“

“We willen komen tot gezamenlijk beleid tussen inkoopregio’s, onderwijs en gemeenten om pragmatisch jeugdhulp in te zetten binnen onderwijs. Het is daarbij belangrijk dat dit in een governance (OOGO) wordt vastgelegd en het proces bewaakt wordt. Dus ook periodiek scherpe afspraken nalopen en elkaar aanspreken op verantwoordelijkheden.”

Gemeenten

Onze ambitie in 2030: minder verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs, minder thuiszitters en een sterkere inclusieve schoolcultuur waarin ouders, kinderen en teams zich welkom en gehoord voelen.

Dichtbij huis/thuisnabij

Kinderen leren, ontwikkelen en ontvangen ondersteuning zo veel mogelijk in hun eigen, vertrouwde leefomgeving. Bij voorkeur op een reguliere basisschool in de eigen leefomgeving, waar mogelijk samen met broertjes en zusjes. We brengen expertise naar het kind in plaats van het kind naar de expertise. Daartoe ontwikkelen we lokaal integrale voorzieningen, met onderwijs, zorg en opvang onder één dak.

Onze ambitie in 2030: een dekkend aanbod waarin onderwijs, opvang en zorg lokaal geïntegreerd en nabij beschikbaar zijn, met transparante toegang en structurele multidisciplinaire samenwerking.

Gespecialiseerd onderwijs binnen de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving

In de doorkijk naar 2035 wordt nagedacht over hoe het gespecialiseerd onderwijs en het opgebouwde specialisme zo flexibel mogelijk beschikbaar kunnen zijn voor alle scholen. Gespecialiseerde voorzieningen blijven een belangrijke rol spelen. Tegelijk wordt verkend hoe zij, waar passend, kunnen functioneren als knooppunten voor expertise, kennisdeling en samenwerking. Daarbij is het uitgangspunt om ondersteuning zo veel mogelijk te organiseren rond het kind en de reguliere school.

Ons uitgangspunt hierbij is een pedagogisch mensbeeld: je bent niet je probleem. Kinderen leren en ontwikkelen zich altijd in relatie tot anderen. Samen leren en samen ontwikkelen vormen de leidende gedachte. De opdracht aan het gespecialiseerd onderwijs richting 2035 is om bij te dragen aan het vervagen van de scheidslijnen tussen regulier en speciaal onderwijs, niet door specialisme te verliezen, maar door dit juist te delen, te versterken en daar te organiseren waar kinderen dagelijks zijn.

Onze ambitie in 2030: het speciaal onderwijs is actief verbonden aan de dagelijkse onderwijspraktijk in het regulier basisonderwijs.

Lokale routes

Speerpunt 1 kent ook een lokale vertaling, die laat zien hoe de gezamenlijke koers in de praktijk vorm krijgt. Lokaal werken we vanuit dezelfde SWV-brede doelen en uitgangspunten, maar met eigen accenten, tempo en uitvoeringsstappen. In de bijlagen Route inclusieve leer- en ontwikkelomgeving Helmond, DAS, GMHNL en GBB zijn de lokale routes beschreven.

Een kernachtige samenvatting per lokale route is weergegeven op de volgende pagina's.

“Onze ambitie is om onderwijs in te zetten op behandelgroepen zodat kinderen beter voorbereid worden op de overstap naar school en niet een te grote achterstand oplopen.”

Voorschoolse behandelsetting

Helmond **(Bijlage 32 – route inclusieve leer- en ontwikkelomgeving** **Helmond)**

Helmond werkt met meerdere kleinere scholenkringen, elk met een eigen kindpopulatie, dynamiek en ontwikkeltempo. De centrale SWV-brede koers geldt voor de hele stad; binnen de scholenkringen worden wijkgebonden accenten gelegd. In 2027 stelt Helmond een stedelijk plan van aanpak vast waarin de ambities worden vertaald naar doelen, mijlpalen en een wijkgerichte uitvoeringsstructuur.

Centrale ambities Helmond:

1. Een afgestemd aanbod binnen de wijk voor elk jong kind. Een inclusieve
2. doorgaande lijn met voorschoolse voorzieningen en samenwerking met het consultatiebureau, waarin alle kinderen en gezinnen worden betrokken en ondersteund.
3. Expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs en de jeugdhulp draagt structureel bij aan het verbreden van de toegang binnen het regulier basisonderwijs.

Helmond legt de nadruk op het jonge kind, wijkgerichte netwerken, vroegsignalering en structurele samenwerking met jeugdhulp en voorschoolse voorzieningen. Specialistische expertise wordt duurzaam ingebed in de reguliere schoolcontext. Het uitgangspunt is dat kinderen niet worden verwezen, maar ondersteuning krijgen waar zij leven. Expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs en de jeugdhulp wordt daarbij niet incidenteel ingezet, maar structureel ingebed in de wijk en in de school.

Opbrengsten uit de regiobijeenkomst Deurne, Astén en Someren.

Deurne, Asten en Someren (DAS) **(Bijlage 33 – Route inclusieve leer- en ontwikkelomgeving** **Deurne, Asten en Someren)**

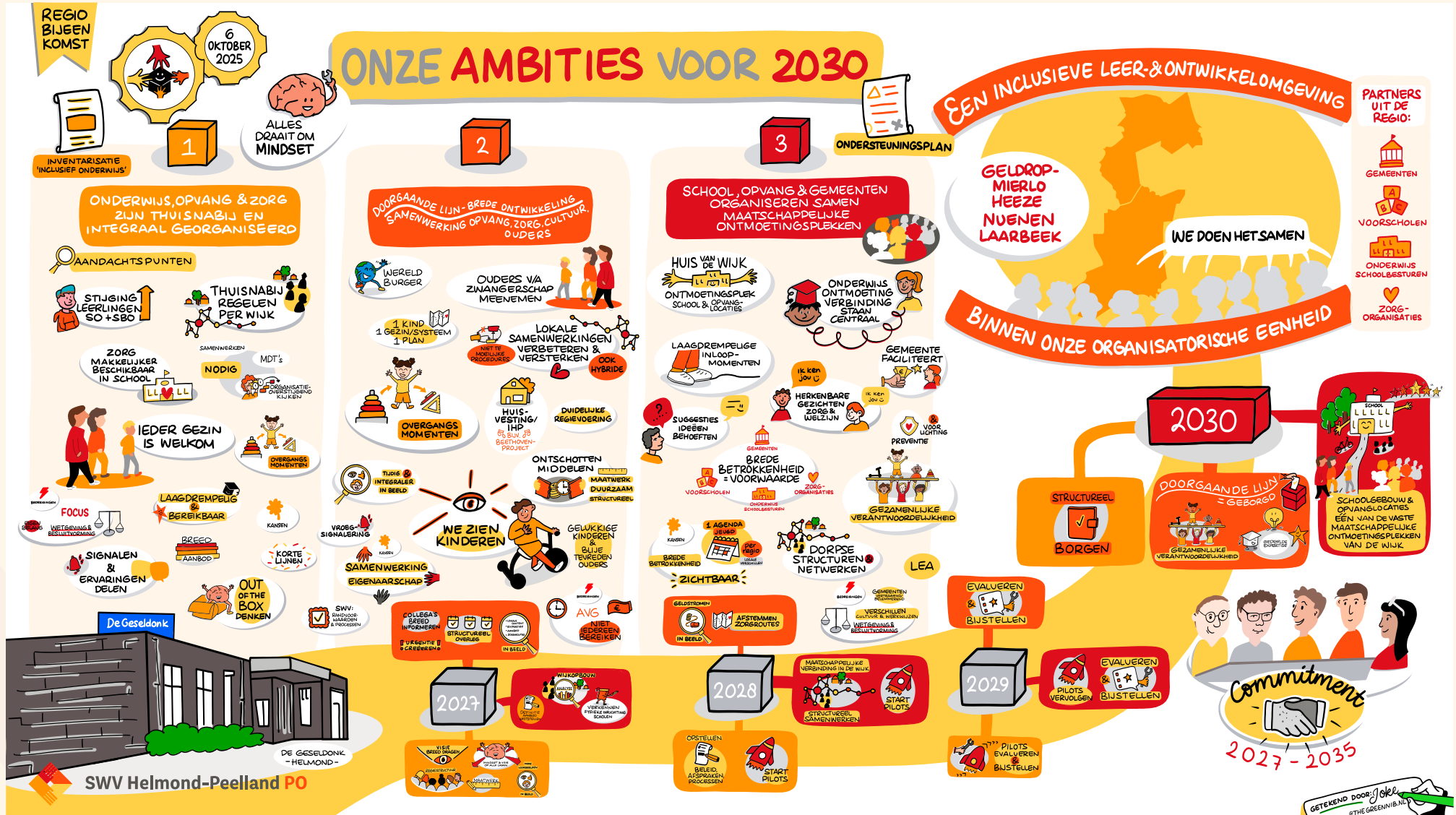
DAS werkt aan een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving door te bouwen aan preventie, gezamenlijke beleidsontwikkeling en structurele samenwerking binnen lokale netwerken en expertiseteams, die de doorgaande lijn van 0–13 jaar versterken. In 2027 wordt een gezamenlijk beleidskader voor inclusie vastgesteld.

Centrale ambities DAS:

1. Onderwijs, opvang, zorg en gemeenten beschikken over beleid rondom inclusie en signaleren uitsluiting.
2. Alle kinderen, ongeacht ondersteuningsbehoefte, starten in het regulier basisonderwijs en/of de opvang.
3. Een doorgaande lijn voor brede ontwikkeling in samenwerking met opvang, zorg, cultuur en ouders, waarbij regionale en lokale teams samenwerken met en rondom kinderen.

De focus ligt op vroegsignalering, het borgen van inclusie in beleid, het creëren van samenhangende netwerken en het versterken van continuïteit van 0–13 jaar. Uitgangspunt is dat elk kind dichtbij huis passend onderwijs en zorg ontvangt binnen een samenhangend lokaal netwerk.

Opbrengsten uit de regiobijeenkomst Geldrop-Mierlo, Heeze, Nuenen en Laarbeek.

Geldrop-Mierlo, Heeze, Nuenen en Laarbeek (GMHNL) (Bijlage 34 – Route inclusieve leer- en ontwikkelomgeving Geldrop-Mierlo, Heeze, Nuenen en Laarbeek)

In 2026 bepalen de lokale partners welke geografische inrichting het beste aansluit bij de lokale schaal en samenwerking. Tot 2027 ligt de nadruk op het verstevigen van structuren, het ontwikkelen van een gezamenlijke taal en mindset en het verkrijgen van inzicht in wat per wijk nodig is.

Centrale ambities GMHNL:

1. Onderwijs, opvang en zorg zijn thuisnabij en integraal georganiseerd binnen de wijk.
2. Een doorgaande lijn voor brede ontwikkeling in samenwerking met opvang, zorg, cultuur en ouders.
3. School, opvang en gemeenten organiseren samen maatschappelijke ontmoetingsplekken.

De nadruk ligt op zorg in schooltijd, educatief partnerschap met ouders en scholen als ankerpunten in de wijk. De samenwerking richt zich op laagdrempelige ondersteuning, multidisciplinaire teams en integrale zorgstructuren.

Opbrengsten uit de regiobijeenkomst Gemert, Bakel en Boekel.

Gemert-Bakel en Boekel (GBB) **(Bijlage 19 – Route inclusieve leer- en ontwikkelomgeving** **Gemert-Bakel en Boekel)**

In 2026 bepalen de lokale partners welke geografische inrichting het beste aansluit bij de lokale schaal en samenwerking. GBB werkt vanuit sterke sociale structuren in dorpen en wijken. Daarbij is er aandacht voor gebiedsgerichte samenwerking met brugfunctionarissen of gebiedsregisseurs. Doornheide, een inclusieve voorziening in ontwikkeling, fungeert als vliegwiel voor de bredere beweging.

Centrale ambities GBB:

1. Ondersteuning en expertise zijn volledig geïntegreerd in de wijk en in de omgeving van de school en opvang.
2. Een doorgaande lijn voor brede ontwikkeling in samenwerking met zorg, cultuur en ouders/verzorgers.
3. Vanuit het inclusiebeleid starten alle kinderen op een reguliere plek.

De focus ligt op toegankelijke ondersteuning in de wijk, warme overdrachten, inclusieve pedagogische structuren en het delen van expertise vanuit zowel regulier als gespecialiseerd onderwijs. Brede ontwikkeling betekent hier dat niet alleen de cognitieve, maar ook de sociale, culturele en emotionele ontwikkeling van kinderen nadrukkelijk wordt ondersteund.

Gezamenlijke opbrengsten uit de vier regiobijeenkomsten over de ontwikkeling naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving.

Rollen en verantwoordelijkheden binnen dit speerpunt

SWV-organisatie

De SWV-organisatie bewaakt de gezamenlijke koers richting een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving, faciliteert kennisdeling en monitoring en ondersteunt bij vraagstukken die de lokale context overstijgen. De SWV-organisatie bewaakt de regionale samenhang, draagt bij aan kansengelijkheid en zorgt voor een dekkend aanbod van voorzieningen.

Scholen en schoolbesturen

Scholen en schoolbesturen geven in de dagelijkse praktijk vorm aan inclusief onderwijs. Zij realiseren passend onderwijs in de eigen context, maken afwegingen in ondersteuning en werken samen met ouders en partners. Schoolbesturen zorgen voor randvoorwaarden, professionalisering en het versterken van de inclusieve schoolcultuur. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van het ondersteuningsplan op de scholen. Aan het eind van kalenderjaar 2026 zijn de lokale plannen definitief. Deze plannen worden op lokaal niveau gemaakt door de schoolbesturen en mogelijk door ketenpartners die lokaal werkzaam zijn.

Gemeenten

Gemeenten zijn partner in het realiseren van thuisnabije en integrale voorzieningen. Vanuit hun verantwoordelijkheid voor jeugdhulp, zorg en huisvesting dragen zij bij aan een samenhangende infrastructuur rond kind en gezin.

Ketenpartners

Ketenpartners leveren ondersteuning rondom kind en gezin en dragen bij aan inclusieve oplossingen. Zij werken samen met scholen vanuit gedeelde verantwoordelijkheid voor ontwikkeling en participatie.

3.2 Speerpunt 2 – Passend onderwijs als fundament voor inclusie

Als SWV gaan we uit van het leer- en ontwikkelrecht: ieder kind heeft recht op een eigen, passende route in het onderwijs. We stimuleren ontwikkeling en voorkomen uitval waar mogelijk.

De meeste kinderen ontvangen ondersteuning binnen het regulier onderwijs, dichtbij huis, op basis van een stevige basisondersteuning die door alle scholen wordt geboden. Wanneer een kind (tijdelijk) niet toe is aan een reguliere route, zetten we alternatieve vormen van onderwijs in, zoals onderwijs via een zorglocatie, een digitale school of een OZA- of ZMOLK-arrangement. Dit doen we altijd met het doel om terugkeer naar regulier onderwijs mogelijk te maken. Via Perspectief Op School (POS) en de ondersteuningswijzer wordt het ondersteuningsaanbod inzichtelijk gemaakt, zodat ouders, scholen en ketenpartners samen weloverwogen keuzes kunnen maken.

Een sterke basisondersteuning draagt eraan bij dat ondersteuningsvragen vroegtijdig worden gesignaleerd en waar mogelijk binnen de dagelijkse onderwijspraktijk worden opgepakt. Tegelijkertijd is extra ondersteuning een noodzakelijk en waardevol onderdeel van passend en inclusief onderwijs voor kinderen voor wie de basisondersteuning alleen niet toereikend is.

Binnen de inclusieve route wordt extra ondersteuning nadrukkelijk gezien als aanvullend op een sterke basis, niet als vervanging daarvan. De inzet van extra ondersteuning is erop gericht de onderwijscontext rondom het kind te versterken en duurzaam te verbeteren. Waar mogelijk wordt ondersteuning tijdelijk toegevoegd aan de school, het team of de klas, zodat kennis en vaardigheden worden gedeeld en de ondersteuning structureel wordt versterkt. Daarmee draagt extra ondersteuning bij aan de ontwikkeling van de onderwijspraktijk als geheel.

Binnen dit speerpunt ligt de focus op het kernbegrip ‘Sterke pedagogische basis’:

Sterke pedagogische basis

Een stevige pedagogische basis is de voorwaarde voor elk kind om tot ontwikkeling te komen. Vertrouwen, veiligheid, professionaliteit, samenwerking en gelijkwaardigheid vormen het fundament. Vanuit deze basis werken professionals bewust en vakbekwaam samen aan een leer- en ontwikkelomgeving waarin ieder kind zich gezien en gesteund voelt. Het werken vanuit een pedagogische basis is primair een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen en betrokken gemeenten. Samenwerken aan een pedagogische basis vraagt echter om investering in een gedeelde mindset onder professionals: open, waardegedreven en ontwikkelingsgericht. Vanuit haar regionale regierol kan de SWV-organisatie een verbindende positie innemen in het stimuleren van deze mindset.

Onze ambitie in 2030: elke school borgt een stevig pedagogisch fundament waarin veiligheid, vertrouwen en samenwerking centraal staan. Teams leren, reflecteren en ontwikkelen samen vanuit een preventieve en inclusieve pedagogische benadering.

Rollen en verantwoordelijkheden binnen dit speerpunt

SWV-organisatie

De SWV-organisatie vervult een kaderstellende, faciliterende en coördinerende rol. Zij draagt de regionale regie en systeemverantwoordelijkheid voor een samenhangend, dekkend en doelmatig ondersteuningsaanbod, inclusief de verdeling van middelen en de besluitvorming over zwaardere ondersteuningsvormen.

De SWV-organisatie:

- ♦ stelt gezamenlijke kaders en afspraken vast over de inzet en toeleiding naar extra ondersteuning;
- ♦ bevordert samenhang en afstemming tussen scholen, schoolbesturen en partners;
- ♦ ondersteunt scholen en besturen bij complexe en overstijgende ondersteuningsvragen;
- ♦ bewaakt de rechtmatige en doelmatige inzet van middelen.

Scholen en schoolbesturen

Schoolbesturen zorgen voor de implementatie van het ondersteuningsplan binnen de scholen.

Scholen en schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor:

- ♦ het signaleren van ondersteuningsbehoeften van kinderen;
- ♦ het versterken van vaardigheden van leerkrachten in de beweging naar de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving;
- ♦ het benutten en versterken van de mogelijkheden binnen de basisondersteuning;
- ♦ het betrekken van ouders bij het maken van keuzes rondom ondersteuning;
- ♦ het organiseren en uitvoeren van extra ondersteuning, in samenwerking met schoolbesturen en partners, passend bij de lokale context.

Schoolbesturen dragen verantwoordelijkheid voor:

- ♦ het beschikbaar stellen, organiseren en borgen van extra ondersteuning binnen hun scholen en netwerken;
- ♦ het bewaken van de samenhang tussen basisondersteuning, extra ondersteuning en de bredere inclusieve route;
- ♦ het afstemmen van ondersteuning op lokale afspraken en samenwerkingsstructuren;
- ♦ het vastleggen van keuzes, prioriteiten en ontwikkelstappen in lokale plannen en jaarplannen;
- ♦ het periodiek rapporteren aan de SWV-organisatie over de voortgang en opbrengsten van ondersteuning en de uitvoering van het ondersteuningsplan.

Gemeenten

Gemeenten zorgen voor aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp en dragen bij aan preventieve ondersteuning en zorgstructuren rondom school.

Ketenpartners

Ketenpartners leveren specialistische kennis en ondersteuning en dragen bij aan de handelingsbekwaamheid van scholen.

3.3 Speerpunt 3 – Sterke samenwerking als voorwaarde voor inclusie

Inclusief onderwijs kan alleen slagen wanneer alle betrokken partijen samenwerken vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid voor het welzijn en de ontwikkeling van kinderen. De diversiteit tussen gemeenten en lokale contexten vraagt om maatwerk, waarbij gezamenlijke verantwoordelijkheid en regionale samenhang steeds het uitgangspunt vormen.

De samenwerking is gericht op het versterken van ontwikkelkansen van kinderen, het organiseren van samenhangende ondersteuning en het voorkomen van versnippering over domeinen en organisaties heen.

In de samenwerking staat het kind centraal. Kennisuitwisseling, vroege signalering, het voorkomen van schooluitval en actieve betrokkenheid van ouders en kinderen vormen de kern.

Binnen dit speerpunt ligt de focus op de kernbegrippen ‘Brede ontwikkeling’ en ‘Multidisciplinaire samenwerking’:

Brede ontwikkeling

Het SWV stimuleert een brede ontwikkeling van kinderen, waarin naast cognitieve doelen ook creativiteit, sociaal-emotionele groei, burgerschap, cultuur en talentontwikkeling centraal staan². Elk kind leert op zijn of haar eigen tempo en op een manier die daarbij past. De school is een knooppunt in het netwerk rondom kind en ouders en maakt gebruik van het brede aanbod binnen de wijk of organisatorische eenheid, zoals onderwijs, opvang, zorg, cultuur, jongerenwerk en verenigingsleven. De verantwoordelijkheid voor het realiseren van deze brede ontwikkeling ligt primair bij de schoolbesturen.

Onze ambitie in 2030: schoolbesturen en scholen stimuleren de brede ontwikkeling van ieder kind, in samenwerking met ouders, opvang, zorg, cultuur en sport. Activiteiten sluiten op elkaar aan en bieden kinderen een rijk en samenhangend leer- en ontwikkelaanbod.

² In het ondersteuningsplan zijn techniek, AI en digitalisering niet expliciet benoemd als afzonderlijke onderdelen van brede ontwikkeling. Dit is een bewuste keuze. Deze thema's worden gezien als schoolspecifiek en contextafhankelijk. Binnen de brede ontwikkeling bieden de beschreven kaders ruimte om hier aandacht aan te besteden, zonder dit centraal of uniform voor te schrijven.

Multidisciplinaire samenwerking

Elk kind en gezin en elke leerkracht wordt indien nodig ondersteund door een team van deskundigen dat samenwerkt over domeinen heen. De samenstelling van dit multidisciplinaire team kan per school verschillen en is mede afhankelijk van de kindpopulatie van de school. Niet elke school hoeft alle expertise zelf in dienst te hebben, maar het moet er wel een beroep op kunnen doen. Uitgangspunt van een multidisciplinaire samenwerking is altijd dat de hulp naar het kind toe komt en dus op school beschikbaar is.

“Wanneer onderwijs en zorg samenwerken, sluiten we sneller en beter aan bij wat kinderen en gezinnen nodig hebben en vallen er minder kinderen uit.”

Zorgorganisaties/jeugdhulp

- ♦ Het multidisciplinaire team kent een vaste kern op school, bestaande uit de schoolleider, intern begeleider, leerkrachten en ondersteunend personeel (basisteam). Op elke school is daarnaast expertise aanwezig voor de verbinding met en toegang tot jeugdhulpverlening.
- ♦ Het basisteam wordt afhankelijk van context en hulpvraag aangevuld met expertise vanuit het eigen schoolbestuur, de eigen wijk of gemeente en vanuit het gespecialiseerd onderwijs. Bij complexe vragen worden specialisten van specifieke organisaties ingezet. Hun opdracht is niet enkel om scholen te helpen, maar juist ook om zo veel mogelijk kennis over te dragen aan scholen en hiermee de handelingsbekwaamheid te vergroten.
- ♦ De schoolleider is verantwoordelijk voor het basisteam. Daarnaast is hij of zij verantwoordelijk voor het contextafhankelijk uitbreiden van het team met aanvullende expertise. De schoolbesturen en gemeenten binnen een lokaal gebied zorgen er gezamenlijk voor dat deze aanvullende expertise voor alle scholen lokaal beschikbaar is.

- ♦ Om op lokaal niveau samen te werken over domeinen heen, zijn scholen en besturen sterk afhankelijk van de samenwerking met lokale ketenpartners. Uitgangspunt hierbij is dat er zo veel mogelijk (en steeds meer) wordt gewerkt vanuit integrale en ontschotte budgetten.

Onze ambitie in 2030: onderwijs, zorg, jeugdhulp en ouders werken intensief rondom het kind. Expertise volgt het kind, samenwerking is structureel en casusregie is gedeeld en helder georganiseerd.

Samen met onderwijs, gemeenten, jeugdzorg, GGD, voorschoolse organisaties en andere ketenpartners wordt onderzocht hoe er beter multidisciplinair naar de ontwikkeling van kinderen kan worden gekeken en samengewerkt. Daarbij wordt aangesloten bij lokale behoeften en waar mogelijk bij bestaande structuren. De preventieve inzet van jeugdhulp is hierbij een belangrijk thema. De intentie is om waar mogelijk en nodig onderwijs en preventieve jeugdzorg afgestemd op elkaar in te zetten.

Samenwerking op lokaal niveau

De samenwerking met ouders, gemeenten en ketenpartners krijgt concreet vorm op lokaal niveau. Juist op dit niveau komen onderwijs, ondersteuning en zorg samen rondom kinderen en gezinnen. Lokale samenwerking maakt het mogelijk om snel te schakelen, maatwerk te leveren en aan te sluiten bij de leefwereld van kinderen.

Scholen en schoolbesturen werken binnen hun eigen lokale context samen met gemeenten en partners om ondersteuning passend, samenhangend en dichtbij te organiseren. Daarbij wordt aangesloten bij bestaande lokale structuren, netwerken en multidisciplinaire teams.

De wijze waarop samenwerking wordt ingericht verschilt per gemeente en regio en sluit aan bij lokale afspraken, voorzieningen en behoeften. Samenwerking krijgt waar nodig vorm in gezamenlijke afspraken en wordt vastgelegd in lokale plannen. Deze lokale invulling bouwt voort op de uitgangspunten en ambities van dit ondersteuningsplan.

Schoolbesturen dragen binnen deze samenwerking een expliciete verantwoordelijkheid voor het organiseren, borgen en afstemmen van ondersteuning binnen en tussen scholen, in samenhang met gemeenten, ketenpartners en de SWV-organisatie. Zij verbinden de gezamenlijke ambities uit dit ondersteuningsplan aan de dagelijkse onderwijspraktijk en zorgen ervoor dat samenwerking structureel wordt ingebed.

Samenwerking met gemeenten

Gemeenten zijn een onmisbare partner in het realiseren van een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. Vanuit hun verantwoordelijkheid binnen het sociaal domein spelen zij een centrale rol in het organiseren van jeugdhulp, zorg, welzijn én passende huisvesting voor onderwijsvoorzieningen.

“Door lokaal én regionaal op te trekken, verbinden we onderwijs, zorg en gezinnen rondom het kind en werken we echt aan inclusie.”

Gemeenten (regionale samenwerking)

Binnen de inclusieve route wordt samenwerking met gemeenten gekenmerkt door:

- ♦ afstemming tussen onderwijsbeleid en jeugdbeleid binnen het sociaal domein;
- ♦ gezamenlijke verantwoordelijkheid voor samenhangende ondersteuning rondom kinderen en gezinnen;
- ♦ het benutten en versterken van lokale en regionale voorzieningen;
- ♦ het ontwikkelen van gezamenlijke, preventieve en integrale aanpakken;
- ♦ samenwerking rondom huisvesting die inclusie en toegankelijkheid ondersteunt;
- ♦ gezamenlijke monitoring van onder andere thuiszitters.

De samenwerking met gemeenten vindt plaats binnen bestaande overlegstructuren en wordt waar nodig verdiept. Daarbij is er nadrukkelijk ruimte voor verschillen in lokale context, prioriteiten en werkwijzen.

We streven naar gezamenlijke agenda's waarin we afspraken maken over de samenwerking en de inzet van onderwijs en jeugdzorg, met als doel toe te werken naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving.

De opbrengsten uit gesprekken met gemeenten en regionale partners over samenwerking in de ontwikkeling naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving zijn samengebracht in de visual op de volgende pagina.

Gemeenten³, sociale teams, 10 voor de Jeugd⁴ en Samen voor Jeugd^{5,6} zorgen voor samenhang tussen onderwijs, jeugdhulp en zorg. Zij maken afspraken over de inzet van jeugdhulp op en rond school of op alternatieve locaties en stemmen de verordening leerlingenvoer af met de SWV-organisatie en schoolbesturen. We onderzoeken hoe aanwezigheid en verzuim gezamenlijk gemonitord kunnen worden en nemen gezamenlijke verantwoordelijkheid om thuiszitters te verminderen.

Stevige lokale teams en andere multidisciplinaire samenwerkingsvormen dragen bij aan samenhang en continuïteit van ondersteuning.

“

“Een inclusieve schoolcultuur ontstaat wanneer iedereen zich welkom en veilig voelt.”

Schoolleider

³ Gemeenten: De regio bestaat uit de gemeenten Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren, Son en Breugel, Veldhoven en Waalre.

⁴ 10 voor de jeugd: Inkoopregio 10 voor de jeugd, ook wel “Een 10 voor de Jeugd” genoemd, is een netwerksamenwerking van 11 gemeenten in Zuidoost-Brabant die gezamenlijk de inkoop van jeugdhulp organiseren. Het doel is om een optimale afstemming te creëren voor de jeugdhulp, zodat deze passend en tijdig is voor kinderen en hun ouders.

⁵ Samen voor jeugd: De 10 gemeenten van Samen voor Jeugd zijn (Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Heeze-Leende, Oirschot, Reusel-De Mierden en Valkenswaard).

⁶ Boekel valt onder de inkoopregio Noordoost Brabant

Samenwerking met ouders en kinderen

Ouders en kinderen zijn gelijkwaardige partners binnen de inclusieve route. Zij beschikken over ervaringskennis en perspectieven die onmisbaar zijn voor het begrijpen van ondersteuningsbehoeften en het maken van passende keuzes.

De samenwerking met ouders en kinderen kenmerkt zich door:

- ♦ vroegtijdige en transparante betrokkenheid bij signalering en ondersteuning;
- ♦ gelijkwaardigheid en wederzijds respect in de samenwerking;
- ♦ duidelijke en begrijpelijke communicatie over mogelijkheden, verwachtingen en grenzen;
- ♦ gezamenlijke besluitvorming waar het gaat om ondersteuning, begeleiding en ontwikkelperspectieven.

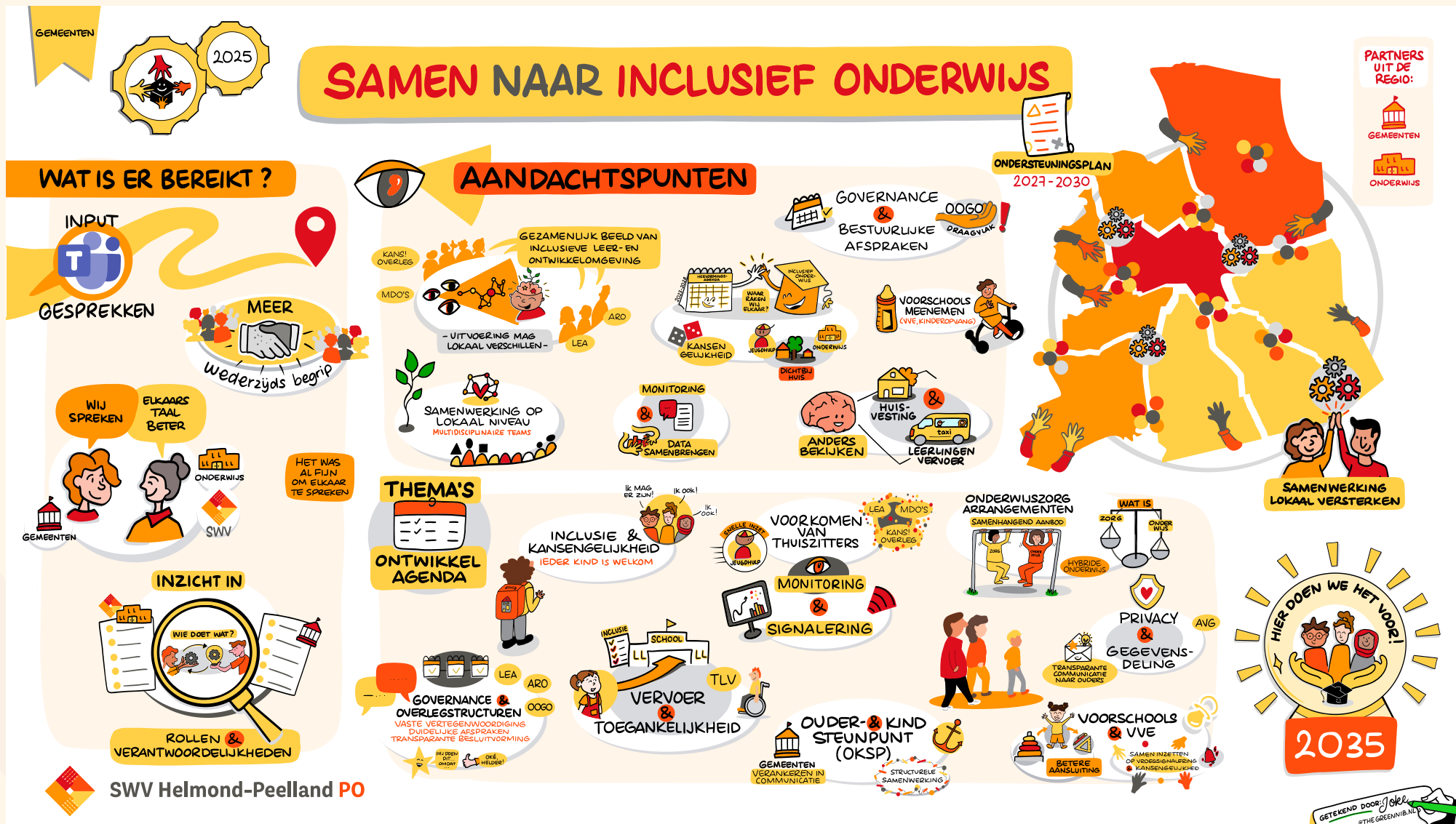
Ouder- en kindsteunpunt (OKSP): onafhankelijk en toegankelijk

Het Ouder- en Kindsteunpunt (OKSP) heeft in dit geheel een duidelijke, onafhankelijke positie en wordt vanuit de SWV-organisatie wettelijk geborgd en gefaciliteerd. Het OKSP is zichtbaar in de communicatie van scholen, voorschoolse organisaties, gemeenten en de SWV-organisatie en werkt op basis van de pijlers informeren, steunen en signaleren. Scholen en voorschoolse organisaties verwijzen actief naar het OKSP, betrekken de ouder-kindadviseur bij gesprekken en stemmen hun communicatie af op de informatie vanuit het steunpunt. Gemeenten en sociale teams zijn bekend met het OKSP en verwijzen er actief naar.

Een nadere toelichting op de visie, uitgangspunten en doorontwikkeling van het Ouder- en Kindsteunpunt is opgenomen in [Bijlage 13 – Toelichting Ouder- en kindsteunpunt](#).

Samenwerking met ketenpartners

Naast ouders en gemeenten werken we samen met diverse ketenpartners, zoals jeugdhulpaanbieders, zorgorganisaties, voorschoolse organisaties en

Opbrengsten uit gesprekken met gemeenten (beleidsmedewerkers) over samenwerking in de ontwikkeling naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving.

andere maatschappelijke organisaties. Deze samenwerking is noodzakelijk om ondersteuning integraal, tijdig en afgestemd te organiseren.

Voorschoolse organisaties hebben aandacht voor vroege signalering en betrekken ouders en professionele partners tijdig bij ontwikkelvragen. Zij zijn een belangrijke partner in de voorbereiding van kinderen op het onderwijs en beschikken over waardevolle informatie die de doorgaande lijn naar het basisonderwijs kan versoepelen.

Onderwijsopleidingen maken onderdeel uit van deze ketensamenwerking. Zij spelen een belangrijke rol in het voorbereiden van toekomstige professionals op een veranderende onderwijscontext, waarin samenwerking met ouders, zorg en andere partners vanzelfsprekend is. Structurele afstemming tussen de SWV-organisatie en opleidingen draagt bij aan een betere aansluiting tussen opleiding en praktijk.

Goede samenwerking met ketenpartners kenmerkt zich door:

- ♦ een duidelijke rol- en verantwoordelijkheidsverdeling;
- ♦ korte lijnen en laagdrempelig contact;
- ♦ gezamenlijke analyse en besluitvorming rondom ondersteuningsvragen;
- ♦ structurele samenwerking binnen lokale en regionale netwerken.

“

“Wij bouwen vanaf het begin aan een goede basis en gelijke kansen, door kinderen, ouders en scholen soepel met elkaar te verbinden.”

Voorschoolse organisaties

Samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijven

De SWV-organisatie zoekt samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijven in de regio. De Brainportregio kenmerkt zich door groei, internationalisering en toenemende diversiteit. Dit vraagt om een inclusieve onderwijs- en ondersteuningsaanpak die bijdraagt aan gelijke kansen voor alle kinderen.

De samenwerking met ASML, onder andere via Samen Leren in Diversiteit, heeft hierin een belangrijke impuls gegeven. Deze samenwerking heeft waardevolle opbrengsten opgeleverd op het gebied van omgaan met diversiteit en inclusie. De ontwikkelde kennis en werkwijzen worden benut en verder geborgd binnen de reguliere ondersteuning en professionalisering.

Ook met het oog op toekomstige ontwikkelingen in de Brainportregio blijft de SWV-organisatie inzetten op samenwerking rond thema's als diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie, in samenhang met scholen, gemeenten en ketenpartners.

Samenwerking met specialistische voorzieningen (Cluster 1 en 2)

Cluster 1 en 2⁷ vallen niet onder het SWV. Het SWV acht het van belang dat kinderen die nu binnen cluster 1 en 2 onderwijs volgen mogelijk ook een kans krijgen op een school thuisnabij. De expertise van deze clusters is waardevol om met scholen binnen het SWV te delen. Verdere samenwerking wordt afgestemd en verder verkend.

Regionale én landelijke samenwerking

Het SWV kijkt bij de ontwikkeling van beleid nadrukkelijk voorbij de eigen regiogrenzen. Via landelijke netwerken, kennisdelingsbijeenkomsten, pilots en gezamenlijke ontwikkelagenda's met andere SWV'en worden ervaringen, data en goede voorbeelden uitgewisseld. Dat leidt tot beter afgestemde procedures en gezamenlijke initiatieven rond thuiszitters, inclusie en

⁷ Cluster 1 betreft onderwijs voor blinde en slechtziende kinderen; cluster 2 voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met een taal- spraakontwikkelingsstoornis (TOS).

onderwijszorgarrangementen. Gemeenten stemmen hun jeugdbeleid steeds meer af op landelijke inzichten en ouders ervaren meer eenduidigheid en continuïteit, ook wanneer zij verhuizen naar een ander SWV.

Rollen en verantwoordelijkheden binnen dit speerpunt

SWV-organisatie

De SWV-organisatie vervult een verbindende, faciliterende en richtinggevende rol. Zij legt verbinding tussen onderwijs, gemeenten en ketenpartners, faciliteert kennisdeling, dialoog en reflectie, benut signalen uit de praktijk voor beleidsontwikkeling en bewaakt de regionale samenhang. Zij bewaakt dat samenwerking bijdraagt aan de inclusieve route en de gezamenlijke ambities.

Scholen en schoolbesturen

Scholen en schoolbesturen werken binnen hun lokale context samen met gemeenten en partners om ondersteuning passend, samenhangend en dichtbij te organiseren. Schoolbesturen organiseren, borgen en stemmen ondersteuning af binnen en tussen scholen en zorgen dat samenwerking structureel wordt ingebed.

Gemeenten

Gemeenten spelen vanuit hun verantwoordelijkheid in het sociaal domein een centrale rol in jeugdhulp, zorg, welzijn en huisvesting. Zij stemmen onderwijs- en jeugdbeleid op elkaar af en dragen bij aan integrale en preventieve aanpakken.

Ketenpartners

Ketenpartners werken mee in multidisciplinaire samenwerking, leveren expertise rondom het kind en gezin en dragen bij aan integrale en tijdige ondersteuning.

Door de gezamenlijke inzet van scholen, schoolbesturen, de SWV-organisatie, gemeenten, zorg, voorschoolse organisaties, opleidingen en ouders bouwen we stap voor stap aan een dekkend, inclusief en cultuursensitief ondersteuningslandschap waarin ieder kind een passende plek vindt.

De opbrengsten uit samenwerking met ouders, gemeenten en ketenpartners

worden betrokken bij monitoring, evaluatie en bijsturing, zoals uitgewerkt in hoofdstuk 8 (Kwaliteitszorg, rollen en verantwoordelijkheden).

3.4 Speerpunt 4 – Een doorgaande leerlijn waarmee we inclusie versterken

Van voorschool tot en met voortgezet onderwijs staat in dit speerpunt één lijn centraal: kinderen maken soepel de overstap naar een volgende onderwijsfase, zonder dat zij uitvallen of tussen wal en schip raken.

Jonge Kind⁸

Dat begint al vóór de basisschool. Een goede afstemming tussen ouders, kinderopvang, voorschoolse organisaties en de basisschool is essentieel om een veilige en stabiele start mogelijk te maken. Door vanaf 3 jaar het onderwijsperspectief te bespreken, krijgen ouders en professionals samen zicht op de sterke kanten, ontwikkelpunten en ondersteuningsbehoeften van het kind en kunnen zij gezamenlijk bepalen welke onderwijsroute het meest passend is.

Alle kinderen mogen vanaf 3 jaar worden aangemeld bij het reguliere onderwijs. Reguliere basisscholen verbreden hun aanbod om meer kinderen met extra ondersteuningsbehoeften een plek te bieden; Jongekindklassen spelen hierin een belangrijke rol, doordat zij een kleinschalige en veilige leeromgeving bieden waarin jonge kinderen in hun eigen tempo kunnen groeien.

Het project Jonge Kind sluit aan bij de ambitie van het Netwerk Jonge Kind om inclusie en ontwikkelkansen te vergroten. Via pilots en gerichte activiteiten zetten we in op minder toelaatbaarheidsverklaringen en minder (onder)instroom van 4- en 5-jarigen in het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs, een vloeiendere instroom in het regulier basisonderwijs en een sterkere doorgaande lijn tussen voorschool, specialistische voorschoolse voorzieningen, GGD, ouders en basisscholen.

Jonge kinderen met extra ondersteuningsbehoeften moeten een betere landing

krijgen in het regulier onderwijs. De samenwerking tussen speciaal (basis)onderwijs en regulier onderwijs wordt daarvoor versterkt, met als credo: opschalen waar nodig, afschalen waar kan. Onderwijsprofessionals worden beter toegerust om jonge kinderen met ondersteuningsvragen te begeleiden, ouders worden beter betrokken en de samenwerking tussen scholen en schoolbesturen binnen dezelfde wijk of regio wordt geïntensiveerd. Omdat de samenwerking binnen de Brainport-regio regionaal wordt opgepakt en het jonge kind daarin een gezamenlijk speerpunt vormt, worden hierover ook in breder verband afspraken gemaakt. Daarnaast wordt onderwijs in zorgsettings versterkt, onder andere binnen een multidisciplinair kinderdagverblijf (MKD) en KDC, via onderwijs-zorgarrangementen en onderwijs op zorglocaties. Hierin worden behandeling, ontwikkelingsgerichte dagbesteding en schoolvoorbereidende trajecten geïntegreerd om kinderen met extra ondersteuningsbehoeften schoolbaar te maken en een soepelere instroom naar het (regulier) onderwijs te realiseren. Door onderwijs al vroegtijdig in te zetten in voorschoolse behandelsettings worden kinderen tijdig voorbereid op de overstap naar school en de vaardigheden die daarbij nodig zijn.

“

“Elke euro moet voelbaar zijn in de klas: minder bureaucratie, meer effect voor het kind.”

SWV-organisatie

De overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs⁹

De overgang van de oudste in groep 8 naar de jongste in de brugklas is voor alle jongeren (en ouders) een cruciale stap. Goede voorlichting en informatievoorziening over beschikbare scholen en de overstaproute zijn daarbij belangrijk. Jongeren stappen in principe over van regulier (speciaal) basisonderwijs naar regulier voortgezet onderwijs. Basisscholen geven passende, kansrijke schooladviezen en middelbare

scholen heten jongeren welkom. Onze regionale afspraken hierover staan niet alleen op papier, maar worden doorleefd op alle scholen.

Iedere jongere verdient een eerlijke start en een passende plek in het (regulier) voortgezet onderwijs, zeker ook jongeren met extra ondersteuningsbehoeften. Geen enkele jongere komt na uitstroom uit het primair onderwijs zonder onderwijsplek in het voortgezet onderwijs te zitten. Dat vraagt om tijdige signalering en ‘warme overdracht’. Het overstaptraject voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften start daarom eerder. Basisscholen (bao) en scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo) signaleren hun kinderen met extra ondersteuningsbehoeften al vanaf eind groep 6, betrekken ouders bij de keuze voor een passende school en organiseren warme overdrachtsgesprekken. Met een standaard overdrachtsformulier (inclusief ondersteuningsinformatie en OPP) en een duidelijke procedure voor vroegsignalering wordt ervoor gezorgd dat het voortgezet onderwijs goed voorbereid is op de instroom en beschikt over voldoende informatie om kinderen welkom te heten en passend te begeleiden bij deze overstap. De expertiseteams van de samenwerkingsverbanden po en vo in onze regio werken op dit punt intensief met elkaar samen.

Scholen voor speciaal onderwijs sorteren ook goed voor. In de bovenbouw worden kinderen en ouders (daar waar mogelijk) voorbereid op uitstroom naar regulier voortgezet onderwijs. Dit is namelijk een natuurlijk schakelmoment dat hoge instroom in het vso kan helpen voorkomen.

Om dit alles goed te faciliteren nemen scholen deel aan gezamenlijke studiedagen, themabijeenkomsten en lokale netwerken, bezoeken elkaars scholen en bereiden kinderen (ook met zwaardere ondersteuningsbehoeften) in groep 7 en 8 actief voor op de overstap. Inschrijving en start in het voortgezet onderwijs worden gemonitord, zodat snel kan worden gehandeld wanneer een kind dreigt uit te vallen. Daarnaast hanteren scholen het principe van kansrijk adviseren en wordt exclusie aan de poort voorkomen, zodat alle kinderen, ook met zwaardere ondersteuningsbehoeften, een reële kans krijgen op instroom in het regulier voortgezet onderwijs.

In Bijlage 38 – Inclusie door verbinding: Samenwerken aan een sterke doorgaande lijn PO-VO staan de gezamenlijke ambities van SWV PO en SWV VO beschreven.

⁹ <https://swv-peellandpo.nl/vast-en-zeker-naar-het-vo/>

Zorgplicht: een kansrijke start voor ieder kind

De zorgplicht houdt in dat onze scholen verantwoordelijk zijn voor het bieden van een passende onderwijsplek aan alle kinderen. Binnen ons samenwerkingsverband is het uitgangspunt dat we elk kind bij aanmelding altijd een eerlijke kans geven; we kijken eerst naar wat er wél mogelijk is op de school van voorkeur. Pas wanneer uit grondig onderzoek blijkt dat een leerplek écht niet passend is voor de gezonde ontwikkeling van het kind, zoekt de school van aanmelding in nauwe afstemming met de ouders, het kind en medewerkers van het samenwerkingsverband naar het beste alternatief binnen onze regio. Door deze verantwoordelijkheid gezamenlijk te dragen, zorgen we samen voor een krachtig netwerk waarin elk kind op de juiste plek zit.

Rollen en verantwoordelijkheden binnen dit speerpunt

SWV-organisatie

De SWV-organisatie ondersteunt deze keten van overgangen door de samenwerking tussen voorscholen, primair onderwijs, voortgezet onderwijs, gemeenten en ketenpartners structureel te organiseren en te versterken. Via periodiek overleg tussen de samenwerkingsverbanden SWV PO en SWV VO worden kinderen met extra ondersteuningsbehoeften besproken en knelpunten in de overstap gesignaleerd.

De SWV-organisatie organiseert gezamenlijke studiedagen, structurele overlegmomenten en themabijeenkomsten. Daarnaast ontwikkelt zij samen met scholen procedures en dashboards voor vroegsignalering en overstappen, stemt zij visies op inclusief onderwijs tussen po en vo op elkaar af en herijkt zij instrumenten zoals de competentiewijzer Vast & Zeker.

Ook worden afspraken gemaakt over gegevensdeling, informatiebeveiliging en privacy (IBP) en over de rol van het Ouder- en Kindsteunpunt binnen deze keten. Daarnaast wordt nauw samengewerkt met gemeenten rond jeugdhulp, vervoer, tijdelijke arrangementen en de Hervormingsagenda.

Scholen en schoolbesturen

Scholen zorgen voor vroegsignalering, warme overdracht en zorgvuldige afstemming bij overgangen. Zij betrekken ouders actief en bereiden kinderen voor op vervolgstappen. Schoolbesturen stimuleren samenwerking tussen scholen en sectoren.

Gemeenten

Gemeenten en sociale teams werken samen met onderwijs om de overgang van voorschool naar primair onderwijs en van primair naar voortgezet onderwijs zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Ketenpartners

Onderwijsopleidingen hebben oog voor samenwerking tussen po en vo, passend onderwijs en Jonge kind in hun curriculum en sluiten met hun opleidingsprogramma's aan bij wat scholen en de SWV-organisatie in de praktijk nodig hebben. Ouders nemen deel aan overdrachtsgesprekken, geven samen met scholen inzicht in de ondersteuningsvraag van hun kind en kunnen met vragen en zorgen terecht bij het Ouder- en Kindsteunpunt.

Zo ontstaat, vanaf 3 jaar en door de hele schoolloopbaan heen, een samenhangende aanpak waarin ieder kind een duidelijke route, passende ondersteuning en betrokken begeleiders heeft, zonder breuken tussen voorschool, basisonderwijs en voortgezet onderwijs.

Deel II

Onze regio

4 Onze regio in beeld: feiten en cijfers

4.1 Onze regio in beeld

Regionale context en demografie

De regio Helmond-Peelland telt ongeveer 25.000 kinderen, verspreid over meer dan honderd scholen voor regulier en gespecialiseerd onderwijs. Met tien gemeenten en 22 schoolbesturen is het werkgebied omvangrijk en complex. Deze complexiteit wordt versterkt door maatschappelijke ontwikkelingen, zoals polarisatie, onzekerheid over financiering, bezuinigingen en veranderende verantwoordingskaders. Deze uitdagingen vragen om een gezamenlijke aanpak.

Maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen

Het tekort aan personeel in het onderwijs is de afgelopen jaren verder toegenomen. Ook ketenpartners, zoals jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg en maatschappelijk werk, ervaren een hoge druk op hun capaciteit. Daarnaast kent de regio een groeiende instroom van kinderen met diverse achtergronden, mede door de komst van kenniswerkers, vluchtelingen en arbeidsmigranten. Dit vraagt om een responsief, flexibel en cultuursensitief ondersteuningsaanbod dat aansluit bij verschillende talen, culturen en gezinssituaties.

De SWV-organisatie speelt hierin een cruciale rol (zie [Bijlage 2 – Wettelijk kader](#)). Binnen het netwerk van schoolbesturen, scholen, gemeenten, jeugdhulporganisaties, voorschoolse voorzieningen, gezondheidszorg en vervolgonderwijs wordt samengewerkt aan een dekkend en thuisnabij onderwijs- en ondersteuningsaanbod.

Kansengelijkheid in de Brainportregio

De regio kent grote sociaaleconomische en maatschappelijke verschillen. Diversiteit in culturele achtergronden beïnvloedt de ontwikkelkansen van kinderen. Het SWV zet zich in om barrières weg te nemen en het onderwijs zo in te richten dat ieder kind gelijke kansen krijgt.

De snelle internationalisering in de Brainportregio versterkt deze dynamiek. Dit biedt kansen, zoals meertaligheid en internationale verbindingen, maar brengt ook uitdagingen met zich mee op het gebied van taalverwerving, onderwijscontinuïteit, inclusie en ouderbetrokkenheid.

Analyse: kansen en opgaven

De context van de regio brengt zowel belangrijke kansen als opgaven met zich mee. Belangrijke aandachtspunten zijn:

- ♦ versterking van de extra ondersteuning binnen reguliere scholen;
- ♦ vroegtijdige ondersteuning van jonge kinderen met groeiende ondersteuningsvragen;
- ♦ gelijke kansen voor ieder kind binnen iedere gemeente;
- ♦ intensivering van samenwerking tussen onderwijs, ouders en ketenpartners;
- ♦ efficiënt en doelmatig inzetten van personeel, middelen en voorzieningen;
- ♦ duurzaam en toekomstgericht vormgeven van inclusief en kwalitatief goed onderwijs richting 2030 en 2035.

4.2 Feiten en cijfers

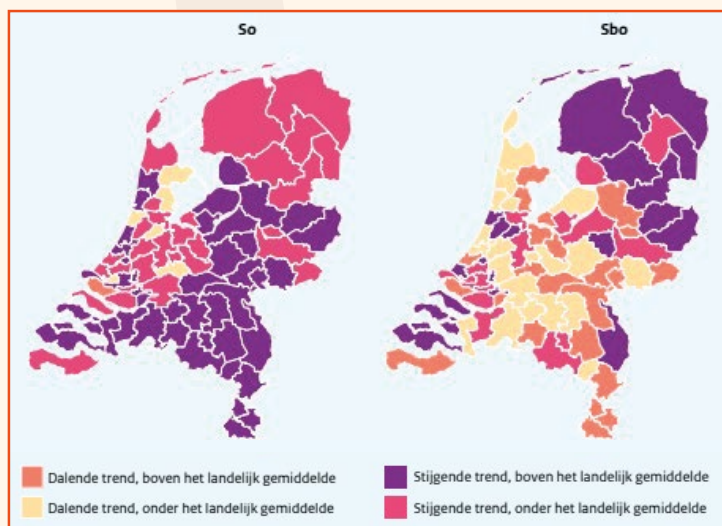
Landelijke ontwikkelingen in relatie tot de regio Helmond-Peelland PO

De gepresenteerde kaarten geven inzicht in de landelijke trends ten aanzien van plaatsingen in het speciaal onderwijs (SO) en het speciaal basisonderwijs (SBO), afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Binnen de regio van SWV Helmond-Peelland PO is een duidelijke stijging zichtbaar in het aantal kinderen in het speciaal

onderwijs. Deze ontwikkeling staat niet op zichzelf: ook in omliggende SWV'en is een vergelijkbare stijgende trend waarneembaar. Dit wijst op een bredere regionale dynamiek, die vraagt om gezamenlijke analyse en afstemming.

Voor het speciaal basisonderwijs (SBO) is het landelijke beeld divers. In sommige regio's is sprake van een dalende trend, terwijl andere regio's juist een stijging laten zien. Deze variatie benadrukt het belang van regionaal maatwerk en het structureel monitoren van lokale ontwikkelingen in relatie tot landelijke patronen.

Trends in deelnamepercentages SO en SBO per SWV in het schooljaar 2019-2020 tot en met 2023-2024. Het figuur laat de verschillen ten opzichte van het landelijk gemiddelde zien. Tegelijkertijd is zichtbaar dat binnen het SWV sprake is van een dalende trend ten opzichte van dit landelijk gemiddelde.

Aanpak binnen onze regio

De verwijzingen naar SBO-scholen binnen het SWV liggen nog altijd hoger dan het landelijk gemiddelde, maar vertonen een duidelijke dalende trend. De verwijzingen naar SO-scholen blijven relatief hoog; ook hier is echter sprake van een lichte daling ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

Een belangrijke factor in deze ontwikkeling is de inzet van onderwijs op zorglocaties via onderwijszorgarrangementen binnen de experimenteerregeling. Hierdoor zijn meer kinderen ingeschreven in het gespecialiseerd onderwijs, wat hen de kans biedt om (opnieuw) deel te nemen aan onderwijs. Deze inhoudelijke vooruitgang heeft tegelijkertijd geleid tot een stijging van het aantal afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's).

Deze ontwikkelingen vormen de onderlegger voor de verschillende projecten binnen het SWV. Met deze projecten wordt ingezet op het versterken van het regulier onderwijs en het verbeteren van het dekkend aanbod binnen de regio. In de periode 2022-2026 ([Bijlage 3 – Evaluatie ondersteuningsplan 2022-2026](#) en [Bijlage 4 – Terugblik 2022-2026](#)) hebben de volgende projecten centraal gestaan:

- ♦ Jonge Kind
- ♦ Hoogbegaafdheid
- ♦ ZMOLK (Zeer Moeilijk Opvoedbare en Lerende Kinderen)
- ♦ Samen Leren in Diversiteit (gericht op internationalisering)
- ♦ Ouder- en Kindsteunpunt (OKSP)
- ♦ Taalontwikkeling
- ♦ ZIO (Zorg in Onderwijstijd)
- ♦ OZA (Onderwijszorgarrangementen – experimenteerregeling)
- ♦ Thuiszitters (project Digitaal Afstandsonderwijs – in voorbereiding)
- ♦ PO-VO-samenwerking (in voorbereiding)

Deze projecten zijn direct verbonden aan de doelen uit het ondersteuningsplan. In 2026 gaan we deze projecten evalueren en bepalen we welke projecten uitvoering blijven krijgen op het niveau van de SWV-organisatie, welke projecten lokaal zullen worden aangestuurd en uitgevoerd en welke projecten kunnen stoppen. In deze keuzes volgen we de ontwikkeling naar inclusief onderwijs, waarin we de ambitie hebben om ondersteuning zoveel mogelijk dichtbij het kind en de school te organiseren en om gezamenlijk eigenaarschap te versterken.

Kindaantallen en Deelnameontwikkelingen

Kindaantallen												
Kindaantallen SWV Helmond-Peelland PO												
	2024/2025	2024/2025	2023/2024	2023/2024	2022/2023	2022/2023	2021/2022	2021/2022	2020/2021	2020/2021	2019/2020	2019/2020
	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage
Kinderen Basisonderwijs	24226	95,04	24252	94,66	24350	94,6	23357	94,54	23518	94,62	23840	94,81
Kinderen SBO	650	2,55	633	2,47	673	2,61	689	2,79	698	2,81	684	2,72
Kinderen SO	614	2,41	607	2,37	590	2,29	562	2,27	553	2,22	524	2,08
	<u>25490</u>		<u>25492</u>		<u>25613</u>		<u>24608</u>		<u>24769</u>		<u>25048</u>	
Kindaantallen Landelijk												
	2024/2025	2024/2025	2023/2024	2023/2024	2022/2023	2022/2023	2021/2022	2021/2022	2020/2021	2020/2021	2019/2020	2019/2020
	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage
Kinderen Basisonderwijs	18547	95,6	18630	95,58	18773	95,62	18038	95,66	18238	95,76	18374	95,81
Kinderen SBO	460	2,4	471	2,42	480	2,44	466	2,47	469	2,46	470	2,45
Kinderen SO	400	2,1	419	2,15	405	2,06	392	2,08	378	1,98	371	1,93
	<u>19407</u>		<u>19520</u>		<u>19658</u>		<u>18896</u>		<u>19085</u>		<u>19215</u>	
Deelnamepercentages												
	2024/2025	2023/2024	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020						
SBO SWV	2,62	2,56	2,67	2,87	2,88	2,79						
SBO Landelijk	2,48	2,53	2,56	2,58	2,57	2,56						
Vershil SWV t.o.v. landelijk	0,14	0,03	0,11	0,29	0,31	0,23						
SO SWV	2,47	2,44	2,36	2,34	2,28	2,14						
SO Landelijk	2,1	2,05	1,96	1,89	1,8	1,76						
Vershil SWV t.o.v. landelijk	0,37	0,39	0,4	0,45	0,48	0,38						

Het SWV kent een relatief stabiel totaal aantal kinderen in het primair onderwijs. In de periode 2019/2020 tot en met 2024/2025 schommelde het totaal rond de 25.000 tot 25.600 kinderen. De verdeling over de drie typen onderwijs, regulier basisonderwijs, speciaal basisonderwijs (SBO) en speciaal onderwijs (SO), laat echter een betekenisvolle verschuiving zien.

Stabiel totaalvolume, veranderende mix

- ♦ Het aandeel kinderen in het regulier basisonderwijs bleef de afgelopen jaren zeer stabiel op 94–95% van het totaal.
- ♦ Het aandeel SBO-kinderen daalde licht van 2,79% in 2019/2020 naar 2,62% in 2024/2025 (–0,17 procentpunt).
- ♦ Het aandeel SO-kinderen steeg in dezelfde periode van 2,14% naar 2,47% (+0,33 procentpunt).

Deze verschuiving, een afname in SBO en een toename in SO, duidt op een groeiende groep kinderen met complexere of intensievere ondersteuningsbehoeften. De trend is consistent zichtbaar over meerdere jaren en vraagt om aandacht binnen de inrichting van ondersteuning, samenwerking met ketenpartners en de benodigde expertise in de regio.

Vergelijking met landelijke ontwikkelingen

Deelnamepercentages laten zien dat het SWV in zowel SBO als SO boven het landelijk gemiddelde ligt, al is de mate daarvan verschillend:

- ♦ In SBO bedraagt het verschil in 2024/2025 +0,14 procentpunt; dit verschil was in eerdere jaren groter en vertoont daarmee een lichte daling.
- ♦ In SO bedraagt het verschil in 2024/2025 +0,37 procentpunt; dit verschil blijft structureel aanwezig, maar ligt iets lager dan de piek rond 2020–2022.

Deze structureel hogere deelname aan SO, gecombineerd met de daling in SBO, wijst op een regionale urgentie. Het vraagt om versterking van basisondersteuning en extra ondersteuning in het regulier onderwijs, tijdige inzet van expertise en passende lokale onderwijsvoorzieningen om de druk op de TLV-middelen waar mogelijk te verminderen.

Implicaties voor middelen, organisatie en routes

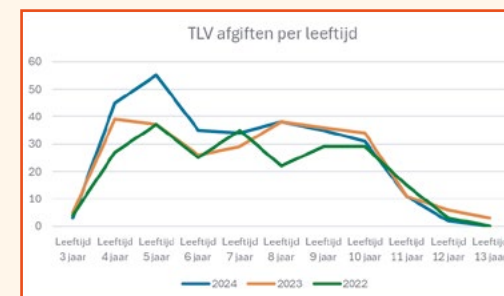
De stijging van het SO-aandeel en de relatief hoge regionale positie ten opzichte van het landelijk gemiddelde betekenen dat:

- ♦ de druk op TLV-middelen en specialistische arrangementen naar verwachting toeneemt;
- ♦ er versterkt moet worden ingezet op lokale en regionale tussenvoorzieningen, zodat kinderen waar mogelijk in of nabij hun eigen onderwijssetting kunnen blijven;
- ♦ de ondersteuningsroute helder, toegankelijk en eenduidig georganiseerd moet blijven, zoals beschreven in de geldende procedure.

Toenemende ondersteuningsvragen bij jonge kinderen

Al geruime tijd ontvangt de SWV-organisatie signalen dat de ondersteuningsvragen bij jonge kinderen toenemen. Deze ontwikkeling vertaalt zich in een stijging van het aantal aanvragen voor toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) en arrangementen voor kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 7 jaar. Op dit moment heeft ongeveer 60% van de nieuwe TLV-aanvragen betrekking op deze jonge doelgroep.

Om hier tijdig op te kunnen anticiperen, heeft de SWV-organisatie het Netwerk Jonge kind opgericht. Binnen dit netwerk werken we samen met ketenpartners om signalen vroegtijdig op te vangen en gezamenlijk passende ondersteuning te organiseren. In dit kader zijn inmiddels enkele pilots gestart om nieuwe werkwijzen te verkennen en te evalueren.

TLV afgiften per leeftijd.

Deel III

Randvoorwaarden

5 Organisatie

De wettelijke verantwoordelijkheden van het SWV en de schoolbesturen blijven onverminderd gelden. Tegelijk vraagt de ontwikkeling naar inclusief onderwijs om een zorgvuldige en stapsgewijze herijking van rollen, samenwerking en verantwoordelijkheden, met als doel ondersteuning dichterbij kind en school te organiseren en gezamenlijk eigenaarschap te versterken.

Deze herijking richt zich op een betere aansluiting van rollen en verantwoordelijkheden bij de route naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. De SWV-organisatie en de schoolbesturen geven dit proces gezamenlijk vorm. De uitkomsten worden stapsgewijs vertaald naar afspraken over samenwerking, rollen en verantwoordelijkheden, met behoud van de wettelijke kaders.

De exacte impact op de bezetting van de SWV-organisatie kan in deze fase nog niet worden vastgesteld. In 2027 en in het vervolg van de uitvoering van dit plan wordt per jaar bezien wat dit betekent voor de verantwoordelijkheden en bezetting van de SWV-organisatie. De uitkomsten worden jaarlijks verwerkt in het jaarplan.

5.1 Samenwerking in de regio

SWV Helmond–Peelland PO omvat alle door de overheid bekostigde reguliere en gespecialiseerde scholen in de gemeenten Deurne, Asten, Someren, Laarbeek, Nuenen, Geldrop–Mierlo, Heeze, Gemert–Bakel, Boekel en Helmond. Scholen voor kinderen met een visuele, auditieve of communicatieve beperking vallen niet onder dit SWV, maar zijn wel belangrijke partners in de regio.

De SWV-organisatie werkt intensief samen met:

- ♦ ouders, kinderen, jeugdhulp, gemeenten, scholen en schoolbesturen en voorschoolse organisaties;

- ♦ SWV Helmond–Peelland VO, ten behoeve van een doorlopende lijn van primair naar voortgezet onderwijs;
- ♦ andere SWV'en en partners in de Brainportregio voor regionale afstemming;
- ♦ landelijke netwerkororganisaties, waar relevant.

Rolverdeling

Schoolbesturen zijn wettelijk verplicht aangesloten bij een SWV passend onderwijs. Zij zijn afzonderlijk én gezamenlijk verantwoordelijk voor het bieden van passend onderwijs aan alle kinderen binnen hun bestuur.

Het SWV heeft de wettelijke taak te zorgen voor een dekkend aanbod van voorzieningen, zodat aangesloten schoolbesturen hun zorgplicht passend onderwijs kunnen realiseren. De SWV-organisatie maakt met schoolbesturen afspraken over de wijze waarop passend onderwijs in de regio wordt georganiseerd en legt deze vast in het ondersteuningsplan en bijbehorende uitwerkingen.

De SWV-organisatie ondersteunt deze gezamenlijke opdracht door te adviseren, ondersteunen, toewijzen, verbinden en monitoren binnen de wettelijke kaders. Daarnaast faciliteert de SWV-organisatie scholen en besturen met expertise en middelen.

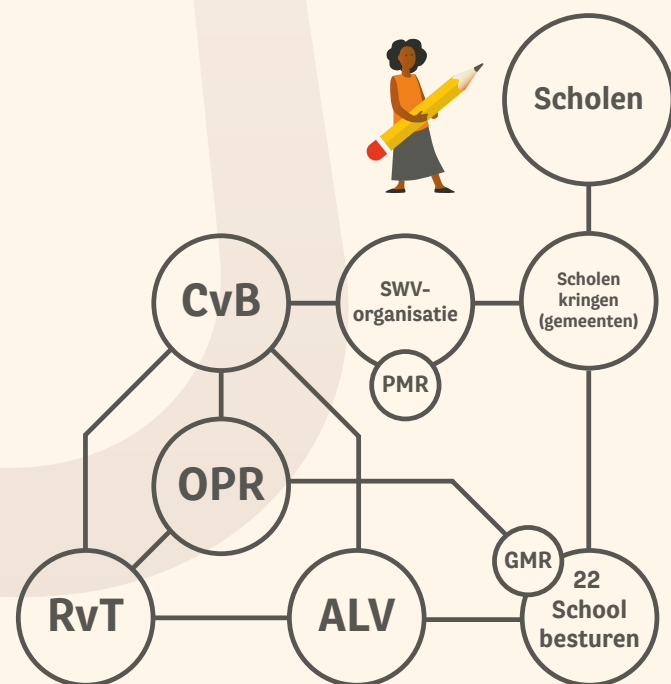

5.2 Organisatie en contact

- ♦ **Rechtspersoon:** Vereniging
- ♦ **Naam:** SWV Helmond Peelland 30-08 PO
- ♦ **KvK:** 59114835 (Eindhoven)
- ♦ **Bezoekadres:** Panovenweg 16, 5708 HR Helmond
- ♦ **College van Bestuur:** Drs. Erik Wissink
- ♦ **Website:** swv-peellandpo.nl
- ♦ **E-mail:** secretariaat@swv-peellandpo.nl

Binnen de organisatiestructuur is expliciet aandacht voor collega's en partners met een rol op het gebied van toezicht, medezeggenschap en uitvoering.

Organisatiestructuur

5.3 Toezicht en medezeggenschap

Raad van Toezicht (RvT) – 3 leden

Het intern toezicht op onze organisatie is opgedragen aan een onafhankelijke Raad van Toezicht (RvT), bestaande uit drie leden. De bestuurder van SWV Helmond-Peelland PO legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht, onder meer door middel van managementrapportages. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten.

De Raad van Toezicht heeft twee commissies ingericht die een specifieke taak en opdracht hebben:

- ♦ **Remuneratiecommissie:** voert minimaal tweemaal per jaar een voortgangs-respectievelijk beoordelingsgesprek en bereidt besluiten voor die horen bij de werkgeversrol van de RvT.
- ♦ **Auditcommissie:** bereidt besluiten voor op het gebied van financiën, verslaglegging en naleving van wet- en regelgeving en overlegt minimaal tweemaal per jaar over begroting en jaarrekening.

De RvT en het CvB werken aan de hand van een vastgesteld toezichtskader. Hierin is vastgelegd hoe toezicht wordt gehouden op de kwaliteit, governance en prestaties van het SWV.

De regeling voor het melden van misstanden en het beschermen van melders is opgenomen in [Bijlage 9 – Klokkenluidersregeling](#). De afspraken over professioneel en integer handelen zijn vastgelegd in [Bijlage 10 – Integriteitscode](#) en [Bijlage 40 – Gedragscode](#). Voor situaties waarin betrokkenen zorgen of klachten willen uiten, hanteert het SWV de Interne Klachtenregeling SWV Helmond-Peelland PO, zoals vastgesteld door het CvB ([Bijlage 10a – Interne klachtenregeling](#)).

Ondersteuningsplanraad (OPR) – 5 ouders, 5 medewerkers

De OPR waarborgt de inbreng van de belangrijkste belanghebbenden. In de OPR zijn ouders en personeelsleden vertegenwoordigd en is inspraak structureel geborgd. De raad denkt mee over het beleid voor begeleiding en ondersteuning op scholen.

De OPR heeft:

- ♦ instemmingsbevoegdheid bij het ondersteuningsplan en de begroting van het SWV;
- ♦ een voordrachtzetel in de Raad van Toezicht;
- ♦ een rol bij de benoeming van de bestuurder;
- ♦ een signaalfunctie richting het SWV over maatschappelijke wensen en ontwikkelingen rond passend onderwijs;
- ♦ een rol in het ophalen van input bij de (G)MR'en over de vraag of er wordt gehandeld conform het ondersteuningsplan.

De opbrengsten van de OPR-bijeenkomst van 20 november 2025 over de ontwikkeling naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving zijn samengebracht in de visual op de volgende pagina.

Algemene Ledenvergadering (ALV) – 22 schoolbesturen

Het juridisch eigenaarschap van het SWV ligt bij de 22 aangesloten schoolbesturen, die samen de Algemene Ledenvergadering (ALV) vormen. Deze schoolbesturen hebben het SWV opgericht en zijn via een verenigingsstructuur verenigd in de ALV.

De ALV richt zich op de maatschappelijke opdracht van het SWV: het realiseren van passend onderwijs in de regio, zoals verwoord in het ondersteuningsplan. Het gesprek in de ALV vindt plaats op strategisch niveau, op hoofdlijnen en op afstand. De ALV heeft een onafhankelijke (externe) voorzitter.

5.3a Positionering en rol van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) vervult binnen het SWV Helmond-Peelland PO een actieve en onafhankelijke rol in het borgen van goed bestuur, continuïteit en maatschappelijke legitimiteit. De RvT ziet erop toe dat het samenwerkingsverband zijn wettelijke opdracht, maatschappelijke verantwoordelijkheid en strategische ambities op een evenwichtige en duurzame wijze realiseert.

In de planperiode 2027–2030 richt het toezicht van de RvT zich nadrukkelijk op:

- ♦ het bewaken van de strategische koers richting een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving;
- ♦ het toezien op bestuurlijke continuïteit, in het bijzonder in het licht van de voorziene bestuurswisseling;• het toezien op doelmatige en rechtmatige inzet van middelen, in relatie tot de beoogde beweging naar thuisnabije ondersteuning;
- ♦ het bewaken van de kwaliteit van governance, risicobeheersing en interne beheersing;
- ♦ het toetsen van de werking van de kwaliteitscyclus (PDCA) en de opvolging van signalen uit monitoring, inspectie en ouder- en kindfeedback.

De Raad van Toezicht vervult deze rol vanuit een positief-kritische houding, in dialoog met het College van Bestuur, en met respect voor de onderscheiden rollen van de Algemene Ledenvergadering (ALV) en de Ondersteuningsplanraad (OPR).

5.4 Wettelijk kader

Ons werk is gebaseerd op verschillende wettelijke kaders, waaronder:

- ♦ **Wet op het primair onderwijs (WPO)** – met onder andere artikel 18a over de taken van SWV'en;
- ♦ **Wet passend onderwijs** – waarin zorgplicht en samenwerking met SWV'en zijn vastgelegd;
- ♦ **Wet versterking positie ouders en leerlingen** – waarin inspraak en betrokkenheid van ouders centraal staan;

SWV Helmond-Peelland PO

- ♦ regelgeving uit de **Wet op de expertisecentra (WEC)**, onder andere voor OPP, toelating en verwijdering.

Deze wetgeving vormt samen de basis van de verantwoordelijkheden van scholen, besturen, gemeenten en het SWV.

Een nadere uitwerking van het wettelijk en bestuurlijk kader is te vinden in [Bijlage 2 – Wettelijk kader](#), [Bijlage 6 – Statuten SWV Helmond-Peelland PO \(24-2-2025\)](#), [Bijlage 7 – Bestuursreglement](#) en [Bijlage 8 – Reglement OndersteuningsplanRaad](#).

5.6 Schoolbesturen

De bij het SWV aangesloten schoolbesturen vertegenwoordigen het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs. Deze verscheidenheid benadrukt het netwerkarakter van het SWV en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een dekkend en inclusief aanbod in de regio.

Een overzicht van de aangesloten schoolbesturen, inclusief de naam van de bestuurder en het aantal scholen per bestuur, is opgenomen in [Bijlage 12 – Overzicht schoolbesturen](#).

5.7 Scholenkringen

In 2022 is de regio van het SWV ingedeeld in zes scholenkringen, passend bij de gemeentelijke grenzen en bestaande vormen van regionale samenwerking. In de praktijk bleek echter dat verschillende kringen intensief met elkaar optrokken of qua omvang en kenmerken sterk overlaptten. Hierdoor is de werkwijze de afgelopen jaren geleidelijk verschoven naar vier functionerende scholenkringen.

Doel en structuur van scholenkringen

Elke scholenkring bestaat uit vertegenwoordigers van de verschillende schoolbesturen binnen een gemeente. Zij werken nauw samen met een coördinator passend onderwijs (CPO) van de SWV-organisatie. Deze samenwerking richt zich op:

- ♦ **Lokale afstemming van ondersteuning**
Binnen de kring wordt afgestemd welke vormen van ondersteuning beschikbaar zijn en hoe deze optimaal ingezet kunnen worden voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften. Dit draagt bij aan een zo dekkend mogelijk aanbod van passend onderwijs.
- ♦ **Thuisnabij onderwijs**
Het streven is om kinderen zoveel mogelijk onderwijs te bieden in hun eigen woonomgeving, bij voorkeur op een reguliere school. Dit bevordert inclusie en voorkomt onnodige plaatsing op speciale scholen.
- ♦ **Versterking van samenwerking tussen scholen**
Door regelmatig overleg en gezamenlijke besluitvorming ontstaat meer samenhang en samenwerking tussen scholen. Dit faciliteert het delen van expertise, het organiseren van gezamenlijke arrangementen en het gezamenlijk oplossen van knelpunten.

Indeling van scholenkringen

De huidige scholenkringen zijn als volgt ingedeeld:

- ♦ **Deurne, Asten en Someren**
- ♦ **Geldrop-Mierlo, Heeze, Nuenen en Laarbeek**
- ♦ **Gemert-Bakel en Boekel**
- ♦ **Helmond**

Gezien de actuele ontwikkelingen binnen het onderwijs en de jeugdzorg, is het mogelijk dat in de toekomst een andere inrichting ontstaat. Dit vraagt om een herbezinning op de huidige indeling en een onderzoek naar alternatieve structuren die beter aansluiten bij de regionale samenwerking en ondersteuningsbehoeften en passen bij onze route richting een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving.

5.8 Rollen en verantwoordelijkheden

Elk schoolbestuur en de SWV-organisatie hebben eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden bij het realiseren van passend onderwijs voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften. Ook gemeenten zijn hierin onmisbare partners, met hun eigen specifieke verantwoordelijkheden. Deze rollen en verantwoordelijkheden sluiten logisch op elkaar aan en vormen samen het fundament voor een goed functionerend ondersteuningsstelsel.

In het Programma van eisen voor schoolbesturen en SWV'en passend onderwijs¹⁰ zijn de rollen van schoolbesturen, SWV'en, gemeenten, ouders en kinderen helder omschreven. Dit document biedt duidelijkheid over wie waarvoor verantwoordelijk is en maakt inzichtelijk welke (wettelijke) taken bij welke partij liggen. Deze helderheid is essentieel, zeker met het oog op de verdere ontwikkeling richting inclusief onderwijs.

Het dekkend aanbod in de regio Helmond–Peelland PO

Bestaande structuren en afspraken vormen het vertrekpunt. De opzet van deze structuren en afspraken beweegt stapsgewijs mee met de ontwikkeling richting inclusie, waarin we de ambitie hebben om ondersteuning zoveel mogelijk dichtbij het kind en de school te organiseren en om gezamenlijk eigenaarschap te versterken.

Het SWV beschikt over een breed, samenhangend en toekomstgericht dekkend aanbod van ondersteuning, waardoor ieder kind in de regio tijdig, passend en zo thuisnabij mogelijk onderwijs krijgt. Het aanbod is gebouwd op drie pijlers: sterke basisondersteuning, een duidelijke en zorgvuldig bewaakte ondersteuningsprocedure en een scala aan verschillende vormen van onderwijsvoorzieningen, al dan niet in samenwerking met jeugdzorginstanties.

De basisondersteuning (zie [Bijlage 14 – Beschrijving Basisondersteuning \(Regulier Onderwijs\)](#) en [Bijlage 15 – Beschrijving Basisondersteuning \(Gespecialiseerd Onderwijs\)](#)) vormt het fundament en beschrijft wat iedere school minimaal moet bieden op het gebied van basiskwaliteit, planmatig handelen, ondersteuningsstructuur en ondersteuning op zeven domeinen (sociaal-emotioneel,

lezen, rekenen, taal/NT2, hoog en vertraagd cognitief ontwikkelingspotentieel en medische en fysieke ondersteuning). Binnen de school en het schoolbestuur kunnen verschillende ondersteuningsniveaus worden doorlopen wanneer de ondersteuning van een kind meer vraagt dan alleen de basisondersteuning. Welke ondersteuning op de verschillende niveaus wordt geboden, kan per school verschillen. Iedere school beschrijft dit op de eigen website en in de schoolgids.

Wanneer de ondersteuningsniveaus op school- en schoolbestuurlijk niveau volledig zijn doorlopen en de school handelingsverlegenheid ervaart in het verder ontwikkelen van het kind, kan worden opgeschaald via de ondersteuningsprocedure naar de SWV-organisatie. De coördinatoren passend onderwijs van de SWV-organisatie denken mee over een passende oplossing, bijvoorbeeld door het organiseren van een Kans!overleg. In een Kans!overleg+ staat het onderwijsperspectief centraal en worden arrangementen, opbouwplannen of trajecten richting regionale of specialistische voorzieningen zorgvuldig bepaald. Waar nodig volgt de TLV-procedure richting SBO of SO. De SWV-organisatie bewaakt hierbij de kwaliteit, doorlooptijden en samenwerking met partners.

De arrangementen die worden ingezet in het regulier onderwijs en het SBO worden voornamelijk uitgevoerd door professionals uit de SO-besturen, te weten de SSOE externe dienst, het Autisme Steunpunt, de Aloysius Stichting, Zuiderbos en De Berkenschutse. Er wordt intensief ingezet op de versterking van leraren en schoolteams, zodat de ingezette expertise ook duurzaam wordt geborgd binnen de schoolorganisatie. Daarnaast is een expertiseschil beschikbaar via Samen Leren in Diversiteit (SLiD). Scholen ontvangen gerichte ondersteuning op thema's als inclusieve didactiek, meertaligheid, gedragsontwikkeling, neurodiversiteit en pedagogisch handelen. De inzet en opbrengsten van de aanbieders worden driejaarlijks besproken en vertaald naar beleidskeuzes en analyses voor de schoolbesturen. Door de inzet van SO-expertise op schoolniveau kunnen veel ondersteuningsvragen binnen de eigen schoolcontext worden beantwoord.

¹⁰ <https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/document/programma-van-eisen-voor-schoolbesturen-en-samenwerkingsverbanden/>

Bovenschoolse voorzieningen die bijdragen aan het dekkend aanbod

Het Netwerk Jonge Kind is opgericht om jonge kinderen vroegtijdig te kunnen ondersteunen. Binnen dit netwerk werken scholen, kinderopvang, GGD en jeugdhulp samen aan vroegsignalering en het tijdig organiseren van passende ondersteuning. De Jonge Kind pilots, tussenvoorzieningen en opstartgroepen bieden hierbij ondersteuning aan kinderen van 3 tot en met 7 jaar op het gebied van taal, gedrag, meertaligheid en prikkelverwerking.

Voor ondersteuning die de mogelijkheden van het schoolbestuur overstijgt, zijn regionale voorzieningen ingericht die voor ieder schoolbestuur toegankelijk zijn via een aanvraag bij de SWV-organisatie. De volgende voorzieningen zijn beschikbaar:

- ♦ **De Samen naar School-klas** bij schoolbestuur QLIQ, waar onderwijs en zorg gecombineerd worden aangeboden in een klas binnen een reguliere school;
- ♦ **De Digitale School**, die tijdelijke fysieke en digitale onderwijssteuning biedt voor kinderen bij wie sprake is van medische belasting, angst, schoolweigering of ter voorbereiding op terugkeer naar school. Het doel is altijd terugkeer naar fysieke deelname aan onderwijs;
- ♦ **voltijd hoogbegaafdheidsonderwijs** bij schoolbesturen OBSH en Prodas;
- ♦ **onderwijszorgarrangementen (OZA)**: voor kinderen die tijdelijk niet schoolbaar zijn in een onderwijssetting beschikt de regio over een breed aanbod van onderwijszorgarrangementen op zorglocaties;
- ♦ **observatieplaatsing** voor een maximale periode van drie maanden binnen een SO-voorziening: wanneer onvoldoende duidelijk is wat de onderwijssteuningsbehoeften van een kind zijn, kan een observatieplaatsing worden ingezet om dit in beeld te brengen.

Thuiszitters

De thuiszittersaanpak vormt een belangrijke schakel in de toegang tot deze voorzieningen. Meldingen van (gedeeltelijke) thuiszitters worden geregistreerd, waarna de SWV-organisatie via de thuiszitterscoördinator direct handelt. Er wordt gestuurd op samenwerking met verschillende partijen om tot een gezamenlijke aanpak te komen. Een goede samenwerking met gemeenten, ouders, leerplichtambtenaren, GGD, jeugdzorginstanties en sociale teams is van groot belang om te komen tot een gezamenlijk perspectief en gedeelde verantwoordelijkheden. Het doel is altijd: onderwijscontinuïteit en structurele terugkeer naar onderwijs.

Gespecialiseerd onderwijs

Het gespecialiseerd onderwijs (SBO en SO) vormt een stabiel onderdeel van het continuüm. Onder het SWV vallen het speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen, voor kinderen met psychiatrische problematiek, voor kinderen met een lichamelijke beperking en voor kinderen met een ernstig meervoudige beperking. Speciaal onderwijs voor slechthorende of dove kinderen, kinderen met een visuele beperking of kinderen met spraak-taalproblematiek valt niet onder dit SWV.

De gedifferentieerde basisondersteuning voor SBO en SO maakt inzichtelijk wanneer opschaling aangewezen is (regulier -> SBO -> SO laag/midden/hog). Jaarlijks worden binnen het SBO en SO het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en het terugplaatsingsperspectief geëvalueerd. In de beweging richting inclusief onderwijs wordt toegewerkt naar een steeds sterkere vermenging van expertise vanuit SBO en SO met het regulier onderwijs.

Toekomst

Tot slot werken het SWV en netwerkpartners aan nieuwe, toekomstgerichte voorzieningen, waaronder een ZMOLK-voorziening voor kinderen met zeer moeilijk hanteerbaar en complex gedrag. Daarnaast is er intensieve samenwerking met de Brainportregio op het gebied van thuiszitters, OZA-initiatieven, expertiseontwikkeling en de gezamenlijke toewerking naar inclusief onderwijs, in lijn

met de Werkagenda Route naar Inclusief Onderwijs 2035. Ook de Jongekindgroepen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben bij de start in het onderwijs krijgen een plek binnen de diverse schoolbesturen. Er wordt ingezet op het stimuleren van zo thuisnabij en inclusief mogelijk onderwijs. Dit vraagt om een voortdurende afstemming op actuele en toekomstige ontwikkelingen om deze beweging te blijven versterken.

De kwaliteit en de dekkendheid van het aanbod worden jaarlijks gemonitord binnen de PDCA-cyclus van de SWV-organisatie. Hierbij worden onder andere reistijden, wachttijden, vraagpatronen, resultaatgebieden van voorzieningen, ouderervaringen en gegevens uit Kans!overleg+ en TLV-procedures benut om het netwerk voortdurend te verbeteren. Deze systematische en integrale aanpak maakt het dekkend aanbod van Helmond–Peelland PO stabiel, adaptief en toekomstgericht, met optimale kansen voor elk kind.

6 Inzet van middelen

6.1 Visie op middeleninzet

Binnen de inclusieve route wordt de inzet van middelen gezien als een ontwikkelproces dat meebeweegt met de regionale ondersteuningsbehoeften. Bestaande structuren, afspraken en financieringsstromen blijven het vertrekpunt en worden niet abrupt beëindigd. De middelenontwikkeling volgt de beweging naar inclusief onderwijs én stuurt deze waar nodig, bijvoorbeeld door gerichte investeringen in professionalisering, versterking van de extra ondersteuning, interprofessionele samenwerking en nieuwe werkwijzen.

De beweging naar inclusie kan in bepaalde fases extra middelen vragen; de ontwikkeling verloopt daarom niet per definitie budgetneutraal.

6.2 Strategisch kader voor middelenverdeling

De SWV-organisatie hanteert bij financiële keuzes de uitgangspunten doelmatigheid, voorspelbaarheid, rechtsgelijkheid, transparantie en ontwikkelingsgerichtheid ([Bijlage 30 – uitwerking middelen, procedures en financiële kaders](#)). Deze principes vormen het fundament voor de meerjarige middeleninzet en worden gebruikt bij het beoordelen van voorstellen en herijkingen.

De concrete activiteiten, financiële keuzes en prioriteiten worden jaarlijks uitgewerkt in het jaarplan. De jaarlijkse middelenverdeling wordt vastgesteld door het College van Bestuur, in afstemming met de Algemene Ledenvergadering en de Ondersteuningsplanraad.

6.3 Basisondersteuning

De basisondersteuning vormt het fundament van passend onderwijs en wordt niet bekostigd door de SWV-organisatie. Schoolbesturen ontvangen hiervoor rechtstreeks middelen via:

- ♦ lumpsumbekostiging;
- ♦ aanvullende OCW regelingen;
- ♦ eigen investeringen van besturen.

De SWV-organisatie stelt de norm voor basisondersteuning vast en monitort de uitvoering via POS en bestuurlijke gesprekken. De SWV-organisatie financiert uitsluitend de ondersteuning boven de basis.

6.4 Allocatiemodel voor extra ondersteuning

De bestuurlijke werkgroep ontwikkelt een aangescherpt allocatiemodel waarin de ondersteuningsbehoefte zwaarder weegt dan schoolgrootte. Daarbij wordt verkend hoe differentiatie naar ondersteuningszwaarte kan worden vormgegeven, worden regionale varianten van het principe 'geld volgt het kind' doorgerekend en wordt onderzocht hoe flexibele budgetschillen voor intensieve casuïstiek mogelijk kunnen worden gemaakt. Daarnaast worden monitoring- en bijsturingscriteria uniform vastgelegd.

Financiële uitgangspunten, lokale jaarplannen en doorontwikkeling van het allocatiemodel

De inzet van middelen binnen het samenwerkingsverband staat ten dienste van de wettelijke opdracht passend onderwijs en van de gezamenlijke ambitie om te

komen tot een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. Financiële keuzes worden doelmatig, transparant en navolgbaar gemaakt en zijn altijd te herleiden tot de ondersteuningsbehoeften van kinderen en de realisatie van de speerpunten uit dit ondersteuningsplan.

Alle schoolbesturen en lokale partners stellen jaarlijks een lokaal jaarplan op. In dit plan wordt in ieder geval inzicht gegeven in de voorgenomen inzet op ondersteuning en inclusie, de ontwikkeling van de lokale ondersteuningsstructuur, de inzet van middelen en personele capaciteit, de bijdrage aan de gezamenlijke ambities en doelen uit het ondersteuningsplan en de rollen en verantwoordelijkheden van de samenwerkende partners.

In de komende periode worden de inhoudelijke en procesmatige kaders waaraan de lokale jaarplannen moeten voldoen verder uitgewerkt. Daarbij worden heldere uitgangspunten geformuleerd voor doelen, fasering, monitoring, inzet van middelen, samenwerking en verantwoording. In de uitvoering wordt expliciet aangesloten bij bestaande trajecten, ontwikkelagenda's en lokale samenwerkingsstructuren, zodat de lokale jaarplannen integraal onderdeel uitmaken van reeds bestaande ontwikkel- en samenwerkingsprocessen.

De lokale jaarplannen maken zichtbaar hoe beschikbare middelen doelgericht worden ingezet en hoe deze bijdragen aan de versterking van de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. Zij vormen daarmee een belangrijke basis voor verantwoording, monitoring en de bestuurlijke dialoog binnen het samenwerkingsverband.

De lokale jaarplannen worden besproken binnen de governance van het samenwerkingsverband en vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering. Hiermee wordt geborgd dat financiële keuzes passen binnen de gezamenlijke koers en binnen de beschikbare middelen.

Tot het moment waarop de lokale jaarplannen zijn vastgesteld en vastgelegd in een gemeenschappelijk jaarplan, met ruimte voor differentiatie, en eventuele aanpassingen in de financiële systematiek bestuurlijk zijn bekrachtigd, blijft het huidige allocatiemodel van kracht. Dit waarborgt continuïteit, rechtsgelijkheid en

voorspelbaarheid in de bekostiging van ondersteuning. Aanpassing van de financiële systematiek vindt uitsluitend plaats na bestuurlijke besluitvorming en binnen de geldende wettelijke en financiële kaders.

Vanaf 2026 wordt binnen een bestuurlijk samengestelde werkgroep gewerkt aan een aangescherpte financiële werkwijze voor het samenwerkingsverband. Deze werkwijze richt zich op de verdere doorontwikkeling van het allocatiemodel, passend bij de route naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving, op heldere procedures voor de toekenning en inzet van middelen, op eenduidige afspraken over monitoring, evaluatie en bijsturing en op transparante criteria voor financiële besluitvorming.

De uitkomsten van de bestuurlijke werkgroep worden ter besluitvorming voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering. Hiermee wordt geborgd dat financiële keuzes gezamenlijk, zorgvuldig onderbouwd en in lijn met de strategische koers worden gemaakt.

6.5 Arrangementen voor extra ondersteuning

Arrangementen worden toegekend op basis van een volledige en objectieve beoordeling door de CPO'ers. De aanvraag wordt geregistreerd in KindKans, maar de inhoudelijke afweging wordt gemaakt door de CPO'ers. Arrangementen worden altijd gekoppeld aan duidelijke doelen in het OPP, een vaste evaluatietermijn en een verwachte opbrengst voor het kind of het team. Naast directe ondersteuning aan een kind worden arrangementen bij voorkeur ingezet voor teamgerichte deskundigheidsbevordering, zodat de opbrengsten structureel worden geborgd binnen de school.

6.6 Onderwijszorgarrangementen (OZA) en thuiszitters

Binnen de OZA-experimenteerregeling gelden specifieke afspraken:

- ♦ OZA-kinderen zijn altijd ingeschreven op een school (BO/S(B)O);
- ♦ onderwijs op een zorglocatie wordt bekostigd via SWV-middelen, onder andere via de TLV-bekostiging;
- ♦ aanvullende ondersteuning kan worden toegekend vanuit het OZA-budget;
- ♦ de SWV-organisatie bekostigt uitsluitend onderwijsondersteuning; jeugdzorg wordt altijd gefinancierd via andere wettelijke financieringsstromen.

Het OZA draagt bij aan het voorkomen van thuiszitten door onderwijs en zorg te verbinden en maatwerk te organiseren alsof het één geïntegreerde voorziening betreft.

Voor thuiszitters geldt:

- ♦ als een kind op 1 februari geen onderwijs op de onderwijslocatie volgt, wordt ondersteuningsbekostiging verrekend of teruggevorderd;
- ♦ kinderen zonder onderwijs op een onderwijslocatie tellen niet mee voor de vangnetregeling;
- ♦ de SWV-organisatie ondersteunt actief via de thuiszitterscoördinator.

Binnen vier weken na signalering wordt een plan van aanpak opgesteld. De thuiszitterscoördinator werkt hierbij samen met school, ouders, OKSP en gemeente.

6.7 TLV beleid

De SWV-organisatie geeft geen TLV midden en geen TLV hoog af.

Uitzondering: voor kinderen met een EMB-profiel kan TLV hoog worden afgegeven, volgens landelijke eisen voor bijzondere bekostiging (aanvraag door het SO-bestuur).

Voor alle overige kinderen op dit niveau wordt ondersteuning vormgegeven via:

- ♦ arrangement midden;
- ♦ arrangement hoog.

6.8 Projectfinanciering

Projecten worden gefinancierd op basis van een vastgesteld projectplan met:

- ♦ doelstelling en doelgroep;
- ♦ aanpak;
- ♦ begroting en dekking;
- ♦ resultaten en indicatoren;
- ♦ monitoring en evaluatie.

Projecten kennen een vooraf bepaalde looptijd en worden alleen verlengd wanneer de resultaten aantoonbaar bijdragen aan de speerpunten van het ondersteuningsplan. Beëindigingscriteria worden vooraf vastgelegd.

6.9 Vangnetregeling groei S(B)O

De SWV-organisatie past de vangnetregeling toe wanneer sprake is van een meer dan gemiddelde groei van TLV-kinderen na 1 februari.

6.10 Ontwikkelingsgerichte middelenverdeling

Het ondersteuningsplan is ontwikkelingsgericht. Jaarlijks wordt een jaarplan vastgesteld waarin:

- ♦ prioriteiten;
- ♦ activiteiten;
- ♦ middelen voor allocatie;

- ♦ middelen voor arrangementen;
- ♦ middelen voor projecten;
- ♦ inclusief OZA-budget;

zijn opgenomen.

De SWV-organisatie gebruikt een uniform format voor lokale jaarplannen, zodat vergelijking, monitoring en gezamenlijke duiding effectief kunnen plaatsvinden.

De ALV stelt deze keuzes jaarlijks vast.

6.11 Doelmatigheid, verantwoording en toezicht

Doelmatige besteding betekent: maximale inzet van middelen ten behoeve van de speerpunten van het OP, binnen de financiële uitgangspunten en waarden.

De SWV-organisatie monitort dit onder andere via:

- ♦ MARAP;
- ♦ jaarverslagen;
- ♦ POS-monitoring;
- ♦ analyses van TLV's, arrangementen en OZA;
- ♦ data over thuiszitters en wachtlijsten;
- ♦ projectevaluaties.

Uitkomsten worden gebruikt voor:

- ♦ bijstelling van financiële keuzes;
- ♦ actualisatie van arrangementstarieven;
- ♦ herijking van het allocatiemodel;
- ♦ prioritering in jaarplannen.

Schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks via:

- ♦ bestuursgesprekken (inclusief de Dag van de Dialoog);
- ♦ jaarstukken
- ♦ schoolplannen en ondersteuningsprofielen.

Toezicht en advisering vinden plaats via:

- ♦ kaderbrief en jaarplan;
- ♦ MARAP's van het CvB;
- ♦ gesprekken met schoolleiders, OPR, controller en accountant;
- ♦ meerjarig vergelijk van TLV's en verwijzingen.

Structurele financiële risico's, zoals groei van SO-verwijzingen of hoge arrangementskosten, worden gesignaleerd en besproken in de diverse gremia zoals ALV, OPR en RvT.

6.12 Ontwikkelingen en knelpunten

Ontwikkelingen die de inzet van middelen beïnvloeden, worden geordend naar drie domeinen:

- ♦ **beleidsmatig:** toename SO, langere verblijfsduur, druk op inclusieve voorzieningen;
- ♦ **financieel:** verschuiving zorg -> onderwijs bij thuiszitters, oplopende kosten OZA, krappe jeugdzorgbudgetten;
- ♦ **organisatorisch:** personeelstekorten, regionale verschillen in uitvoeringskracht.

Samenwerking met gemeenten en zorgpartners is essentieel om tot duurzame oplossingen te komen. Er wordt een regionale werkgroep ingericht die afspraken formuleert over financiering in het grijze gebied.

6.13 Principes 'Geld volgt het kind'

Het SWV werkt toe naar een systeem waarin:

- ♦ middelen worden toegekend op basis van ondersteuningsbehoefte in plaats van schoolgrootte;
- ♦ specialistische voorzieningen centraal worden georganiseerd;
- ♦ expertise regionaal en flexibel kan worden ingezet;
- ♦ bureaucratie wordt verminderd;
- ♦ ondersteuning sneller beschikbaar is;
- ♦ samenwerking wordt versterkt.

De meerjarenbegroting wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van leerlingprognoses, TLV-trends, regionale demografie en verwachte ondersteuningsvraag. De SWV-organisatie hanteert een beperkte risicoreserve om onvoorziene ontwikkelingen op te vangen.

6.14 Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting 2027–2030 ([Bijlage 31 – meerjarenbegroting 2027–2030](#)) biedt inzicht in de verwachte inkomsten en uitgaven en vormt daarmee het financieel kader voor de uitvoering van de beleidsdoelen. Jaarlijks vindt een actualisatie plaats op basis van de actuele ontwikkelingen binnen het SWV en de voortgang in de route naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving. Deze bijstelling zorgt ervoor dat de inzet van middelen blijft aansluiten bij de gerealiseerde opgaven en de benodigde doorontwikkeling.

7 Procedures

7.1 Inleiding: hoe de ondersteuningsroute werkt

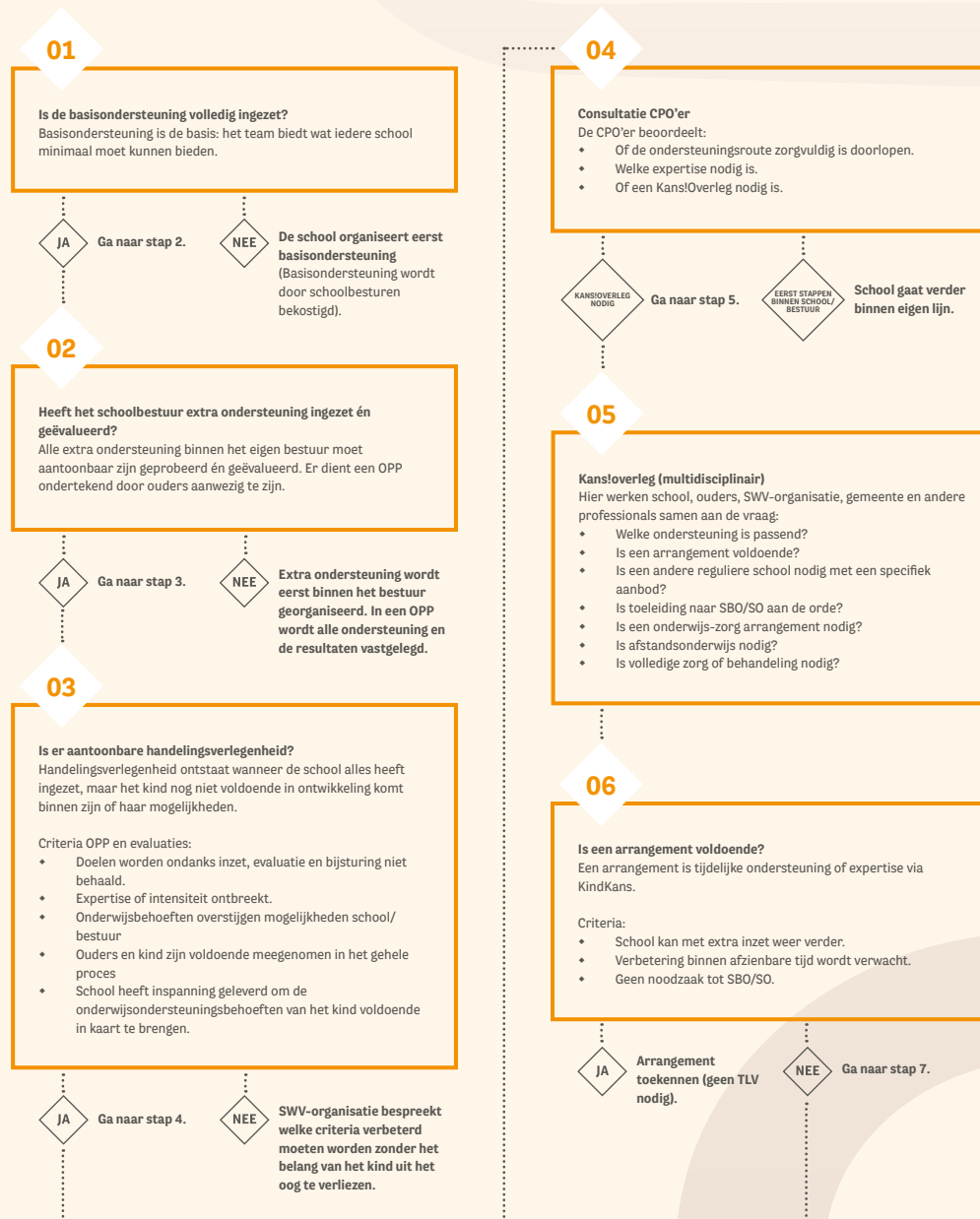
Binnen SWV Helmond–Peelland PO doorlopen scholen, ouders en ketenpartners één duidelijke en zorgvuldige route wanneer een kind extra ondersteuning nodig heeft. Deze route begint altijd op school en kan – afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte – leiden tot:

- ♦ extra ondersteuning binnen school of bestuur;
- ♦ een arrangement via de SWV-organisatie;
- ♦ een TLV voor plaatsing in het SBO of SO;
- ♦ een onderwijszorgarrangement (OZA);
- ♦ tijdelijke inzet van de Digitale School;
- ♦ plaatsing op een andere reguliere school met een specifiek aanbod.

Omdat details jaarlijks worden geactualiseerd, staan de procedure ondersteuningsroute ([Bijlage 17 – Procedure ondersteuningsaanvraag](#)) en andere procesbeschrijvingen in de bijlagen ([Bijlage 18 -Doorzettingsmacht in passend onderwijs](#), [Bijlage 16 – Aannamebeleid kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte](#), [Bijlage 20 – Protocol kinderen buiten eigen SWV en Bijlage 22 – Financiële afspraken als een kind niet of gedeeltelijk naar school gaat](#)). Het Ondersteuningsplan bevat de hoofdlijnen.

7.2 Beslisboom Ondersteuningsroute SWV Helmond–Peelland PO (2027–2030)

De beslisboom rechts laat in één oogopslag zien welke stap passend is om te komen tot de best passende ondersteuning voor het kind en wie waarvoor verantwoordelijk is. Ook laat de beslisboom zien hoe scholen, ouders en professionals bepalen welke stap passend is.

07

Zijn criteria voor TLV (SBO/SO) vervuld?

TLV wordt alleen afgegeven wanneer:

- Basisondersteuning + extra ondersteuning onvoldoende waren.
- Onderwijsbehoefte structureel het reguliere onderwijs overstijgt.
- Twee onafhankelijke deskundigen dit bevestigen.
- Ouders structureel zijn betrokken.
- Bij EMB-profiel: TLV hoog mogelijk; anders alleen TLV laag.

JA TLV-procedure starten.

NEE Met school contact opnemen en afspraken maken.

08

Is er ondersteuning nodig bij een thuiszitter of aanvraag onderwijs-zorg arrangement?

Situaties:

- Kind komt niet (meer) naar school.
- Onderwijs én zorg zijn nodig.
- Risico op uithuisplaatsing of volledige uitval.
- Reguliere setting tijdelijk niet haalbaar.

JA Thuiszitters coördinator wordt betrokken en organiseert passende vervolgstappen.

NEE School meldt het kind als thuiszitter bij SWV-organisatie en leerplichtambtenaar en maakt een plan van aanpak voor inspectie.

09

Is terugplaatsing naar regulier onderwijs mogelijk?

Dit wordt jaarlijks verplicht onderzocht bij elk kind met een TLV.

Criteria:

- Groei of stabiliteit -> doelen behaald.
- Regulier kan passende ondersteuning bieden.
- Bestendiging minimaal 6 maanden.

JA Warme overdracht + nazorg.

NEE SBO/SO voortzetten met nieuw perspectief.

7.3 Beknopte procedure per ondersteuningsvorm¹¹

Arrangementen

- worden toegekend wanneer basisondersteuning en extra ondersteuning onvoldoende zijn en voldaan is aan de criteria in de ondersteuningsroute;
- ouders worden altijd betrokken;
- monitoring vindt plaats via OPP en KindKans;
- voor aanmelding bij specifieke onderwijsvoorzieningen binnen het regulier onderwijs geldt de vastgestelde procedure ([Bijlage 36 – procedure voltijd HB-arrangement](#)) en de nog te beschrijven procedure SNS-klas.

Onderwijszorgarrangementen

- voor complexe en verweven onderwijs-zorgbehoeften;
- gericht op herstel en opbouw naar onderwijsdeelname;
- Verloopt via een vastgestelde route en moet voldoen aan vastgestelde criteria ([Bijlage 35 – Routekaart OZA-experimenteerregeling](#) en [Bijlage 23 – Handreiking OZA-experimenteerregeling](#)).

TLV-procedure SBO/SO

- aanvraag via KindKans;
- toetsing op volledigheid en wettelijke eisen;
- beoordeling door twee onafhankelijke deskundigen;
- besluit door het College van Bestuur;
- de school behoudt zorgplicht totdat plaatsing op een nieuwe school is gerealiseerd;
- SBO en SO stellen doelen in het OPP op om toe te werken naar mogelijke terugkeer naar regulier onderwijs;

- wanneer een TLV afloopt, beoordelen de orthopedagoog van de school en de CPO'er van de SWV-organisatie of regulier onderwijs mogelijk is;
- wanneer een andere vorm van onderwijs mogelijk is, verzorgt de school een warme overdracht en nazorg;
- bezwaarprocedure: onafhankelijk advies van de landelijke bezwaaradviescommissie (LBT) en het College van Bestuur in gesprek met school en ouders ([Bijlage 21 – Bezwarenprocedure TLV afgegeven](#)).

Digitale School

- voor kinderen die tijdelijk niet fysiek naar school kunnen;
- doel: continuïteit van onderwijs en terugkeer naar fysieke aanwezigheid.

“

We streven naar zo min mogelijk bureaucratie, maar wél naar maximaal zicht op het ondersteuningsaanbod, zodat we snel en zorgvuldig de juiste ondersteuning kunnen organiseren.”

SWV-organisatie

¹¹ Kinderen van buiten SWV: Wanneer kinderen buiten het SWV gebruik willen maken van een arrangement binnen ons SWV dan dient vooraf akkoord te zijn gegeven op de financiële vergoeding en afspraken over verantwoordelijkheden.

8 Kwaliteitszorg, rollen, verantwoordelijkheden en indicatoren

Verantwoording over beleid, middelen en resultaten vindt plaats op transparante wijze en binnen de geldende wettelijke kaders. De inrichting van organisatie en governance wordt periodiek getoetst aan de geldende wet- en regelgeving en het toezichtskader van de Inspectie van het Onderwijs. Binnen de inclusieve route krijgt verantwoording daarnaast een ontwikkelingsgericht karakter: naast formele verantwoording is er aandacht voor reflectie, leren en gezamenlijke duiding van opbrengsten.

8.1 Kwaliteitszorg als fundament voor ontwikkeling richting de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving

De SWV-organisatie borgt de kwaliteit van passend onderwijs door middel van een integrale kwaliteitscyclus waarin zowel wettelijke kaders als regionale ambities samenkomen.

Deze cyclus is gebaseerd op:

- ♦ **WPO, artikel 18a:** het SWV ontwikkelt en bewaakt een dekkend aanbod, verdeelt en wijst ondersteuningsmiddelen toe en stelt het ondersteuningsplan vast.
- ♦ **Inspectiekader 2021–2025:** toetsing op realisatie passend onderwijs (RPO1–3) en besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA1–3).
- ♦ **Programma van Eisen 2024 (OCW):** verduidelijkt wat schoolbesturen en SWV'en minimaal van elkaar mogen verwachten ten aanzien van verantwoordelijkheden, datakwaliteit, governance en ouderinformatie.
- ♦ **Inspectieonderzoek SWV Helmond–Peelland PO (2024):** benadrukt onder andere de noodzaak van betere OPP-registraties, actualiteit van SOP's, effectduiding van middelen en volledige risicobeheersing ([Bijlage 11 – Inspectierapport](#)).

De kwaliteitszorg van de SWV-organisatie is gericht op het realiseren van passend én steeds inclusiever onderwijs, waarin ieder kind kan leren en ontwikkelen in een veilige, rijke en stimulerende omgeving.

8.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Binnen het SWV worden vijf actorniveaus onderscheiden. Deze zijn zorgvuldig afgebakend en gebaseerd op wetgeving, het Inspectiekader en het Programma van Eisen.

SWV als collectief (schoolbesturen in de ALV)

De schoolbesturen vormen gezamenlijk het SWV en dragen verantwoordelijkheid voor:

- ♦ het vaststellen, monitoren en evalueren van het ondersteuningsplan (WPO, art. 18a);

- ♦ het waarborgen van een dekkend aanbod en het realiseren van gezamenlijke doelen uit het ondersteuningsplan (RPO1–3);
- ♦ horizontale verantwoording binnen de ALV op basis van transparante data en indicatoren;
- ♦ het elkaar aanspreken op naleving van gemaakte afspraken (Programma van Eisen);
- ♦ collectieve besluitvorming bij afwijkingen, risico's en strategische prioriteiten.

Individuele schoolbesturen

Schoolbesturen zijn zorgplichtdrager en eindverantwoordelijk voor:

- ♦ de kwaliteit van de (basis)ondersteuning op hun scholen;
- ♦ de inzet van middelen vanuit de SWV-organisatie voor extra ondersteuning en de doelmatigheidsverantwoording daarvan (BKA3);
- ♦ tijdige en volledige datalevering, inclusief OPP-registraties;
- ♦ actieve deelname aan bestuursmonitorgesprekken, SWV-brede afspraken en verantwoording in de ALV.

Scholen

Scholen zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse uitvoering van passend onderwijs en dragen zorg voor:

- ♦ het realiseren van basis- en extra ondersteuning volgens de beschrijving in de schoolgids en het ondersteuningsplan;
- ♦ planmatig en cyclisch werken, waarbij OPP's volledig en actueel zijn;
- ♦ deelname aan scholenkringen, netwerken en professionele ontwikkeling;
- ♦ samenwerking met ouders, jeugdhulp en ketenpartners in de ondersteuning van kinderen (RPO2);
- ♦ naleving van het hoorrecht van ouders en kinderen.

SWV organisatie (CvB, staf en intern toezicht)

1. College van Bestuur (CvB)

Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het beleid en de kwaliteit van het SWV. Het stuurt op strategische koers, kwaliteitsverbetering, risicobeheersing en naleving van afspraken en legt hierover verantwoording af aan het intern toezicht en de leden.

2. Management/beleids- en programmaleiding

Het management vertaalt de strategische visie van het CvB naar concreet beleid en uitvoerbare jaarplannen. Het voert regie op de uitvoering, monitort voortgang en kwaliteit, verbindt partners en bereidt besluitvorming voor.

3. SWV-organisatie (CPO's, administratie, project/thuiszitterscoördinator en ouderkindadviseur)

De SWV-organisatie ondersteunt inhoudelijk en operationeel. Zij adviseert scholen, verzorgt administratie en projectbeheer, beheert subsidies, coördineert de thuiszittersaanpak en levert data ten behoeve van kwaliteitsborging.

4. Intern toezicht

Het intern toezicht beoordeelt onafhankelijk de kwaliteit van governance en uitvoering. Het houdt toezicht op beleid, financiën en rechtmatigheid, signaleert risico's en rapporteert aan de schoolbesturen.

Gemeenten, ketenpartners en ouders

- ♦ Gemeenten zijn partner in de aanpak van verzuim, thuiszitters, onderwijszorgarrangementen, ondersteuning op scholen en wachttijden in de jeugdhulp (RPO2).
- ♦ Ketenpartners dragen bij aan integrale, thuisnabije ondersteuning.
- ♦ Ouders zijn volwaardige gesprekspartners bij het OPP en zijn via de OPR betrokken bij beleidsvorming en verantwoording (Programma van Eisen).

8.3 Kwaliteitscyclus (Plan–Do–Check–Act)

De SWV-organisatie werkt met drie formele rapportagemomenten per jaar (MARAP), die worden gedeeld met ALV, RvT en OPR. De bestuursmonitor vormt de inhoudelijke basis voor de dialoog tussen het CvB en de schoolbesturen. De RvT houdt toezicht op de volledigheid, betrouwbaarheid en tijdigheid van rapportages en op de kwaliteit van risicobeoordeling en opvolging.

De SWV-organisatie werkt met een cyclisch kwaliteitsproces, waarin structureel wordt gepland, uitgevoerd, gemonitord en bijgestuurd. Deze kwaliteitscyclus is gebaseerd op het Inspectiekader (BKA1–3 en RPO1–3) en het Programma van Eisen.

PLAN (BKA1)

- ♦ Vaststellen van visie, ambities en doelen in het ondersteuningsplan en de jaarplannen.
- ♦ Vaststellen van indicatoren en verdelings- en toewijzingskaders voor middelen.
- ♦ Maken van proces- en dataleveringsafspraken met schoolbesturen.

DO (BKA2 & RPO1–3)

- ♦ Uitvoering van passend onderwijs, arrangementen en TLV-procedures.
- ♦ Inzet van SWV-experts (CPO's, gedragsdeskundigen) ter ondersteuning van scholen en het delen van expertise tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs.
- ♦ Samenwerking met gemeenten en ketenpartners in de aanpak van verzuim en thuiszitters.

CHECK (BKA3)

- ♦ Bestuursmonitor (drie keer per cyclus) gericht op ondersteuningsaanbod, OPP-registratie en realisatie van doelen.
- ♦ Managementrapportages en data-analyses die trends en risico's zichtbaar maken.
- ♦ Interne audits op onder andere OPP-registratie, basisondersteuning en doelmatigheid van inzet.
- ♦ Totaalrapportage voor de ALV als basis voor horizontale verantwoording.

ACT

- ♦ Vaststellen van herstelafspraken wanneer doelen niet worden behaald.
- ♦ Verbinden van voorwaarden aan middelen en intensievere monitoring indien herstel uitblijft (WPO, art. 18a).
- ♦ Besluitvorming in de ALV bij structureel achterblijvende kwaliteit.
- ♦ Structurele verbetering van governance, processen en datakwaliteit.

“

“Wij zien toe op doelmatige inzet van middelen, samenwerking én duurzame verankering van inclusie.”

Raad van Toezicht (RvT)

8.4 Aanspreek- en escalatieroute

De bestuursmonitorgesprekken vormen het centrale instrument om te beoordelen hoe ieder schoolbestuur bijdraagt aan de doelen van het ondersteuningsplan. De

ALV en de Dag van de Dialoog zijn gericht op samenwerking en verantwoording naar elkaar op het gebied van gezamenlijke doelen. Wanneer een schoolbestuur achterblijft, wordt een zorgvuldige en proportionele escalatieladder toegepast.

Stap 1: Signalering & ondersteuning

In het bestuursmonitorgesprek worden de in gezamenlijkheid vastgestelde doelstellingen besproken. Wanneer deze doelstellingen niet (volledig) worden behaald, kan ondersteuning worden geboden vanuit de SWV-organisatie. De SWV-organisatie kan hierbij ondersteunen door een passend aanbod te doen of richting te geven.

Stap 2: Formeel herstel/ontwikkelplan (schriftelijk)

Na ieder bestuursmonitorgesprek wordt een ontwikkelplan opgesteld. Hierin zijn opgenomen:

- ♦ concrete afspraken;
- ♦ duidelijke termijnen;
- ♦ afspraken over monitoring.

Deze plannen worden gedeeld binnen het SWV, met als doel een lerend en transparant proces te bevorderen.

Stap 3: Aanvullende voorwaarden & intensieve verantwoording

Wanneer de vastgelegde afspraken niet worden opgevolgd, kan het College van Bestuur (CvB):

- ♦ voorwaarden verbinden aan de inzet of toewijzing van SWV-middelen;
- ♦ extra rapportages en audits verplicht stellen.

Deze fase blijft beperkt tot het CvB en het betreffende schoolbestuur.

Stap 4: ALV-bespreking en besluitvorming

Als structurele verbetering uitblijft, wordt de situatie geagendeerd in de Algemene Ledenvergadering (ALV). De ALV kan besluiten tot aanvullende maatregelen, verplichtingen of gewijzigde prioriteiten.

Stap 5: Geschillenprocedure en/of Inspectie

Bij blijvende niet-naleving of bij risico's voor de uitvoering van wettelijke taken kan het SWV:

- ♦ de statutaire geschillenprocedure toepassen; en/of
- ♦ de Inspectie van het Onderwijs informeren.

8.5 Ontwikkelingsgerichte indicatoren

Een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving ontstaat niet vanzelf. Het vraagt om gezamenlijke sturing, een helder kompas en de bereidheid om voortdurend te blijven leren. Daarom werkt het SWV in deze planperiode met een gerichte en betekenisvolle set ontwikkelingsgerichte indicatoren. Deze indicatoren bieden een gedeeld referentiekader voor scholen, besturen, gemeenten en partners. Ze maken zichtbaar wat goed gaat, waar risico's ontstaan en waar versterking nodig is.

De indicatoren sluiten rechtstreeks aan op de vijf kernbegrippen van dit ondersteuningsplan: 'Alle kinderen welkom', 'Dichtbij huis/thuisnabij', 'Sterke pedagogische basis', 'Brede ontwikkeling' en 'Multidisciplinaire samenwerking'. Op die manier vormen beleid, praktijk en monitoring één samenhangend geheel.

Belangrijk is dat deze indicatoren niet bedoeld zijn om te beoordelen of te controleren, maar om te begrijpen en te verbeteren. Ze helpen om patronen te herkennen, het gesprek te voeren en keuzes te baseren op gedeeld inzicht. Verschillen tussen scholen zijn geen probleem, maar waardevolle gespreksstof. De interpretatie van de cijfers gebeurt altijd zorgvuldig, in samenhang met het verhaal achter de data.

Binnen de PDCA-cyclus is afgesproken wanneer een schoolbestuur wordt aangesproken op opvallende ontwikkelingen, zoals sterke afwijkingen van de SWV-trend of signalen van ouders, gemeenten of de Inspectie van het Onderwijs. Deze gesprekken vinden plaats tijdens de bestuursmonitor en jaarlijks gezamenlijk op de Dag van de Dialoog.

Zo ontstaat een kwaliteitsstructuur die niet stuurt op normen, maar op groei. Het doel is helder: samen leren, samen verbeteren en samen zorgen voor passende, thuisnabije en inclusieve ondersteuning voor ieder kind.

Thema 1 – Alle kinderen welkom

Doel thema 1: meer kinderen in het regulier onderwijs en minder thuiszitters

Een inclusieve regio start vanuit het uitgangspunt dat ieder kind welkom is in het onderwijs, ongeacht ondersteuningsbehoefte, achtergrond of ontwikkelperspectief. Indicatoren binnen dit thema richten zich op deelname aan regulier onderwijs, het voorkomen van thuiszitters, het terugdringen van intensieve en vroege verwijzingen en het versterken van routes terug naar regulier onderwijs.

Het verhaal achter de data staat altijd centraal: sommige stijgingen in gespecialiseerde plaatsingen kunnen inhoudelijk gewenst zijn wanneer daarmee thuiszitten wordt voorkomen of wanneer kinderen via OZA of digitale voorzieningen weer toegang tot onderwijs krijgen.

1.1 Thuiszitters: Aantal kinderen dat langer dan 3 maanden niet naar school gaat, per 1.000 kinderen. Peildatum: 31 december

We willen dat ieder kind in onze regio onderwijs krijgt dat past bij zijn of haar ontwikkeling. Daarom volgen we nauwkeurig hoeveel kinderen langer dan drie maanden niet naar school gaan. Dit noemen we langdurig thuiszitten. De SWV-organisatie meet dit per 1.000 kinderen, zodat de SWV-organisatie gemeenten en schoolbesturen op een eerlijke manier met elkaar kunnen vergelijken. De peildatum hiervoor is elk jaar 31 december.

Op basis van de meest recente telling gaat het om 1,51 langdurige thuiszitters per 1.000 kinderen. Dit vormt het uitgangspunt voor 2026.

Ons doel is: in 2030 zijn er minder dan 0,9 thuiszitters per 1.000 kinderen.

Dat betekent dat we streven naar vrijwel geen enkel kind dat ongewild thuiszit. Om daar stap voor stap naartoe te werken, hebben we een jaarpad afgesproken. Het aantal langdurige thuiszitters moet dalen van 1,51 per 1.000 kinderen in 2026 naar 0,9 in 2030. Dat doen we in deze stappen:

We werken vanuit het uitgangspunt dat geen enkel kind thuis zou moeten zitten. Als het aantal thuiszitters toch hoger uitvalt, dan kijken we altijd gezamenlijk naar de oorzaken. Die gezamenlijke analyse gebeurt door het schoolbestuur, leerplicht, de SWV-organisatie en de gemeente. Het gaat daarbij niet om het aanwijzen van schuld, maar om begrijpen wat er gebeurt en wat nodig is om het kind weer onderwijs te bieden.

1.2 Aandeel kinderen in regulier onderwijs: Percentage kinderen dat naar het regulier basisonderwijs gaat (BO) van alle kinderen (BO + SBO + SO), op basis van de DUO-telling van 1 februari

We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk kinderen naar het regulier basisonderwijs gaan en dat alleen wanneer het écht nodig is een plek in het SBO of SO wordt gezocht. Daarom volgt de SWV-organisatie jaarlijks hoeveel kinderen in het regulier onderwijs zitten. Dit percentage berekenen we door het aantal kinderen in het basisonderwijs (BO) te delen door het totaal aantal kinderen in BO, SBO en SO. Hiervoor gebruiken we de DUO-telling van 1 februari.

Op 1 februari 2026 bestond de kindpopulatie in het SWV uit 95,31% kinderen in het BO.

Ons doel is: in 2030 volgt minimaal 95,76% van alle kinderen regulier basisonderwijs.

Daarmee willen we laten zien dat de basisondersteuning en de samenwerking rondom kinderen zo sterk zijn dat steeds meer kinderen in hun eigen schoolomgeving kunnen blijven. Om hier stap voor stap naartoe te werken, spreken we een jaarpad af. Het aandeel kinderen in het regulier onderwijs groeit volgens deze lijn:

Deze stijging sluit aan bij onze ambitie om onderwijs zoveel mogelijk thuisnabij en inclusief te organiseren. Het laat zien dat scholen steeds beter in staat zijn om ondersteuning binnen de reguliere setting te bieden, in samenwerking met ouders, gemeenten en partners. Wanneer de cijfers achterblijven of sterk afwijken van de SWV-trend, kijken we samen waar dat door komt en wat er nodig is om kinderen in hun eigen omgeving passend onderwijs te blijven bieden.

1.3 Aandeel SBO: Percentage kinderen in het speciaal basisonderwijs (SBO), op basis van de DUO-telling van 1 februari

De SWV-organisatie volgt jaarlijks hoeveel kinderen naar het speciaal basisonderwijs (SBO) gaan. Dit percentage geeft aan welk deel van alle kinderen (BO + SBO + SO) een plek nodig heeft in het SBO. Hiervoor gebruiken we de DUO-telling van 1 februari. Deze nulmeting is vastgesteld op 1 februari 2026 (2,34%).

Ons doel is: in 2030 zit maximaal 2,11% van de kinderen in het SBO.

Dit past bij onze ambitie om ondersteuning zoveel mogelijk binnen het regulier basisonderwijs te organiseren, zodat kinderen in hun eigen omgeving kunnen blijven. Een daling van het aandeel SBO-kinderen betekent dat scholen en samenwerkingspartners steeds beter in staat zijn om de ondersteuning thuisnabij te bieden.

We werken met een geleidelijke daling volgens dit jaarpad:

Dit jaarpad is gebaseerd op de huidige situatie, waarin het aandeel SBO-kinderen ongeveer 2,34% bedraagt. De afbouw moet zorgvuldig en verantwoord gebeuren. Wanneer een schoolbestuur of gemeente duidelijk afwijkt van de SWV-trend, onderzoeken we samen waardoor dit komt en wat er nodig is in de basisondersteuning of in de samenwerking met ouders, jeugdhulp en zorg. Het doel blijft: zoveel mogelijk kinderen goed ondersteunen binnen het regulier onderwijs en het SBO alleen inzetten wanneer dat voor het kind de best passende plek is.

1.4 Aandeel SO: Percentage kinderen in het speciaal onderwijs (SO), op basis van DUO telling 1 februari

De SWV-organisatie volgt jaarlijks hoeveel kinderen naar het speciaal onderwijs (SO) gaan. Dit percentage geeft aan welk deel van alle kinderen (BO + SBO + SO) een plek nodig heeft in het SO. De gegevens komen uit de DUO-telling van 1 februari, die jaarlijks voor alle schoolbesturen wordt vastgesteld.

Op 1 februari 2026 bedroeg het percentage kinderen in het speciaal onderwijs (SO) 2,35%.

Ons doel is: in 2030 zit maximaal 2,13% van de kinderen in het SO.

Dit past bij onze ambitie om onderwijs en ondersteuning zo veel mogelijk binnen of dichtbij het regulier onderwijs te organiseren, tenzij de ondersteuningsbehoeften van een kind zwaarder zijn en gespecialiseerde voorzieningen nodig zijn.

Het aandeel SO-kinderen willen we de komende jaren stap voor stap laten dalen, op een manier die verantwoord en kindgericht is. Het jaarpad ziet er als volgt uit:

De huidige situatie laat zien dat ongeveer 2,35% van de kinderen in het SO zit. De beweging naar beneden vraagt dus om verdere versterking van basisondersteuning, samenwerking tussen onderwijs en zorg en tijdige inzet van passende ondersteuning binnen de eigen schoolomgeving.

Wanneer een schoolbestuur of gemeente duidelijk afwijkt van de SWV-trend, onderzoeken we samen wat hier de oorzaak van is. Soms is een stijging inhoudelijk juist passend, bijvoorbeeld wanneer het SO voor een kind op dat moment de meest veilige en passende plek is. Het doel is geen strakke normering, maar een zorgvuldige afweging per kind én een gezamenlijke beweging naar inclusiever onderwijs.

1.5 % TLV 4–7 jaar: Percentage nieuwe TLV's dat wordt afgegeven voor jonge kinderen (4 t/m 7 jaar)

De SWV-organisatie volgt hoeveel nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) worden afgegeven voor jonge kinderen van 4 tot en met 7 jaar. Deze leeftijdsgroep is extra belangrijk, omdat een vroege verwijzing grote gevolgen kan hebben voor de verdere schoolloopbaan van een kind. Een hoog aandeel jonge kinderen met een TLV kan betekenen dat ondersteuning in de voorschoolse periode, de onderbouw of in de samenwerking tussen onderwijs en zorg nog onvoldoende aansluit op de behoefte van deze kinderen en hun ouders.

Het percentage TLV's voor 4–7-jarigen wordt berekend op basis van alle nieuwe TLV's in een schooljaar. De gegevens komen uit KindKans.

De nulmeting voor het percentage TLV's bij jonge kinderen bedraagt 60%.

Ons doel is: in 2030 is dit percentage maximaal 44%.

Dat betekent dat we willen voorkomen dat jonge kinderen te vroeg of te snel instromen in zwaardere vormen van ondersteuning, tenzij dat noodzakelijk is voor hun ontwikkeling.

We werken toe naar dit doel via een zorgvuldig jaarpad:

Deze beweging betekent dat we sterker inzetten op vroegtijdige ondersteuning in de reguliere setting, betere samenwerking met jeugdgezondheidszorg en gemeenten, en een sterke onderwijs-zorgstructuur in de onderbouw.

Soms kan een hogere score juist logisch zijn, bijvoorbeeld wanneer een TLV voorkomt dat een jong kind langdurig thuis komt te zitten of wanneer

specialistische ondersteuning tijdelijk noodzakelijk is. Daarom kijken we altijd naar het verhaal achter de cijfers.

Het doel is niet om TLV's te vermijden, maar om ervoor te zorgen dat jonge kinderen zo veel mogelijk de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben in hun eigen schoolomgeving, en alleen wanneer dat echt noodzakelijk is een zwaardere route volgen.

1.6 Terugplaatsingen SBO/SO -> regulier: Percentage kinderen dat binnen 12 maanden terugkeert naar regulier onderwijs en daar minimaal 6 maanden blijft

We vinden het belangrijk dat kinderen die tijdelijk in het speciaal basisonderwijs (SBO) of speciaal onderwijs (SO) zitten, wanneer mogelijk weer kunnen terugkeren naar het regulier basisonderwijs. Daarom volgt de SWV-organisatie jaarlijks hoeveel kinderen binnen twaalf maanden terugstromen naar een reguliere basisschool en daar vervolgens minimaal zes maanden blijven. Dit laat zien in hoeverre het regulier onderwijs in staat is om kinderen opnieuw een passende plek te bieden, met de juiste ondersteuning.

Ons doel is: in 2030 keert 12%–18% van de kinderen uit SBO/SO succesvol terug naar regulier onderwijs.

Dit percentage mag nooit hoger worden gemaakt dan wenselijk voor het kind: een terugplaatsing gebeurt

alleen wanneer de school, ouders en betrokken professionals vinden dat het kind daar echt weer op zijn plek is.

We werken toe naar dit doel via een realistisch en stapsgewijs jaarpad:

Een stijgend percentage terugplaatsingen betekent dat ondersteuning thuisnabij sterker wordt, dat scholen beter samenwerken met het SBO en SO en dat er effectief wordt gewerkt aan terugkeertrajecten. Tegelijkertijd kijken we altijd naar het verhaal achter de cijfers. Soms is terugkeer niet mogelijk of niet in het belang van een kind, en dan is het goed dat het SBO of SO een stabiele en passende plek biedt.

Het doel is dus niet zoveel mogelijk terugplaatsingen, maar passende ondersteuning waarbij een terugkeer naar regulier onderwijs wél een reële en goed georganiseerde route is zodra kinderen daar klaar voor zijn.

Thema 2 – Dichtbij/thuisnabij

Doel thema 2: onderwijs en ondersteuning in/om de eigen gemeente, met tijdige inzet en zo min mogelijk escalatie.

Thuisnabij onderwijs betekent dat kinderen in hun eigen leefomgeving onderwijs en ondersteuning kunnen ontvangen, met expertise die naar het kind toe komt in plaats van andersom. Dit vraagt om krachtige lokale netwerken, goede samenwerking met gemeenten en een tijdige start van ondersteuning.

Indicatoren binnen dit thema meten in hoeverre ondersteuning tijdig (≤ 40 werkdagen) en dichtbij het kind wordt georganiseerd. Daarnaast volgt de SWV-organisatie of de inzet van intensieve ondersteuning (TLV's) per woonplaats afneemt doordat basisondersteuning wordt versterkt en integrale voorzieningen beter worden benut.

2.1 TLV's per woonplaats: Aantal nieuwe TLV's per 1.000 kinderen per gemeente

We volgen per gemeente hoeveel nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) worden afgegeven. Dit doen we per 1.000 kinderen, zodat gemeenten eerlijk met elkaar kunnen worden vergeleken, ongeacht de grootte van de populatie. De gegevens komen uit KindKans.

De nulmeting wordt vastgesteld op 31 december 2026. Vanaf 2027 volgen we de ontwikkeling per gemeente nauwkeurig.

Ons doel is: het aantal TLV's per gemeente daalt jaarlijks met minimaal 2,5% ten opzichte van de nulmeting.

Deze daling laat zien dat ondersteuning vaker eerder en dichterbij het kind wordt ingezet, waardoor minder kinderen afhankelijk zijn van zwaardere routes of specialistisch onderwijs.

We sturen niet op absolute aantallen, maar op de ontwikkeling ten opzichte van de eigen nulmeting per gemeente. Voor de totale planperiode heeft de SWV-

organisatie het volgende cumulatieve doelpad afgesproken, telkens afgezet tegen de nulmeting van 31-12-2026:

Dat betekent dat de daling effectief start in 2027 en dat we in drie jaar willen bereiken dat het totaal aantal nieuwe TLV's per gemeente gemiddeld 7,5% lager ligt dan in 2026.

Een stijging kan soms passend zijn, bijvoorbeeld wanneer een tijdige TLV voorkomt dat een kind thuis komt te zitten. Daarom kijken we altijd naar het verhaal achter de cijfers en bespreken we afwijkingen in de bestuursmonitorgesprekken én op de Dag van de Dialoog.

Het doel is om ondersteuning thuisnabij, tijdig en integraal te organiseren, zodat kinderen zoveel mogelijk in hun eigen schoolomgeving kunnen blijven en alleen wanneer dat nodig is een TLV-traject wordt ingezet.

2.2 Snelle ondersteuning: Percentage aanvragen dat binnen 40 werkdagen start

We vinden het belangrijk dat kinderen snel de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Daarom volgt de SWV-organisatie hoe vaak de ondersteuning binnen 40 werkdagen start, gerekend vanaf het moment dat de aanvraag is ingediend.

We kijken hierbij naar de daadwerkelijke start van de ondersteuning, niet naar een intakegesprek of eerste contactmoment. De gegevens komen uit KindKans en worden per schooljaar verzameld.

Ons doel is: in 2030 wordt minstens 85% van alle ondersteuningsaanvragen binnen 40 werkdagen opgepakt.

Dit laat zien dat scholen, schoolbesturen, gemeenten en partners steeds beter samenwerken en dat kinderen niet onnodig lang hoeven te wachten op passende ondersteuning.

We werken toe naar dat doel via een duidelijke groei in de komende jaren:

Een stijgende lijn betekent dat we ondersteuning sneller en beter organiseren, dichterbij het kind en het gezin. Wanneer de start van ondersteuning toch langer duurt, bespreekt de SWV-organisatie de oorzaken hiervan in de bestuursmonitorgesprekken en op de Dag van de Dialoog.

Soms is vertraging begrijpelijk, bijvoorbeeld wanneer specifieke expertise nodig is of wanneer een gezin tijdelijk niet beschikbaar is. Daarom kijken we altijd naar het verhaal achter de cijfers.

Het uiteindelijke doel is dat kinderen tijdig de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben, zodat zij zich goed kunnen blijven ontwikkelen in hun eigen onderwijsomgeving.

Thema 3 – Sterke pedagogische basis

Doel thema 3: gedeelde visie en jaarlijkse teamreflectie, gericht op versterking van de basis- en extra ondersteuning

Een inclusieve regio begint bij een stevig fundament in de klas. Een gedeelde pedagogische visie, jaarlijkse teamreflectie en een preventieve benadering vormen

het hart van dit thema.

De indicatoren binnen dit thema richten zich niet op het beoordelen van pedagogisch handelen, zoals de Inspectie dat doet, maar op het professionele leerklimaat binnen teams. Door middel van POS-reflecties wordt zichtbaar in hoeverre teams systematisch werken aan veiligheid, vertrouwen, samenwerking en gedeelde waarden.

Doel: gedeelde visie en jaarlijkse teamreflectie, gericht op versterking van de basis- en extra ondersteuning.

3.1 Jaarlijkse pedagogische reflectie: Percentage scholen dat zichzelf een score 4 of 5 geeft op de POS-vragen over gezamenlijke visie, veiligheid en teamreflectie

Een sterke pedagogische basis begint bij een team dat jaarlijks samen reflecteert op de manier van werken, de gezamenlijke visie en het creëren van een veilige en ondersteunende omgeving voor kinderen.

Daarom volgt de SWV-organisatie elk jaar hoeveel scholen zichzelf een **score 4 of 5** geven op de POS-vragen die gaan over pedagogische visie, veiligheid, samenwerking en teamreflectie. Deze gegevens komen uit de jaarlijkse POS-meting.

Ons doel is: in 2030 geeft 98% van de scholen aan dat zij sterk scoren op deze onderdelen.

Dat betekent dat vrijwel alle teams werken vanuit een gedeelde visie, elkaar versterken, structureel reflecteren en samen verantwoordelijkheid dragen voor de ontwikkeling van kinderen.

De POS-score is een zelfinschatting van teams. Daarom bespreekt de SWV-organisatie deze score altijd in samenhang met andere informatie, zoals schoolbezoeken en gesprekken tijdens de Dag van de Dialoog. Dit geeft een eerlijker en completer beeld van hoe teams werken aan hun pedagogische basis.

Om hier naartoe te groeien, is het volgende jaarpad afgesproken:

Een stijgend percentage laat zien dat teams bewuster en professioneler omgaan met hun pedagogisch handelen en dat scholen steeds vaker werken vanuit een gedeelde pedagogische basis.

Deze ontwikkeling is essentieel voor inclusiever onderwijs: hoe sterker de pedagogische basis in de klas, hoe beter scholen in staat zijn om kinderen te ondersteunen binnen de reguliere setting.

Wanneer een schoolbestuur achterblijft in de ontwikkeling, bespreken we dit in de bestuursmonitorgesprekken en op de Dag van de Dialoog. Daarbij kijkt de SWV-organisatie altijd naar het verhaal achter de cijfers, zoals teamwisselingen, groei van de school of specifieke ondersteuningsvragen.

Thema 4 – Brede ontwikkeling

Doel thema 4: elke school is onderdeel van een stevig netwerk, zodat kinderen en ouders kunnen rekenen op een brede en samenhangende ondersteuning

Brede ontwikkeling vraagt om een rijk leer- en ontwikkelaanbod waarin onderwijs, sport, cultuur, gezondheid, jeugdhulp en ouders samenkomen. In dit thema staat de structurele samenwerking met externe partners en ouders centraal, evenals de jaarlijkse evaluatie van dit aanbod.

De betrokkenheid van ouders wordt daarbij gezien als een essentiële pijler voor een sociaal, cultureel, creatief en duurzaam ontwikkelklimaat voor kinderen.

4.1 Structurele samenwerking met partners: Percentage scholen dat structureel samenwerkt met externe partners én dit jaarlijks evalueert (volgens POS)

Kinderen ontwikkelen zich niet alleen op school, maar in de volle breedte van hun leefomgeving. Daarom is het belangrijk dat scholen structureel samenwerken met externe partners, zoals jeugdhulp, sport, cultuur, welzijn en gezondheidszorg. Goede samenwerking zorgt voor een rijker ontwikkelaanbod en maakt het mogelijk om ondersteuning tijdig en op elkaar afgestemd in te zetten.

We meten jaarlijks hoeveel scholen samenwerken met deze partners én deze samenwerking ook daadwerkelijk evalueren. Dit doen we via de POS-meting. Hiermee krijgt de SWV-organisatie inzicht in hoe stevig en duurzaam de netwerken rond scholen zijn georganiseerd.

Ons doel is: in 2030 werkt 90% van de scholen structureel samen met relevante partners en evalueert deze samenwerking jaarlijks.

Dit laat zien dat scholen actief bouwen aan een breed en samenhangend ondersteuningsaanbod.

Met structurele samenwerking bedoelen we dat scholen gedurende het jaar geregeld afstemmen met partners, gezamenlijke afspraken maken én deze samenwerking evalueren. De resultaten worden ook teruggekoppeld aan het team, zodat samenwerking blijvend en effectief wordt georganiseerd.

Het jaarpad om dit doel te bereiken ziet er als volgt uit:

Een stijging van deze percentages betekent dat de verbinding tussen onderwijs en andere domeinen sterker wordt. Dit draagt bij aan een inclusieve en

ondersteunende leeromgeving, waarin kinderen op meerdere plekken worden gezien en ondersteund.

Wanneer scholen of schoolbesturen achterblijven in deze ontwikkeling, kijken we samen naar de oorzaken en bespreken we dit in de bestuursmonitorgesprekken en op de Dag van de Dialoog.

4.2 Ouderbetrokkenheid: Tevredenheid van ouders over informatie, betrokkenheid en ondersteuning. Gemeten in jaarlijkse oudermonitor/ OKSP

Een sterke samenwerking met ouders is een belangrijke voorwaarde voor goed en passend onderwijs. Daarom meet de SWV-organisatie jaarlijks hoe tevreden ouders zijn over de informatie die zij ontvangen, de manier waarop zij worden betrokken en de ondersteuning die zij en hun kind ervaren.

Deze tevredenheid wordt gemeten via de oudertevredenheidsmonitor en het onderzoek van het Ouder- en Kindsteunpunt (OKSP).

Ons doel is: in 2030 geven ouders gemiddeld minstens een 8,0 voor hun betrokkenheid en de samenwerking met school en ondersteuningspartners.

Een score van 8 of hoger betekent dat ouders zich goed geïnformeerd, serieus genomen en ondersteund voelen, en dat afspraken en processen duidelijk en tijdig verlopen.

We werken toe naar deze streefwaarde via het volgende jaarpad:

Naast de cijfers kijken we altijd naar de verhalen en signalen die ouders via het

OKSP delen. Deze leveren waardevolle inzichten op over wat goed gaat en waar verbetering nodig is.

Wanneer de ontwikkeling achterblijft, bespreekt de SWV-organisatie dit samen met schoolbesturen in de bestuursmonitorgesprekken en op de Dag van de Dialoog.

Het doel is dat ouders zich daadwerkelijk partners voelen in de ondersteuning en ontwikkeling van hun kind, en dat de samenwerking voor alle betrokkenen helder, warm en constructief verloopt.

“

“Wij zorgen dat beleid niet alleen klopt op papier, maar aansluit bij de ervaringen van ouders en professionals. Wij stellen ons positief kritisch op.”

Ondersteuningsplanraad (OPR)

Thema 5: Multidisciplinaire samenwerking

Doel thema 5: passende ondersteuning dichtbij, snel en in samenwerking — met de school als centrale plek waar professionals samen optrekken

Omdat ondersteuningsvragen steeds complexer en domeinoverstijgend worden, vormt structurele multidisciplinaire samenwerking de basis voor preventieve en gecoördineerde ondersteuning.

De indicatoren meten in hoeverre scholen interne MDO's structureel organiseren en of escalaties naar zwaardere ondersteuning afnemen.

Een afname van escalaties is daarbij geen doel op zichzelf, maar een mogelijk effect van een goed werkend lokaal netwerk en toegankelijke expertise.

5.1 Structurele MDO's: Percentage scholen dat regelmatig MDO's organiseert waarin de meeste ondersteuningsvragen binnen de school worden opgepakt

Om ondersteuningsvragen snel en goed op te pakken, is het belangrijk dat scholen regelmatig multidisciplinaire overleggen (MDO's) organiseren. Het MDO is daarbij de concrete overlegvorm waarin multidisciplinaire samenwerking vorm krijgt. In deze overleggen werken leerkrachten, intern begeleiders, ondersteuningsspecialisten en soms ook andere professionals samen aan oplossingen binnen de school zelf. Structurele MDO's versterken de basisondersteuning en zorgen ervoor dat kinderen passende hulp krijgen zonder dat problemen onnodig escaleren.

Via de POS-meting volgt de SWV-organisatie jaarlijks hoeveel scholen MDO's structureel en planmatig inzetten.

Ons doel is: in 2030 zet 95% van de scholen MDO's structureel en planmatig in.

Dat betekent dat vrijwel alle scholen beschikken over een stevige interne ondersteuningsstructuur, waarin de meeste ondersteuningsvragen rond kinderen binnen de school kunnen worden opgepakt.

Het afgesproken jaarpad om dit doel te behalen is:

Een stijgende lijn laat zien dat steeds meer scholen deze manier van werken hebben ingebed in hun organisatie. Wanneer een schoolbestuur achterblijft in deze ontwikkeling, bespreekt de SWV-organisatie wat de oorzaken zijn en wat er nodig is om de interne ondersteuningsstructuur te versterken. Dit gebeurt in de bestuursmonitorgesprekken en op de Dag van de Dialoog.

Het doel is dat ieder kind dichtbij, snel en in samenwerking passende ondersteuning

krijgt, met de school als centrale plek waar professionals samen optrekken.

5.2 Minder escalatie naar zwaardere ondersteuning: Jaarlijkse daling van alle ondersteuningsvragen (TLV's, arrangementen, OZA, Kans!overleg) per 1.000 kinderen. Doel: -10% in 2030

We willen dat ondersteuningsvragen zo veel mogelijk binnen de school en in de directe omgeving van het kind worden opgelost. Daarom volgen we jaarlijks of het aantal ondersteuningsvragen dat doorverwijst naar zwaardere routes, zoals TLV's, arrangementen, OZA-trajecten en Kans!-overleggen, afneemt. De SWV-organisatie meet dit per 1.000 kinderen, zodat de cijfers van schoolbesturen en gemeenten eerlijk met elkaar te vergelijken zijn. De gegevens komen uit KindKans. Het basisjaar voor deze indicator is 2026/2027.

Ons doel is: in 2030 is het aantal ondersteuningsvragen naar zwaardere routes met 10% gedaald ten opzichte van het basisjaar.

Een daling betekent dat scholen, zorgpartners en gemeenten steeds sterker worden in preventief werken, vroeg signaleren en ondersteuning dichtbij organiseren.

We werken toe naar dit doel via een geleidelijk jaarpad:

Belangrijk is dat minder escalatie nooit een doel op zichzelf is. Soms is zwaardere ondersteuning juist nodig of voorkomt deze dat een kind thuis komt te zitten. Daarom kijken we altijd naar het verhaal achter de cijfers. Een stijging kan bijvoorbeeld logisch zijn wanneer een bestuur meer kinderen in beeld krijgt, beter doorverwijst of wanneer de zorgstructuur tijdelijk onder druk staat. Wanneer afwijkingen structureel zichtbaar worden, bespreken we dit samen: in de bestuursmonitorgesprekken per schoolbestuur en tijdens de Dag van de Dialoog,

waar de gezamenlijke SWV-cijfers centraal staan. Daar onderzoeken we wat er nodig is om preventie, samenwerking en ondersteuning binnen de school verder te versterken.

Het doel blijft: ondersteuning zoveel mogelijk vroegtijdig, dichtbij en in samenwerking organiseren, zodat kinderen alleen zwaardere routes volgen wanneer dat echt nodig is.

Interpretatie gebeurt altijd gezamenlijk en contextueel. Verschillen tussen scholen of gemeenten zijn geen oordeel, maar gespreksstof over waar versterking, expertise of samenwerking nodig is.

De indicatoren worden jaarlijks herijkt op basis van nieuwe gegevens, landelijke ontwikkelingen, de kwaliteitsagenda en ervaringen van scholen, gemeenten, ouders en ketenpartners.

8.6 Conclusie

Met deze kwaliteitsstructuur voldoet het SWV aantoonbaar aan:

- ♦ de wettelijke kaders van de Wet op het primair onderwijs (WPO)¹²;
- ♦ het Inspectiekader RPO/BKA¹³.
- ♦ de vereisten van het Programma van Eisen 2024¹⁴;
- ♦ de verbeterpunten uit het meest recente inspectierapport;
- ♦ én wordt gericht gewerkt aan een inclusief leer- en ontwikkelklimaat.

Deze kwaliteitszorg sluit aan bij de ambitie om ieder kind in de regio een passende, thuisnabije en inclusieve plek te bieden en vormt daarmee een robuuste basis voor het Ondersteuningsplan 2027–2030.

¹² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0003420/2026-01-01>

¹³ <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-2017/onderzoekskader-2021-wat-is-er-veranderd/bijstelling-2025>

¹⁴ <https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/wp-content/uploads/2024/07/Programma-van-eisen-2024-OCW.pdf>

9 Risicobeheersing en continuïteit

Het SWV Helmond–Peelland PO werkt met een structureel risicomanagementproces om stabiliteit, kwaliteit en continuïteit in de regio te waarborgen. Risicobeheersing is een vast onderdeel van de sturing en vormt een integraal onderdeel van de kwaliteits- en verantwoordingscyclus. Binnen dit proces worden risico's tijdig geïdentificeerd, geanalyseerd en waar nodig beheerst via passende maatregelen. Risico's worden periodiek besproken in bestuurlijke overleggen, verwerkt in de MARAP rapportages en vallen onder toezicht van de Raad van Toezicht. Daarbij wordt gewerkt volgens de drie risicolijnen: uitvoering (eerste lijn), borging en procesregie (tweede lijn) en onafhankelijk toezicht (derde lijn). De methodiek, instrumenten en operationele risico's zijn uitgewerkt in [Bijlage 29 – Risicomanagement 2026–2030](#) en [Bijlage 39 – Frauderresponsplan](#).

9.1 Inrichting van risicobeheersing

De SWV-organisatie beschikt over een risicobeheersings- en controlesysteem dat bestaat uit:

- ♦ jaarlijkse risicoanalyse op strategisch, tactisch, financieel en operationeel niveau;
- ♦ PDCA-cyclus binnen ALV, RvT, OPR en managementteam;
- ♦ AO/IB-maatregelen, zoals functiescheiding, het vierogenprincipe en procescontroles;
- ♦ monitoring via MARAP's, TLV-analyses en meerjarenprognoses;
- ♦ kwaliteitsinstrumenten, zoals POS, KindKans, arrangementmonitoring en datagestuurde besluitvorming.

Voor ieder risico worden kans en impact bepaald, waarna onderscheid wordt gemaakt tussen bruto risico (zonder maatregelen) en netto risico (na maatregelen). Deze systematiek vormt de basis voor het bepalen van het benodigde

weerstandsvermogen. Risico's worden jaarlijks geactualiseerd en gedurende het jaar gemonitord in de planning- en controlcyclus.

9.2 Strategische risico's 2027–2030 en beheersmaatregelen

A. Dekkend aanbod & risico op thuiszitters

Risico: Een onvoldoende dekkend of divers ondersteuningsaanbod kan leiden tot wachttijden, uitwijk naar voorzieningen buiten de regio of (tijdelijk) thuiszitten.

Beheersmaatregelen: Structurele monitoring van wachtlijsten en capaciteit, snelle overlegstructuren bij dreigende thuiszitters, versterking van vroegsignalering en duidelijke ketenafspraken over regionale beschikbaarheid.

B. TLV-ontwikkeling en instroom jonge kinderen (4–7 jaar)

Risico: Een groeiende ondersteuningsvraag bij jonge kinderen veroorzaakt extra druk op SBO en SO en beperkt thuisnabije ondersteuning.

Beheersmaatregelen: Heldere instroomcriteria, afstemming tussen voorschool en primair onderwijs (po), preventieve inzet van ondersteuning, jaarlijkse herijking van het allocatiemodel en monitoring via TLV-prognoses en populatieontwikkelingen.

C. Samenwerking onderwijs–jeugdhulp

Risico: Wachttijden, schotten in financiering en beperkte capaciteit kunnen integrale ondersteuning vertragen of belemmeren.

Beheersmaatregelen: Uniforme afspraken met gemeenten over taakverdeling en wachttijden, gezamenlijke casuïstieksturing, structurele multidisciplinaire samenwerking en duidelijke procesafspraken.

D. Uitvoeringscapaciteit en kwaliteitsbewaking

Risico: Tekort aan expertise, hoge werkdruk en afhankelijkheid van sleutelpersonen kunnen leiden tot kwaliteitsverlies in toewijzing, monitoring en evaluatie.

Beheersmaatregelen: Rolvastheid en mandaatafspraken, overdraagbare processen, uitvoering van PDCA-kwaliteitszorg, professionalisering en regionale versterking van expertise-inzet.

E. Bestuurlijke continuïteit

Risico: Organisatorische of bestuurlijke wisselingen kunnen stabiliteit, tempo en prioriteiten beïnvloeden.

Beheersmaatregelen: Zorgvuldig overdrachtsproces, tijdelijk mandaatmodel, extra toezichtmomenten binnen de RvT en stevige borging van koers, afspraken en besluitvorming.

F. Financiële houdbaarheid

Risico: Schommelingen in TLV-instroom, groei van OZA-voorzieningen en doorstroom naar S(B)O kunnen financiële druk veroorzaken.

Beheersmaatregelen: Meerjarenprognoses, scenarioanalyses, risicoreserve/weerstandsvermogen, jaarlijkse herijking van het allocatiemodel en tijdige bijsturing via MARAP's.

Daarbij vormt onzekerheid over toekomstige rijksbekostiging en politieke keuzes rond passend onderwijs een structureel financieel risico, dat vraagt om behoedzaam financieel beleid, scenario-denken en terughoudendheid bij het aangaan van structurele verplichtingen.

G. Expertisedeling & behoud van specialistische kennis

Risico: Onvoldoende borging en verspreiding van expertise vertraagt de ontwikkeling van inclusieve ondersteuning.

Beheersmaatregelen: Regionale ontwikkelteams, structurele professionalisering, duurzame inzet van specialistische expertise in de wijk en afspraken met SO/SBO en ketenpartners over borging van kennis.

Externe en politieke context

Naast de hierboven beschreven interne en regionale risico's is het SWV in sterke mate afhankelijk van landelijke beleidskeuzes en politieke besluitvorming. Wijzigingen in wet- en regelgeving, bekostigingssystematiek, normstelling en beleidsprioriteiten van de rijksoverheid kunnen directe gevolgen hebben voor de uitvoerbaarheid, financiële ruimte en stabiliteit van het ondersteuningsaanbod. Deze externe risico's liggen grotendeels buiten de beïnvloedingssfeer van het SWV, maar hebben een substantiële impact op de mate waarin ambities rondom inclusiever en thuisnabij onderwijs gerealiseerd kunnen worden.

Deze formulering sluit inhoudelijk aan bij de eerdere constatering dat

ontwikkelingen bij samenwerkingsverbanden voor een groot deel worden bepaald door de politieke agenda.

9.3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt bepaald op basis van alle netto risico's en biedt het SWV de ruimte om financiële schokken op te vangen. Reserves worden uitsluitend doelgericht en tijdelijk ingezet wanneer dit bijdraagt aan continuïteit, kwaliteit en innovatie, en niet voor structurele uitgaven zonder duurzame financiering. Het weerstandsvermogen fungeert daarbij nadrukkelijk ook als buffer tegen beleidsmatige en politieke onzekerheden op landelijk niveau, zoals wijzigingen in wetgeving, bekostiging of stelselkeuzes die het SWV niet zelf kan beïnvloeden. Het weerstandsvermogen wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de risicoscoreanalyse.

9.4 Kwaliteitszorg en inspectiekader

Het SWV werkt volgens een doorlopende PDCA-cyclus. Inzichten uit POS, KindKans, TLV-analyses, OKSP-signaleringen, MARAP's en bestuurlijke gesprekken vormen de basis voor planmatig handelen en tijdige bijsturing. Deze werkwijze sluit aan bij het Inspectiekader voor samenwerkingsverbanden, waarin zicht op ontwikkeling, planmatigheid en toetsing van effecten centraal staan.

9.5 Conclusie

Risicobeheersing vormt een essentieel onderdeel van de strategische en dagelijkse sturing van het SWV. Door structurele monitoring, duidelijke beheersmaatregelen en een passend weerstandsvermogen blijft het SWV in staat risico's op te vangen en tegelijkertijd te bouwen aan een toekomstbestendige en inclusieve ondersteuningsstructuur, binnen de grenzen en onzekerheden die voortkomen uit landelijke politieke en beleidsmatige keuzes.

Risicomatrix ondersteuningsplan SWV Helmond-Peelland PO (strategisch en tactisch)

Schaal: Laag = 1 Middel = 2 Hoog = 3 – Score = Kans × Impact

Risicodomein	Kernrisico	Kans	Impact	Score	Beheersing (samengevat)
Landelijk beleid & politiek	Wijzigingen in wetgeving, bekostiging en stelselkeuzes beperken uitvoerbaarheid en financiële stabiliteit	3	3	9	Scenario-analyses, meerjarenprognoses, weerstandsvermogen, flexibele beleidsinrichting
Dekkend aanbod	Onvoldoende passend aanbod -> risico op thuiszitters en groei zware ondersteuning	2-3	3	6-9	Monitoring dekkend aanbod en thuiszitters, aanvullende arrangementen (OZA, ZMOLK, digitaal)
Basisondersteuning	Basisondersteuning niet overal op niveau door verschillen in capaciteit en deskundigheid	2	3	6	Monitoring, bestuurlijke afspraken, professionalisering
Onderwijs-jeugdhulp	Financiële en wettelijke schotten belemmeren integrale ondersteuning	3	3	9	OZA-monitoring, procesafspraken, scenarioplanning
Expertiseontwikkeling	Onvoldoende borging en deling van specialistische kennis	2	3	6	Regionale ontwikkelteams, structurele afspraken met SO/SBO
Doorgaande leerlijnen	Toenemende instroom SO/SBO en onvoldoende aansluiting VVE-PO-VO	2	3	6	Beleidskaders instroom, vroegsignalering, regionale afspraken
Governance & sturing	Onvoldoende samenhang en regie binnen regio's	2	3	6	Heldere governance-afspraken, versterkte P&C-cyclus
Financiën & bedrijfsvoering	Overschrijding zware ondersteuning en onzekerheid bekostiging	3	3	9	TLV-prognoses, MARAP's, allocatiemodel, AO/IB

De belangrijkste risico's voor het realiseren van de ambities uit het ondersteuningsplan liggen op landelijk en politiek niveau. Deze risico's kennen een hoge kans en impact en liggen grotendeels buiten de directe beïnvloedingssfeer van het samenwerkingsverband. Door structurele monitoring, scenario-denken en het inzetten van een passend weerstandsvermogen blijft het SWV in staat om, binnen deze onzekerheden, te sturen op continuïteit, kwaliteit en inclusie.

10 Informatiebeveiliging en Privacy (IBP)

De SWV-organisatie verwerkt persoonsgegevens van kinderen, ouders, scholen ([Bijlage 25 – Privacyverklaring kinderen-ouders en verzorgers](#)) en medewerkers ([Bijlage 26 – Privacyverklaring medewerkers in dienst](#)) om haar wettelijke taken binnen passend onderwijs uit te voeren. Een veilige en zorgvuldige omgang met informatie is daarbij een essentiële randvoorwaarde voor kwalitatief en verantwoord onderwijs. In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste uitgangspunten, verantwoordelijkheden en werkwijzen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy, voor zover relevant voor dit ondersteuningsplan.

10.1 Principes en wettelijke kaders

Het SWV handelt volgens:

- ♦ de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet AVG;
- ♦ de Wet op het Primair Onderwijs, de Wet op de Expertisecentra en de Archiefwet;
- ♦ het IBP-normenkader voor het funderend onderwijs (PO-raad, VO-raad, Kennisnet, SIVON, OCW).

Het IBP-beleid is gebaseerd op de volgende basisprincipes:

- ♦ **Doelbepaling en doelbinding**
Persoonsgegevens worden uitsluitend verwerkt wanneer dit noodzakelijk is voor de uitvoering van wettelijke taken binnen passend onderwijs.
- ♦ **Dataminimalisatie**
Er worden niet meer gegevens verwerkt dan noodzakelijk en niet langer dan nodig.

- ♦ **Transparantie**
Betrokkenen worden geïnformeerd via privacyverklaringen en de website.
- ♦ **Rechten van betrokkenen**
Het recht op inzage, correctie, verwijdering en bezwaar is op een veilige manier geborgd.
- ♦ **Beveiliging**
Technische en organisatorische maatregelen beschermen de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie (BIV-principes).

De SWV-organisatie werkt via een meerjarenplan toe naar volledige naleving van alle IBP-normen in 2030.

10.2 Organisatie van IBP binnen de SWV-organisatie

Binnen de SWV-organisatie is een duidelijke taakverdeling en governance ingericht.

College van Bestuur (verwerkingsverantwoordelijke)

Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor de naleving van de AVG, stelt het IBP-beleid ([Bijlage 28 – IBP-beleid](#)), protocollen en maatregelen vast en besluit over meldingen van datalekken bij de Autoriteit Persoonsgegevens ([Bijlage 27 – Protocol informatiebeveiligingsincidenten en datalekken](#)).

Functionaris Gegevensbescherming (FG)

De Functionaris Gegevensbescherming houdt onafhankelijk toezicht op privacy binnen het SWV, adviseert en controleert bij beleid, DPIA's, verwerkersovereenkomsten en de uitvoering van rechten van betrokkenen. De FG beoordeelt datalekken en adviseert over de meldplicht.

Contact: fg@swv-peellandpo.nl

IBP-coördinator (onder leiding van de manager bedrijfsvoering en kwaliteit)

De IBP-coördinator coördineert de praktische uitvoering van het IBP-beleid, beheert registers, DPIA-processen en verwerkersovereenkomsten, is het eerste aanspreekpunt voor scholen en medewerkers, voert de eerste analyse uit bij beveiligingsincidenten, zorgt voor de uitvoering van rechten van betrokkenen en draagt bij aan de bewustwording van medewerkers.

Medewerkers

Medewerkers hebben een eigen verantwoordelijkheid voor veilig en zorgvuldig gegevensgebruik, melden incidenten en datalekken direct bij de IBP-coördinator en betrekken de IBP-coördinator en de Functionaris Gegevensbescherming tijdig bij veranderingen of projecten.

Samenwerkingspartners

De SWV-organisatie werkt samen met Kennisnet, SIVON, het Steunpunt Passend Onderwijs en ONSswv aan uniformering en professionalisering van IBP binnen samenwerkingsverbanden.

10.3 Gegevensdeling binnen de ondersteuning

Voor de uitvoering van het ondersteuningsplan worden gegevens gedeeld tussen scholen, de SWV-organisatie, gemeenten en jeugdhulp. Dit gebeurt op basis van:

- ♦ het Convenant Gegevensdeling Onderwijs–Gemeenten–Jeugdhulp ([Bijlage 24 – Privacyconvenant samenwerking onderwijs, gemeenten en jeugdzorg](#) en [Bijlage 24a – Brochure privacyconvenant](#));
- ♦ regionale afspraken binnen passend onderwijs;
- ♦ noodzakelijkheid voor uitvoering van wettelijke taken (TLV-proces, ondersteuningstoewijzing, plaatsing en overlegstructuren).

De SWV-organisatie werkt daarbij volgens het principe ‘zo minimaal mogelijk, zo veel

als noodzakelijk’ en bewaakt de duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden.

10.4 Systemen en beveiliging

KindKans

De SWV-organisatie maakt gebruik van KindKans voor het verwerken en uitwisselen van gegevens over ondersteuning, TLV-aanvragen en plaatsingsvragen. Binnen dit systeem zijn autorisaties rolgebaseerd ingericht, is inzage voor ouders en kinderen veilig georganiseerd en zijn bewaartermijnen technisch geborgd.

Registerbeheer

Het SWV registreert onder andere alle verwerkingen van persoonsgegevens in een verwerkingsregister en alle verwerkers en samenwerkingspartners in een verwerkersregister. Deze registers worden actueel gehouden en jaarlijks herzien.

Verwerkersovereenkomsten en SLA's

Met leveranciers van digitale systemen worden verwerkersovereenkomsten afgesloten, beveiligingsmaatregelen en verantwoordelijkheden vastgelegd en afspraken uit het Privacyconvenant Onderwijs of Edu-V gevolgd.

10.5 Datalekken en incidentmanagement

De SWV-organisatie hanteert het Protocol informatiebeveiligingsincidenten en datalekken ([Bijlage 27 – Protocol informatiebeveiligingsincidenten en datalekken](#)).

Meldingen verlopen via privacy@swv-peellandpo.nl (IBP-coördinator en FG).

De kernprincipes hierbij zijn:

- ♦ snelle melding door medewerkers en scholen;
- ♦ beoordeling door de FG binnen 72 uur;

- ♦ melding aan de Autoriteit Persoonsgegevens op basis van besluit door het College van Bestuur indien noodzakelijk;
- ♦ informeren van betrokkenen, met name wanneer zij risico lopen;
- ♦ leren en verbeteren door jaarlijkse analyse van incidenten.

10.6 Privacyverklaringen en transparantie

Het SWV publiceert:

- ♦ de privacyverklaring voor kinderen en ouders/verzorgers (op de website);
- ♦ de privacyverklaring voor medewerkers (op het intranet);
- ♦ het privacy statement voor websitebezoekers (op de website);
- ♦ de Toolbox Privacy met formats, handreikingen en FAQ's (op de website).

10.6 Privacyverklaringen en transparantie

Het SWV maakt verantwoord gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) ter ondersteuning van beleidsontwikkeling, analyse en communicatie. AI wordt uitsluitend ingezet als hulpmiddel; besluitvorming over kinderen of toewijzingen vindt altijd plaats door professionals. Er worden geen persoonsgegevens verwerkt in onveilige of openbare AI-systemen. Het volledige kader, inclusief uitgangspunten, risico's en toepassingsregels, is opgenomen in [Bijlage 37 – Beleid AI](#).

10.7 Conclusie

De SWV-organisatie beschikt over een stevig en toekomstgericht kader voor informatiebeveiliging en privacy. Dit kader ondersteunt scholen en partners bij het zorgvuldig, veilig en rechtmatig verwerken van gegevens die nodig zijn voor het realiseren van passend onderwijs. Met een duidelijke rolverdeling, heldere afspraken, actuele protocollen en een meerjarenplan richting 2030 werkt de SWV-organisatie aan continue verbetering en borging van informatiebeveiliging.

Deel IV

Ouders

11 Ouders als partners in ondersteuning, inclusie en beleid

11.1 Toelichting en uitgangspunten

Binnen het SWV worden ouders gezien als gelijkwaardige partners in het ondersteunen en ontwikkelen van hun kind én in het vormgeven van de regionale ondersteuning. De betrokkenheid van ouders versterkt zowel individuele ondersteuningstrajecten als het gezamenlijke beleid van het SWV.

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe ouders worden geïnformeerd, ondersteund en betrokken, en hoe hun wettelijke stem in het beleid is geborgd. Daarbij gaat het zowel om de rol van het Ouder- en Kindsteunpunt (OKSP) als om de formele betrokkenheid via de Ondersteuningsplanraad (OPR).

11.2 Visie op samenwerking met ouders

De samenwerking met ouders is gebaseerd op vier samenhangende uitgangspunten. Transparantie staat daarbij centraal: ouders hebben recht op duidelijke, tijdige en begrijpelijke informatie over ondersteuning, processen, rechten en plichten. Daarnaast is toegankelijkheid essentieel. Ondersteuning moet vindbaar en begrijpelijk zijn voor alle ouders, waaronder ouders met beperkte taalvaardigheid, ouders met een migratieachtergrond en ouders die minder bekend zijn met het Nederlandse onderwijssysteem.

De samenwerking is zowel ouder- als kindgericht. Dat betekent dat ouders én kinderen worden gehoord, gezien en betrokken bij besluitvorming. Tot slot gaan we uit van gelijkwaardig partnerschap: ouders worden serieus genomen als gesprekspartner binnen ieder ondersteuningsproces.

11.3 Informatievoorziening aan ouders

Ouders kunnen via verschillende kanalen informatie krijgen over passend onderwijs en ondersteuning. Daarbij is blijvende aandacht nodig voor de vindbaarheid van zowel het OKSP als de website van de SWV-organisatie. Actieve communicatie via scholen, ketenpartners en (digitale) media is hierbij van groot belang.

Ouders kunnen onder andere terecht bij:

- ♦ het Ouder- en Kindsteunpunt (OKSP);
- ♦ de website van de SWV-organisatie;
- ♦ de schoolgids en communicatie van de school;
- ♦ sociale media en bijeenkomsten;
- ♦ de Ondersteuningswijzer voor ouders (in ontwikkeling).

Ouder- en Kindsteunpunt (OKSP)¹⁵

De website van het OKSP (ouderkindsteunpunt.nl) vormt het centrale informatiepunt voor ouders. Hier vinden zij uitleg over passend onderwijs, stappenplannen (zoals TLV, Kans!overleg en OPP), veelgestelde vragen, meertalige informatie, informatie over de rechten van ouders en kinderen en contactmogelijkheden met de onafhankelijke Ouderkindadviseur.

“De stem van ouders en kinderen is onmisbaar, die moet structureel gehoord worden.”

Ouderkindadviseur (OKSP)

Website SWV-organisatie¹⁶

Op de website van de SWV-organisatie is beleidsmatige informatie te vinden, waaronder informatie over de ondersteuningsstructuur, basisondersteuning, TLV-procedures, bezwaar- en geschillenprocedures en relevante beleidsdocumenten en formats.

Schoolgids en schoolcommunicatie

Scholen informeren ouders aanvullend via de schoolgids en hun eigen communicatiekanalen over voorzieningen, basisondersteuning, de ondersteuningsstructuur van de school en de rol van de SWV-organisatie.

Ondersteuningswijzer voor ouders (in ontwikkeling)

Samen met Brainport-organisaties en Brainport Industries wordt gewerkt aan een digitale Ondersteuningswijzer. Deze wijzer maakt per school het ondersteuningsaanbod inzichtelijk, laat verschillen in basisondersteuning zien en helpt ouders bij het maken van vergelijkingen. De wijzer wordt ontwikkeld voor de gehele Brainportregio en draagt bij aan gelijke informatiekanalen voor ouders.

11.4 Ouder- en Kindsteunpunt (OKSP)

Het Ouder- en Kindsteunpunt ondersteunt ouders onafhankelijk van school en de SWV-organisatie. Het steunpunt biedt informatie, advies en begeleiding en signaleert knelpunten in de ondersteuning.

De Ouderkindadviseur vervult hierin een wegwijzende rol binnen het brede onderwijs- en ondersteuningslandschap.

De adviseur beschikt over een netwerk met onder andere:

- ♦ onderwijsconsulenten en brugfunctionarissen;
- ♦ gemeenten, leerplicht en GGD;
- ♦ opvangorganisaties en VVE;

- ♦ basisscholen en schoolbesturen;
- ♦ jeugdhulpaanbieders;
- ♦ regionale partners binnen Brainport.

Dankzij dit netwerk kunnen ouders gericht worden ondersteund en, waar nodig, worden verbonden met passende routes of ondersteuning.

“

“We voelen ons gezien wanneer er écht naar ons en ons kind wordt geluisterd.”

Ouders

11.5 Participatie van ouders en kinderen in ondersteuning

De stem van het kind wordt geborgd door het hoorrecht structureel te betrekken in de ondersteuning. In elk ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) wordt vastgelegd of en op welke wijze het kind is gehoord. De SWV-organisatie controleert bij aanvragen voor een arrangement of TLV of zowel ouders als het kind goed zijn meegenomen in het proces.

De zienswijze van ouders en kind moet duidelijk aanwezig zijn. Als dit onvoldoende is gebeurd, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen.

¹⁶ <https://swv-peellandpo.nl/>

Vragenlijsten na Kans!overleg en TLV

Na ieder Kans!overleg en na een TLV-toekenning ontvangen ouders een korte vragenlijst om het gelopen proces en de ervaren samenwerking te evalueren.

Hiermee wordt inzicht verkregen in:

- ♦ de ervaren samenwerking;
- ♦ de helderheid van informatie;
- ♦ de mate waarin ouders zich gehoord voelen;
- ♦ mogelijke verbeterpunten.

Oudertevredenheid

De opgehaalde feedback wordt jaarlijks geanalyseerd en verwerkt in een rapport dat wordt gedeeld met de ALV, OPR, RvT en scholen. Aandachtspunten worden besproken in bestuursmonitorgesprekken en andere overleggen en leiden waar mogelijk tot beleidsaanpassingen.

11.6 De rol van de OPR in ouderparticipatie op beleidsniveau

De Ondersteuningsplanraad (OPR), waarin ouders en personeel zijn vertegenwoordigd, vervult een centrale rol in de governance van het SWV. De oudergeleding van de OPR heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan, zoals vastgelegd in artikel 18a van de WPO. Dit betekent dat het ondersteuningsplan niet kan worden vastgesteld zonder instemming van de ouders en dat zij via de OPR volwaardig meebeslissen over de beleidsrichting.

Gedurende de planperiode wordt de OPR structureel betrokken bij:

- ♦ beleidsontwikkeling;
- ♦ evaluaties en indicatoren;
- ♦ aanpassingen in ondersteuning of procedures;
- ♦ thema's rondom inclusie en ouderparticipatie.

Daarmee vormt de OPR de formele borging van de ouderstem in het beleid van het SWV.

11.7 Ouders in de route naar een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving

De beweging naar inclusief onderwijs kan alleen slagen wanneer ouders actief betrokken zijn. Zij zijn mede betrokken bij de regionale ontwikkeling richting een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving.

De SWV-organisatie betreft ouders in deze beweging door toegankelijke uitleg te geven over inclusie, via het Ouder- en Kindsteunpunt, sociale media, bijeenkomsten en de Ondersteuningswijzer. Daarbij wordt toegelicht wat inclusie betekent, wat dit kan betekenen voor het kind en wat wel en niet verandert.

Daarnaast worden ouders betrokken via ouderpanels, klankbordgroepen en thematafels, waarin zij meedenken over beleidsontwikkeling, ondersteuningsstructuren, regionale initiatieven en de doorontwikkeling van de Ondersteuningswijzer. Ook worden themabijeenkomsten georganiseerd over inclusieve onderwijsconcepten, samenwerking tussen ouders en school en cultuursensitieve communicatie.

De jaarlijkse analyses van ouderfeedback vormen input voor kwaliteitsverbeteringen, aanpassingen in ondersteuning en het op- of afschalen van maatregelen. In samenwerking met Brainport-partners worden bovendien materialen, meertalige informatie en ondersteuning voor ouders ontwikkeld.

Tot slot onderzoekt de SWV-organisatie de doorontwikkeling van het steunpunt richting een kindsteunpunt, waarin kinderen zelfstandig terecht kunnen en waarin nadrukkelijk recht wordt gedaan aan het hoorrecht van kinderen.

Bijlagen

12 Bijlagen

[Bijlage 1 – Lijst met afkortingen](#)

[Bijlage 2 – Wettelijk kader](#)

[Bijlage 3 – Evaluatie ondersteuningsplan 2022-2026](#)

[Bijlage 4 – Terugblik 2022-2026](#)

[Bijlage 5 – Vastgestelde visie op de inclusieve leer- en ontwikkelomgeving](#)

[Bijlage 6 – Statuten SWV Helmond-Peelland PO](#)

[Bijlage 7 – Bestuursreglement](#)

[Bijlage 8 – Reglement Ondersteuningsplanraad](#)

[Bijlage 9 – Klokkenluidersregeling](#)

[Bijlage 10 – Integriteitscode](#)

[Bijlage 10a – Interne klachtenregeling](#)

[Bijlage 11 – Inspectierapport](#)

[Bijlage 12 – Overzicht schoolbesturen](#)

[Bijlage 13 – Toelichting Ouder- en Kindsteunpunt](#)

[Bijlage 14 – Beschrijving Basisondersteuning \(regulier onderwijs\)](#)

[Bijlage 15 – Beschrijving Basisondersteuning \(gespecialiseerd onderwijs\)](#)

[Bijlage 16 – Aannamebeleid kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte](#)

[Bijlage 17 – Procedure ondersteuningsaanvraag](#)

[Bijlage 18 – Doorzettingsmacht in passend onderwijs](#)

[Bijlage 19 – Route inclusieve leer- en ontwikkelomgeving Gemert-Bakel en Boekel](#)

[Bijlage 20 – Protocol kinderen buiten eigen SWV](#)

[Bijlage 21- Bezwarenprocedure TLV afgegeven toelaatbaarheidsverklaring](#)

[Bijlage 22 – Financiële afspraken als een kind niet of gedeeltelijk naar school gaat](#)

[Bijlage 23 – Handreiking OZA-experimenteerregeling](#)

[Bijlage 24 – Privacyconvenant samenwerking onderwijs-gemeenten-jeugdhulp](#)

[Bijlage 24a – Brochure privacyconvenant](#)

[Bijlage 25 – Privacyverklaring kinderen-ouders-verzorgers](#)

[Bijlage 26 – Privacyverklaring medewerkers in dienst](#)

[Bijlage 27 – Protocol informatiebeveiligingsincidenten en datalekken](#)

[Bijlage 28 – IBP beleid](#)

[Bijlage 29 – Risicomanagement 2026-2030](#)

[Bijlage 30 – Uitwerking middelen, procedures en financiële kaders](#)

[Bijlage 31 – Meerjarenbegroting 2027-2030](#)

[Bijlage 32 – Route inclusieve leer- en ontwikkelomgeving Helmond](#)

[Bijlage 33 – Route inclusieve leer- en ontwikkelomgeving Deurne, Asten en Someren](#)

[Bijlage 34 – Route inclusieve leer- en ontwikkelomgeving Geldrop-Mierlo,](#)

[Heeze,Nuenen en Laarbeek](#)

[Bijlage 35 – Routekaart OZA-experimenteerregeling](#)

[Bijlage 36 – Procedure voltijd HB-arrangement](#)

[Bijlage 37 – Beleid AI](#)

[Bijlage 38 – Inclusie door verbinding: Samenwerken aan een sterke doorgaande lijn PO-VO](#)

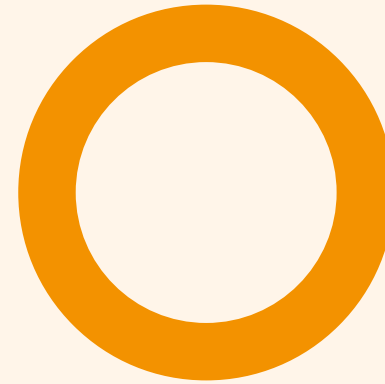
[Bijlage 39 – Frauderresponsplan](#)

[Bijlage 40 – Gedragscode](#)

Scan de QR-code
voor alle bijlagen

Meer informatie

SWV Helmond-Peelland PO
Panovenweg 16
5708 HR Helmond

0492 511 232
secretariaat@swv-peellandpo.nl
swv-peelland.nl

